

དག་ཡིག་མཁས་དགའ་ཚུ་འགྲེལ་གྱི་ལྷན་ཐབས།

ཚོ་བཟང་པདྨན་འཛིན་གྱིས་བརྒྱུ་སྤྲོད།

རྩ་ཡིག་གཞིའི་དགོན་དགེ་ལྷན་ལེགས་བཤམ་གྱིང་།

༡༡། དག་ཡིག་མཁས་དགའ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་
ལྷན་ཐབས་ལྷོ་ལྷན་གཞོན་ནུའི་
གསོས་སྒྲན་བཞུགས་སོ། །

ལྷོ་བཟང་བལྟན་འཛིན་གྱིས་བཅུམས།

རྩ་ཡིག་གི་རིམ་འགོ་དགོན་དགོ་ལྷན་ལེགས་བཤའ་བློང་།

དཀར་ཆག

༡ ་དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྐྱོད་ཀྱི་ཅ་བ།	01
༢ ་འབྱུང་ཕྱག་དང་མཚོད་བརྗོད་ཡི་གེའི་རྣམ་འབྱུང་གི་དབྱེ་བ་བཅས། ..	17
༣ ་ཤད་དང་རྣམ་དབྱེ་སྒྲིབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བསྟན་བ།	27
༤ ་དག་ཡིག་གི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་སྐབས།	45
༥ ་ཡང་འབྱུག་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་བ།	70
༦ ་ཆོག་གམ་སྤྱི་མཐུན་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་སོ་བསལ་བ།	105
༧ ་སྤྱི་མཚུངས་རིགས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་བ།	125
༨ ་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་མཐུག་དོན་གི་སྐོབ། ..	136

༡༡། ། དག་གི་དབང་ཕྱག་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་
ལོ། ། འཛེན་མཆོག་ལྟ་སེལ་ཡིས། ། ལེགས་གསུངས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དོན། ། ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་མིག། སྦྱོལ་
མཛད་ལྟ་དང་སྒྲ་མར་འདུད། ། གང་དེའི་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ། །
གངས་ཅན་དགུང་དུ་འཛེན་པའི་མཆོག། ཐོན་མིའི་གཞུང་ལས་ཉེར་
མཁོའི་ཆ། ། འགའ་ཞིག་བརྟུས་ནས་འདིར་གཅིག་བྱ། ། འཇམ་
དབྱངས་ཐོན་མིས་འཕགས་ཡུལ་དུ། ། ཡིག་རིགས་ཀྱན་བསྐྱབས་
གངས་ཅན་བཟུ། ། མཁོ་བའི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་དང་། ། དབྱངས་
བཞི་དང་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ། ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ལས་ཡ་བཏགས་
བདུན། ། ར་བཏགས་བཅུ་དང་ལ་བཏགས་དུག། སྐ་བཏགས་བཅུ་
གཉིས་མགོ་ཅན་གསུམ། ། འཕུལ་དང་མཐའ་རྟེན་སོགས་སུ་དབྱེ། །

ཡ་བཏགས་བདུན་ནི་ཀ་ཁ་དང་། ། ག་དང་བ་ཕ་བ་མ་ལོ། ། ར་
བཏགས་ཀ་ཁ་ག་དང་ད། ། བ་ཕ་བ་མ་ས་ཏ་ལོ། ། ལ་བཏགས་དུག་ནི་
ཀ་དང་ག། བ་ཟ་ར་དང་ས་ཡིན་ནོ། ། སྐ་བཏགས་ཀྱ་ཡི་འདབ་ཆགས་
ཁྲ། ། བརྩོ་བརྒྱད་ལྟ་བཞི་དྲ་ཕྱག་བྱ། ། ལྟ་སྦྱོན་ལན་ཚུ་ཕྱག་ལྟ་ལྟོན། །
རྩ་ཚུ་ལྟ་ལྟ་བའི་རྟ། །

ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་ནི། ། ར་མགོ་ལྟན་པ་ཀ་ག་ང། ། ཇ་ཉ་ཏ་ད་ན་
དང་ནི། ། བ་མ་ཅ་དང་ཇ་ལ་ལོ། ། ལ་མགོ་བཅུ་ནི་ཀ་ག་ང། ། ཅ་ཇ་

ཏ་ད་བ་བ་ཏ། ། ས་མགོ་ཀ་ག་ང་ཉ་ཏ། ། ད་ན་བ་བ་མ་ཙ་ལའོ། །

ག་ད་བ་མ་འ་དང་ལ། ། འཕུལ་ཡིག་ཡིན་ལ་གས་འཕུལ་ནི། ། ཙ་
ཉ་ཏ་ད་ན་ཙ་ཞ། ། ཟ་ཡ་མ་ས་བ་ཅུ་ག་ཅིག་གོ། ། དས་འཕུལ་དུག་ནི་ཀ་
ག་ང་། ། བ་བ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བས་འཕུལ་བ་ཅུ་ནི་ཀ་ག་ཅ། ། ཏ་
ད་ཙ་ཞ་ཟ་མ་སའོ། ། མས་འཕུལ་ཁ་ག་ང་ཆ་ཇ། ། ཉ་ཟ་ད་ན་ཆ་ཇ་འོ། །
འས་འཕུལ་ཁ་ག་ཆ་ཇ་ཟ། ། ད་མ་བ་ཆ་ཇ་དང་བ་ཅ། །

རྗེས་འཇུག་བ་ཅུ་ནི་ག་ང་། ། ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས། ། སྡོན་རྗེས་
ག་ཉིས་པོ་ལས་ག་ཞན་བའི། ། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མིང་ག་ཞི་འོ། ། ད་ནི་སྡ་
མའི་ཆོག་ཤུགས་ཀྱིས། ། སྤེམ་རི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཚུལ་བཤད། ། ཐོག་
མར་རྣམ་དགྱེ་དུག་བ་ཡི། ། ཀྱི་གི་ཀྱི་འི་ཡི་རྣམས་ནི། ། ད་བ་ས་དང་
ད་བག་དག ། ཐོབ་མཐར་ཀྱི་དང་ (ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་ལྟ་བུའོ།) ག་ང་གི། (བདག་གི་གསུང་གི་ལྟ་བུའོ།) ན་མ་ར་ལ་
བཞི་པོ་ཀྱི། (ག་ཞན་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་བར་ཀྱི་དཔལ་ཀྱི་ལྟ་བུའོ།) །

མཐའ་རྟེན་མེད་མཐར་འི་འཕྲོ་བ་ (སེམས་པའི་) ཅིང་། ། ལྷང་བ་སྒྲོང་
ཆེ་ཡི་ཞེས་ (ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་མ་ཆང་ཆེ་ཡི་བྱའོ།) ། འཕྲོ་བ། །

འོ་འུ་འམ་ཀྱི་ཆོག་བྲིམ་ཡང་། ། ལ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་མིན་པས་དགྱེ། །
དེ་ཡང་དག་འོ་བདེ་འོ་སོགས། ། རྗེས་ཆོགས་ལ་ནི་འོ་ཉིད་དེ། །
མཛེས་དག་འོ་དང་ཀྱན་དག་འོ། ། མཛེས་འོ་དཔལ་འོ་འོ་བོ་དང་། །
སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་མིང་གི་ཆ། ། བ་བྱེད་ཉིད་དུ་འབྲི་ཞིང་བསྐྱབ། །

ཀྱག་བསྐྱེད་ཅན་དང་བཅེགས་པ་དང་། ། མཐའ་རྟེན་ཅན་
མཐར་འམཐའ་སྤང་ (སྤངས) ། །

ནམ་དབྱེ་བདུན་པ་ལ་དོན་གྱི། ། ཏུ་བྱ་སྤྱུ་བུའི་ཞབས་ཀྱི་ནི། །
ག་བ་ད་བླག་ཅན་མཐར་ཏུ། ། (དཔེར་ན་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་ལྟ་བུའོ། །) ང་ད་ན་མ་ར་ལ་དུ། ། (གང་དུ་བཤའ་དུ་རྒྱན་དུ་
བསམ་དུ་བར་དུ་དཔལ་དུ་ལྟ་བུའོ། །) ས་སྤྱུ་ (གནས་སྤྱུ་) མཐའ་རྟེན་
མེད་པ་དང་། ། འམཐར་བྱ་ཞེས་ (བདེ་བྱ་དགའ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །)
བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཆོག་སྤང་ག་བ་ད་རྗེས་སྤྱ། ། ཅིང་ཅེས་ཅེ་འོ་ཅེ་ན་ཅིག། (དཔེར་ན་
རྟག་ཅིང་རྟག་ཅེས་ (རྟག་ཅེ་འོ) རྟག་ཅེ་ན་རྟག་ཅིག་ལྟ་བུ་ནི་ད་དང་བ་
གཉིས་ལའང་འགྲེལ། །) ང་འ་ན་མ་ར་ལ་དང་། ། མཐའ་རྟེན་མེད་པའི་
རྗེས་དག་ཏུ། ། ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞིག། (བཟང་ཞིང་དཔལ་ཞེས་
སྤྱ་ཞིང་དང་གང་ཞེ་ན་གང་ཞིག་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲེལ། །)
ས་མཐར་ཤིང་ཤེས་ (ཞེས་ཤེ་འོ) ཤེ་ན་ཤིག། (མཁས་ཤིང་ཤེས་ (ཤེ)
ན་གྱིས་ཤིག་ལྟ་བུའོ། །) ས་མཐར་ཤེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་པས་ཞེས་
དམིགས་བསལ་གྱིས་འཛོལ། །) ད་བླག་ཐོབ་ངེས་ན་ར་ལའི། ། རྗེས་སྤྱུ་
ཅིང་སོགས་ལྟ་བོ་སྤྱོད། ། (དཔེར་ན་བྱོན་ཅིག་གྱུར་ཅིག་རོལ་ཅིག་ལྟ་
བུའོ། །)

ན་ར་ལ་ས་ད་བླག་གི། ། རྗེས་སྤྱུ་རྟེ་རྒྱང་ད་མཐར་དུ། ། (མིན་རྟེ་

འཁོར་ཏེ་མངལ་ཏེ་བྱས་ཏེ་སྦྱལ་དེ་ཏེ་ལྷ་བྱ་དང་། བཤད་དེ་མེད་དེ་
སོགས་ལྟ་བུའོ། ། ག་ད་བ་མ་འ་དང་ནི། ། མཐའ་རྟེན་མེད་རྗེས་སྟེ་
ཞེས་འཛོམ། ། (རྟག་སྟེ་བཟང་སྟེ་བབ་སྟེ་བསམ་སྟེ་མངའ་སྟེ། ལྷ་ ོ
སྟེ་མི་སྟེ་བྱས་བ་སྟེ་ཀ་བ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །) ག་ད་བ་ས་ཉིད་དང་ནི། །
ད་ཟླ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། ། (བདག་ཡང་མཆོད་ཡང་བབ་ཡང་
ཤེས་ཡང་ལྟ་བུའོ། ། སྐར་ཡང་ཕྱིན་ཆད་ཡང་རོལ་ཡང་ཞེས་བ་ལྟ་
བུའོ།) ད་འ་ན་མ་ར་ལ་ཡང་། ། མཐའ་རྟེན་མེད་མཐར་འད་དང་ནི། །
(གང་ཡང་མཐའ་ཡང་ཡིན་ཡང་བསམ་ཡང་འབར་ཡང་དཔལ་ཡང་
ལྟ་བུ་དང་།) དེ་ལ་འང་ལྟ་འང་མི་འང་ལྟ་བུའོ། ། ཀ་ད་བ་སྐྱོང་ཆེ་ཡང་
ཞེས་བྱ། ། (དཔེར་ན་ཕུན་ཆོགས་ལྡན་བ་བདེ་ལ་ཡང་ལྟ་བུའོ།)
རི་དང་རྗོགས་ཆོག་སྐབས་སུ་ནི། ། མཐའ་རྟེན་མེད་མཐར་འམ་
དང་འོ། ། (གཏམ་འདི་བ་སོགས་བདེ་འམ་བདེ་འོ་སྟེ་འམ་སྟེ་ལྟ་
བུའོ།) མཐའ་རྟེན་ཅན་རྣམས་རང་རང་དང་། ། (དཔེར་ན་བདག་
གམ་བདག་གོ་བཟང་ངམ་བཟང་ངོ་ལྟ་བུའོ།) ད་ཟླ་ཅན་མཐར་ད་
(ཏ) ཡིག་ལ། ། རིམ་བཞིན་མ་དང་ན་རོ་གཉིས། ། (ད་ཟླ་ཅན་
རྣམས་ལ་འདྲའོ། ། དཔེར་ན་བསྐྱར་རམ་བསྐྱར་དེ་ཏོ་བྱོན་ད་ཏམ་
བྱོན་ད་ཏོ། ། རོལ་ད་ཏམ་རོལ་ད་ཏོ་ལྟ་བུའོ།) མཁས་པས་ཡང་དག་
སྐྱར་བར་བྱ། །

མིང་མཐའི་བ་བའི་བྱད་པར་ནི། ། ག་ད་ན་བ་མ་ས་དང་། ། ད་

དག་ཅན་མཐར་པ་དང་ནི། ། (དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ལྡན་པ་སྤང་པ་
བསམ་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གྱུར་ད་པ་བྱོན་ད་པ་རོལ་ད་པ་ལྟ་
བུའོ། །) ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་མཐའི། ། བ་བྱེད་མར་འཁོད་ནམས་ལ་
བ། ། (དཔེར་ན་འབྲེང་བ་དགའ་བ་འབར་བ་རྒྱལ་བ་བདེ་བ་སྟོོ་བ་ལྟ་
བུའོ། །) གཞན་ལ་བ་ (བ) ཉིད་སྦྱར་ཏེ་བཟླག། (བདག་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་
ཆེ་དཔེར་ན། སྤུ་བ། མདའ་བ། འར་བ། ལྟོ་བ། ཏྲ་བ། ལྟ་བུའོ། །)
གཅོད་འཆ་མས་ (མཆ་མས་) མཐའ་རྟེན་ག་ཡིག་མཐར། ། གཅིག་
འད་ང་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི། ། འད་གོང་ནམས་སུ་བྱི་ཆེག་སྤང་
(སྤངས་) ། །

ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྟེན་མཐའ་དང་། ། ལྷག་པའི་སྤྱེ་ཆན་
ཞོགས་མཆ་མས་ཀྱི། ། ར་རོ་ཅན་མཐར་གཉིས་འད་བྱ། ། སྤྱེ་ཆན་
ཆེན་པོ་ཞོགས་མཆ་མས་དང་། ། ལེའུ་མཆ་མས་ལྟ་བུར་བཞི་འད་
འཐོབ། ། ཆེག་འད་དང་ནི་རྒྱང་འད་གཉིས། ། འཐོབ་ཚུལ་རང་རང་
སྐབས་དང་སྦྱོར། །

ད་ནི་འཕྱལ་དང་མཐའ་རྟེན་མགོ། ། མེད་ལ་སྦྱོར་དང་ཡོད་ལ་
སྦྱོང་། ། འདམ་ང་ཅན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ། ། འཛིན་པའི་འཁྱལ་སྦྱོང་
རུང་ཟད་བའད། ། ར་ཡབ་གོ་སར་སིལ་སྟན་དང་། ། མདོན་སུམ་སུན་
སུམ་ཆོགས་སོགས་ལ། ། གྲུས་འཕྱལ་ནོར་རོ་གཞུང་མ་དང་། །
གཞུགས་འབྱེད་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། སར་བ་ལྟ་བུར་གང་ཡང་

རུང་། ། སྤྱིལ་གྲུང་སོགས་ལ་དས་འཕུལ་མེད། ། དགྲུང་ལོ་མཆོན་
 དགྲུང་ལོང་ཁྲིད་ཀྱི། ། དམིགས་བྱ་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། སྤྲོ་
 དངགས་སོགས་ལ་གང་ཡང་རུང་། ། ཕྱག་དྲར་ལག་དྲར་གྲུང་མོ་
 དང་། ། སྤྱི་གྲུང་སོགས་ལ་བས་འཕུལ་སྤང་ (སྤངས) ། ། བསེར་བྱ་སྤྱི་
 བསངས་རྒྱ་མོ་བཟུལ། ། གྱི་བདྲར་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། སྤྱི་
 སངས་ལྟ་བུ་(བྱར་)གང་ཡང་རུང་། ། ཐ་གྲུ་ཐ་མ་ཆར་དུ་དང་། ། ཆོན་
 ཅི་སོགས་ལ་མས་འཕུལ་སྤང་ (སྤངས) ། ། མཐོ་བོ་ (བོང་) མཆོ་མ་
 སྤྱི་སྤྲོ་མཆོ། ། གྱིམ་མཆོ་ (མཆོས་) སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཐུན་
 མོང་ལ་སོགས་གང་ཡང་རུང་། ། ཆོང་འདུས་ (དུས་) ཁམས་དང་
 ཆོགས་བ་ཆོམས། ། ཐུ་མ་ཁོན་འཛིན་ཁོ་བ་ཁོས། ། དེམ་གྱོ་ཐུ་མོ་
 ཐོངས་བ་དང་། ། ཐུག་པོ་སོགས་ལ་འས་འཕུལ་སྤང་ (སྤངས) ། །
 མཐའ་ (མཐའ་) འཁོབ་འཁྲིའིང་འཁྱར་བ་དང་། ། ཚུལ་འཆོས་སོགས་
 ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཐུན་ལས་ཐུང་སོགས་གང་ཡང་རུང་། ། ཡི་གེ་སྤྱི་
 གྲུ་ཕུ་གྲུ་རྒྱུ། ། རྒྱ་གྲུ་སོགས་ལ་ག་མཐའ་སྤངས། ། ཐུག་དོག་ཐུག་
 གྲུར་མེད་ན་ནོར། ། ཐུས་ (ཐུས་) མོའི་ལྟ་ད་སྤོང་དང་། ། སྤྱི་ད་སོགས་
 ལ་ད་མཐའ་ནོར། ། ཡི་དམ་ཡི་རང་ཡི་དུགས་སོགས། ། སྤྱི་ཁུ་སོགས་
 ལ་ད་མཐའ་ནོར། ། སྤྱི་ཅིག་ལྟ་བུར་གང་ཡང་རུང་། ། སེ་མོ་དོ་ལ་ན་
 མཐའ་སྤངས། ། ཐུན་མོ་ལྟ་བུར་མེད་ན་ནོར། ། ལྟ་བུ་ཐུན་བཟུང་བུ་
 གདུ་བུ་དང་། ། ལེ་ཁན་ (བཀན་) སོགས་ལ་བ་མཐའ་ནོར། ། རྒྱ་འཕེ་

ཁ་མཆུ་ར་མདའ་དང་། ། ར་མཉེན་བཟང་ཙ་མཆོག་གོང་། ། རྒྱ་མཆོ་
 སོགས་ལ་མ་མཐའ་ཅོད། ། ལྷ་རྩེ་མདོ་རྒྱུད་ད་རྒྱལ་ཅན། ། འུ་མོད་རྩེ་
 རྩེ་མཐའ་རྟེན་དང་། ། ལྷ་རྟེན་སོགས་ལ་ར་མཐའ་ཅོད། ། དུར་ཁྲིད་
 མདོར་བསྐྱས་མེད་ན་ཅོད། ། བདེར་གཤེགས་སོགས་ལ་གང་ཡང་
 རུང་། ། སྐུན་གྱི་གསོ་སྦྱར་ཁ་ཤོད་དང་། ། ལྷ་ལྷ་སོགས་ལ་ལ་མཐའ་
 ཅོད། ། རིག་སྐྱུགས་གསུང་རབ་མཁུན་རབ་དང་། ། རྣམ་མཁའ་གོ་
 འཕང་ཁྲི་འཕང་མཆོག་། ། བསྐྱེད་རིམ་རྩོགས་རིམ་འདུ་ཤེས་དང་། །
 མཁའ་སྐྱོད་སྐྱོད་དོ་ཤལ་ཐེང་། ། ཉམ་རྒྱུད་ཉམ་ཐག་ཉམ་ང་བ། །
 ལོག་རྟོག་སོམ་ཉེ་ཆོས་རྒྱན་དང་། ། ཆོ་ག་སོགས་ལ་ས་མཐའ་ཅོད། །
 ལྷས་བྱིན་སྐྱུ་སྐྱིན་གྲོལ་མས་ངག་སོགས། ། མང་བོ་ཞིག་ལ་མེད་ན་
 ཅོད། ། རི་བཟང་རྒྱུད་མངས་གོ་རིམ་དང་། ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 སོགས་གང་ཡང་རུང་། ། ལྷ་འོར་སྟོད་འོར་གཏུབ་འོར་དང་། ། བད་
 (བད་) འོར་ཐན་འོར་ལོད་འོར་ཐེང་། ། ཨ་ལྷ་སོགས་ལ་ས་མཐོ་
 མེད། ། དུར་(དུར་) སྐྱིག་སྐྱིག་རྒྱུར་མེད་ན་ཅོད། ། ཡི་གེ་ཞལ་ཏ་དུ་ལྷ་
 དང་། ། ལ་སོགས་ཐ་དད་ཅེས་རྣམས་ལ། ། བར་ཆོག་མི་ཐེད་སྐྱོན་
 བཅི་ལུགས། ། འཁྲལ་སྟོང་འདི་ནི་ཆེས་ཆེར་བྱ། ། མཁོ་ཕྱིར་ལོ་སྦྱི་
 གསུང་དངོས་བྲིས། །

རྩེས་འཇུག་ག་སོགས་པལ་ཆེར་ལ། ། ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི། ། རོན་གྱི་བྱུང་བར་ཐ་དད་བྱ། ། འབྲེད་བའི་ཚུལ་དེ་རུང་

ཞིག་སྒྲ། ། རྒྱན་དུ་རྟག་དང་རྟགས་མཆོན་དང་། ། མི་རྟག་འཛིག་དང་
 སྒྲག་ནས་འཛིག་ས། ། གཡང་སའི་གྲོག་དང་མཛའ་བའི་གྲོག་ས། ། ཉིན་
 མཆོན་ཞག་དང་ཐག་པའི་ཞག་ས། ། གཅན་གཟན་གཟིག་དང་སྦྱན་
 གྱིས་གཟིག་ས། ། མི་དགེ་སྤྲིག་དང་གཤེ་བའི་བསྤྲིག་ས། ། གཞོད་པའི་
 གདུག་དང་འབྲུབ་པའི་གདུག་ས། ། ། རུས་ཀྱི་གདུང་དང་ཉི་མས་
 གདུང་ས། ། ཞལ་ཀྱི་གདོང་དང་ཁ་མིག་གདོང་ས། ། དུད་འབྲེའི་ལུག་
 དང་དཔོ་ཡི་ལུག་ས། ། རྩེ་ཀྱི་ལུག་དང་དུད་འབྲེའི་ལུག་ས། ། ལུས་
 ཀྱི་ལག་དང་ཞེ་སའི་ལག་ས། ། རྩེ་ཡི་རིག་དང་རྒྱད་ཀྱི་རིག་ས། ། སྒྲ་
 བའི་ཆིག་དང་མཆོམས་ཀྱི་ཆིག་ས། ། ། རི་མེའི་ཐིག་དང་ཟག་པའི་
 ཐིག་ས། ། ཁ་དོག་ནག་དང་ཤིང་གི་ནག་ས། ། དུམ་བུར་ཆག་དང་ཡུལ་
 དེར་ཆག་ས། ། རུལ་ཀྱི་དེག་དང་སྟོབས་ཀྱི་དེག་ས། ། མིག་འབྲས་
 ཡོང་དང་འཛོམ་པའི་ཡོང་ས། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྱར་ཀྱི་ལོག་ས། །
 རྩེ་བའི་དོག་དང་དག་ལ་དོག་ས། ། རྩེ་གི་ཐོག་དང་གཞན་གྱིས་
 ཐོག་ས། ། རྒྱན་དུ་བསྐྱང་དང་སྟོང་མོ་བསྐྱང་ས། ། གསོར་གྱིས་དབུག་
 དང་ཁ་ཡི་དབུག་ས། ། མིག་གིས་མཐོང་དང་ནམ་མཁའི་མཐོང་ས། །
 ཐམས་ཅད་ཆང་དང་གཅང་བའི་ཆང་ས། ། དེག་བྱའི་གང་དང་ཅིས་ཀྱི་
 གང་ས། ། གངས་ཀྱི་སྟོང་དང་ཟད་ནས་སྟོང་ས། ། ལུ་གའི་ཁུང་དང་
 ལུགས་ཀྱི་ཁུང་ས། ། དི་བའི་གང་དང་ཁ་བའི་གང་ས། ། མཆོན་མེའི་
 མདད་དང་ཆོན་ཀྱི་མདད་ས། ། མཆོམས་ཀྱི་དད་དང་གསལ་བའི་

བྱངས། ། ཡོད་(ཡོ་)མེད་བྱང་དང་གནས་ནས་བྱངས། ། ལུབ་བའི་བྱིང་
 དང་པལ་ཆེའི་བྱིངས། ། སྤྱད་ཆོའི་གྲོང་དང་གྲུ་མ་བའི་གྲོངས། །
 བཏེགས་བའི་ཡང་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཡངས། ། རྒྱང་བར་སང་དང་རིག་པ་
 སངས། ། སྐྱེད་བྱའི་(བྱའི་) ཐབ་དང་སྒོ་ཡི་ཐབས། ། བཟང་བའི་རབ་
 དང་རིམ་བའི་རབས། ། ཟས་སོགས་སྟོབ་དང་ཤེད་མོང་སྟོབས། ། སྟོ་
 གཞུག་རིམ་དང་ཡམས་ཀྱི་རིམས། ། ཟ་བའི་ཁམ་དང་འབྱུང་བའི་
 ཁམས། ། བརྗེད་བའི་རམ་དང་འབྲུག་བའི་རམས། ། མདུན་གྱི་བྱང་
 (བྱང་) དང་བྱངས་ནས་འབྱིན། ། ཆ་ལང་སོགས་དང་གུན་ལ་
 ལངས། ། ཁ་བསྐྱང་བ་དང་ཐུགས་དམ་བསྐྱངས། ། ལྷ་ཡི་འཇག་མ་
 འཐས་བའི་འཇགས། ། ཀྱང་བ་འཁུམ་དང་ཤེས་པ་འཁུམས། ། འཁུག་
 (འཁུགས་) རས་འཁོབ་དང་རྒྱུ་བའི་འཁོབས། ། ཟེན་བའི་གྲུབ་དང་
 ཆགས་(ཆག་) འཕྱོར་གྲུབས། ། ཐག་རིང་རྒྱང་དང་མངོན་བའི་
 རྒྱངས། ། ཀྱང་བའི་རྒྱག་དང་རྩ་སོགས་རྒྱགས། ། ཐབ་བའི་ཕྱག་དང་
 མགར་བའི་ཕྱགས། ། འདབ་ཆགས་སྐྱག་དང་བསྐྱ་ཐབས་སྐྱགས། །
 རྩ་སོགས་བཅག་དང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ། ཁང་བའི་ཕྱོག་དང་སྒོ་
 ཡིས་སྒོགས། ། བཏུང་བའི་ཆབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆབས། ། བཅག་བའི་
 ཆོག་དང་བྱང་བའི་ཆོགས། ། ཉམ་ང་བ་དང་ཉམས་རྩྱགས་བཟང་། །
 སྟོམ་(སྟོམས་) འཇུག་སོགས་དང་ཀུན་ལ་སྟོམས། ། སྐྱ་བའི་གཏམ་
 དང་མཛོད་ཀྱི་གཏམས། ། ཐ་གས་བཏག་དང་དེ་ལ་བཏགས། ། རྣམ་

རྟོག་སོགས་དང་སྒྲོ་ཡིས་རྟོགས། ། རྟགས་ཀྱི་སྟག་དང་ཡས་སྟགས་
 དང་། ། སྟས་ཀྱི་གདང་དང་སྟད་ཀྱི་གདངས། ། གདེང་ཐོབ་པ་དང་ཞལ་
 སྟོ་གདངས་(གདངས་) ། ། རྟམ་གངས་སོགས་དང་མང་བོའི་རྟམས། །
 བདེན་རྟམ་དབང་དང་མཐོན་པོའི་དབངས། ། ས་གཞིའི་སྤང་དང་ཉེས་
 པ་སྤངས། ། དད་པའི་བྱག་དང་ས་རྟལ་བྱགས། ། ལྟ་མའི་གོ་འཕང་
 རྟང་དུ་འཕངས། ། རྟེན་པོའི་འཕོང་དང་ལུས་ཀྱི་འཕོངས། ། གཡོ་
 འགྲུལ་འཕག་དང་མཐོ་བའི་འཕགས། ། ལྟག་པའི་ལྟག་དང་བྱོན་པའི་
 ལྟགས། ། འ་གཟུག་དང་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས། ། ཇི་མ་དག་དང་
 ཇི་དྲགས་སོགས། ། བན་ཀྱི་གཡོག་དང་བུམ་ཀྱི་གཡོགས། ། ལག་
 པའི་འདྲོམ་དང་གསང་གནས་འདྲོམས། ། རྟུབ་བྱར་སྟོང་དང་མཆོན་
 ཆའི་བྱབས། ། སྟུན་ཀྱི་སྤིང་དང་བྱོགས་སུ་སྤིངས། ། འཕྲད་པའི་བྱག་
 དང་ལྟ་ཡི་བྱགས། ། རོར་ཇས་སོག་དང་མང་སྟུང་སོགས། ། འདྲི་
 འཕྲའི་ཆོག་གི་གདངས་མཐུན་ཀྱང་། ། དོན་ཁྱད་ས་མཐའ་ཁོ་ན་
 ཡིས། ། འབྲེད་དགོས་བྱིར་ན་མཁས་རྟམས་ཀྱིས། ། ས་མཐའ་ཡོད་
 མེད་ཤེས་གལ་ཆེ། ། འོན་ཀྱང་འདས་དང་སྐྱུལ་ཆོག་འགུ། ། ཡང་
 འཇུག་ཐོབ་དེས་སྟབས་ཤེས་དགོས། །

ཆོག་ཙམ་མཐུན་པ་ལ་འཁྱུལ་ནས། ། ཡི་གེ་ལོག་པར་བྲིས་པ་
 དེལ། ། སེམས་ཀྱི་སྤོངས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། ། ཁྱད་པར་རུང་ཟད་བྱེ་
 སྟེ་བཤད། ། རྟལ་བའི་བསྟན་པ་ས་བསྟན་ལ། ། མི་འགྱུར་བརྟན་པ་ར་

ཆེགས་ཚུངས་སྒྲ་བ་ས་སྒྲ་ཡིན། ། རྟེན་གྱི་མེ་ཉི་བ་མ་ལ། ། ལུས་ཀྱི་བཟང་
 ཉི་ར་བཟང་ཡིན། ། གཙོད་པའི་སྟེ་ཕུ་ས་སྟེ་ཕུ་ལ། ། རྟོད་མའི་རྟེ་ཕུ་ར་
 རྟེ་ཕུ་ཡིན། ། བུ་རོལ་རྒྱ་མ་ར་རྒྱ་ལ། ། མི་བདེན་སྒྲ་མ་ས་སྒྲ་མིན། །
 འཕོང་གི་སྟེ་ཉི་ཉི་ས་སྟེ་ཉི་ལ། ། མ་ཐུན་པའི་རྟེ་ཉི་ར་རྟེ་ཉི་ཡིན། །
 གནས་སོགས་སྟོར་བ་ས་སྟོར་ལ། ། དཀོན་མཆོག་དཀོར་ཉི་ད་དཀོར་
 ཡིན། ། རྒྱ་ལ་བཟུལ་བ་ར་བཟུལ་ལ། ། ལུས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བ་ས་སྒྲ་ལ་
 ཡིན། ། ས་བདག་སྒྲ་ཉི་ཀ་སྒྲ་ལ། ། སྟན་པའི་སྒྲ་ཉི་ག་སྒྲ་ཡིན། ། དེག་
 བྱ་འཇམ་བ་ཇ་འཇམ་ལ། ། བྱ་བའི་འབྲམས་བ་བ་འབྲམས་ཡིན། །
 སྒྲ་བའི་རྟོ་ཉི་ར་རྟོ་ལ། ། བསྒྲ་བའི་བསྟོ་ཉི་ས་བསྟོ་ཡིན། ། དུས་ཀྱི་
 དབྱར་ཉི་ད་དབྱར་ལ། ། རོམ་བ་གཡལ་བ་ག་གཡལ་ཡིན། ། རྣམ་
 ཤེས་གཡེང་བ་འབྲང་ཅན་ལ། ། གང་(གད་)པའི་གཡེང་ཉི་འབྲང་མེད་
 གཡེང་། ། གུག་ཅན་དབྱེངས་ཉི་ཆོས་དབྱེངས་ལ། ། གུག་མེད་
 དབྱེངས་ཉི་སྐད་དབྱེངས་ཡིན། ། གནམ་ཀྱི་སྐར་མ་ས་སྐར་ལ། ། ཁ་
 དོག་དུག་ར་ད་དུག་རོ། ། ར་རྟགས་(རྟག་)ས་སྟག་ལ་སྟག་
 རྣམས། ། མི་འགྱུར་གཅན་གཟན་མགོ་མའི་རྒྱལ། ། ར་རྟམ་ས་སྟམ་ལ་
 ལྟང་རྣམས། ། འདོགས་ཐག་ག་ཤེ་དང་སྟན་ལས་ལངས། ། ར་རྒྱ་ས་སྒྲ་
 ར་དུག་རྣམས། ། གསང་ལེན་ཞེས་ལུས་ཀྱི་བྱར། ། ར་རྒྱ་ས་སྐད་
 དགའ་རྣམས། ། ར་ཆོད་གཞོན་(བཞོན་)ཆས་སེམས་ཡིད་སྟོ། ། ར་རྟ་
 ས་སྟ་ལ་ལྟ་རྣམས། ། བརྟུང་བྱ་དུས་དང་ཅིས་ཀྱི་གངས། ། ར་རྟ་ས་སྟ་
 ོ

ལ་ལྷ་རྣམས། ། རྩ་དག་མི་མངོན་མགུལ་བའི་རྒྱ། ། ར་རྟོ་ས་སྒྲོ་བ་
བཟོ་རྣམས། ། རི་དྲགས་ཁང་སྒྲོ་གོས་རྣམས་གྱོ། ། ར་རྟོ་ད་དགུའ་
ས་སྒྲོ་རྣམས། ། རྩ་ལམ་མི་རྒྱས་ལྷེ་ཡི་ཡུལ། ། ལ་སྒྲོལ་ས་སྒྲོལ་བ་
བསྒྲལ་རྣམས། ། མིད་ (མེད་) དང་ཐོབ་དང་དུས་ཡིན་ནོ། ། ག་གལ་ད་
དམ་བ་བྱལ་རྣམས། ། བསྐྱེགས་དང་རལ་བ་གྱེས་བ་ལོ། ། ག་གི་ད་བ་
མ་བྱལ་རྣམས། ། ཆོགས་བ་གོས་བཟོས་སེམས་སྟོར་རོ། ། ག་གི་ད་མི་
བ་བྱེ་རྣམས། ། མཆོན་དང་སྒྲ་ཡི་ཉམས་བ་ལོ། ། ག་གེད་ད་བེད་བ་བྱེད་
རྣམས། ། འབྱེད་ (འབྱེལ་) དང་དུད་འཕོ་སྐྱེད་བ་ལོ། ། ག་གོད་ད་བོད་
བ་བྱོད་རྣམས། ། ཟས་སྒྲོད་ཆ་བ་ཡིད་དགའ་ལོ། ། འདི་འདྲའི་ཆོག་
མཐུན་ལ་འབྱུང་རྣམས། ། ཡི་གེ་གང་བྱུང་གིས་གྱུར་ན། ། དོན་རྣམས་
ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ། རྟག་ཏུ་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་
བསྟེན། །

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ལས་དུག་པ་དང་། ། གསུམ་པའི་བྱད་པར་ཅུང་
ཟད་དབྱེ། ། ཆ་ཅན་དང་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི། ། བར་གྱི་གྱི་སོགས་དུག་པའི་
སྒྲ། ། ཡིན་ཆེ་ས་མཐའ་མི་འཐོབ་དཔེར། ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་བདག་གི་
ལུས། ། སྒྲན་གྱི་བརྒྱད་དང་མཁས་པའི་སྒྲོ། ། ལྷ་ཡི་སྐྱེན་སོགས་ལྷ་བྱ་
ལོ། ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་ཅན་དང་། ། བྱ་བའི་བར་གྱི་གྱི་སོགས་
ཀྱིས། ། ས་མཐའ་ངེས་པར་འཐོབ་དགོས་དཔེར། ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་
བྱེད་རང་གིས་མཐོང་། ། སྒྲན་གྱིས་ནད་གསོས་མང་པོས་བཀྱར། ། ལྷ་

ཡིས་ཆར་པ་མཁས་པས་མཆོད། ། ཉི་ཟླས་ཐུན་སེལ་ལྟ་བུ་
 སོགས། ། རྣམ་དབྱེ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི། ། རོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར། ། མཁས་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། ། ལེགས་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཀྱང་གིས་གཞི། ། ཡི་གེའི་གཙུག་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། རྩོད་ལྟ་སྤྱོད་པ་
 གང་གིས་གྱུར། ། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་བརྟན་པ་སྤྱོད། ། མཁས་མཆོག་
 གསུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོར། ། མདོར་བསྐྱེད་ཅུང་ཞིག་བརྟོན་པ་
 འདིས། ། དགེ་བའི་དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་ལ། ། ལུས་ཅན་ཡོངས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་རྩོད་གྲོས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་པ་མཆོག་
 ཏུ་ཡངས་པ་དགེ་སྤྱོད་བསོད་ནམས་བརྟན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་
 ལྟར། ཡི་གེ་སྤེབ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཅུང་ཟད་རིང་བ་དབྱུངས་
 ཅན་རོལ་བའི་འོ་མཆོར་འབོད་པས་འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་
 པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་སྤྱོད་ཀྱི། རྟོག་ལོ་རྩ་བ་རྩོད་ལྟ་ཤེས་རབ།
 རྟོག་བསམ་པ་གླིང་བ། ལྷ་ལུ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ། དཔལ་ཁང་ལོ་རྩ་
 བ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་ལྟ་བུ་ལས་ཉེར་མཁོའི་ཆ་རྣམས་
 བསྐྱེད་ཉེར་བ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མོས་ (སྤྱོད་པ་) ལྟན་ཞེས་པ་ས་མོ་
 ཡོས་ཀྱི་དཔོན་ཆུང་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟང་བོ་གཉིས་པར་སྐྱར་བ་ཇ་
 ཡུལ། ॥

༡༡། དག་ཡིག་མཁས་དགའ་ཙ་འགེལ་
གི་ལྟན་ཐབས་ལྷོ་ལྟན་གཞོན་
བུའི་གསོས་སྦྱན་
བཞུགས་
སོ། །

༡༡། མོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲིད་རིན་ཆེན་གདུགས། །
འདྲིན་སྤེལ་བྱ་བར་འདྲིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་སྟོབས། །
ལྷན་རྫོགས་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་རིགས་ལྗེ་གར། །
གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ཁྲིད་གཏན་གྱི་སྟབས། །

བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲན་སྟོང་ལས་པད་དཀར་ལྟར། །
ཡོངས་སུ་བསྟགས་པའི་སྤྱ་ཆེན་འོག་མིན་བར། །
ཁྱབ་ཅིང་མདོ་སྟགས་རྒྱང་འབྲེལ་བསྟན་པའི་གནད། །
འདོམས་མཛད་སྟོན་མཆོག་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ། །

སྤྱ་ཐོགས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །
དགོངས་པའི་གནད་རྣམས་ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི། །
མན་ངག་ལ་བརྟེན་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མའི་ཆར། །
སྤེལ་མཛད་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྱུས། །

རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་དམར་སེར་རྒྱུ་ཡིག་གི། །
ས་བོན་ལས་རྒྱང་མཛེས་སྟུག་གཞོན་ཅུའི་སྒྱ། །
སྲིད་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀྱན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི། །
འོད་ཕྱང་དཔལ་གྱིས་སྦྱོང་དེ་བདག་གི་སྒྱ། །

གང་ཞིག་བྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་ནང་གི་ཐུན། །
སེལ་མཛད་རྒྱལ་ཡུམ་ངག་གི་དབང་ལྷག་མས། །
འཆད་ཚོད་ཚོམ་ལ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་པའི་སྒོ། །
རྣམ་འབྱེད་རིག་པའི་རྩལ་བཅས་བདག་ལ་སྟེལ། །

བསེལ་ལྷན་རིག་པའི་སྟེལ་འབྱེད་ཐོན་མི་དང་། །
སྐྱེའོག་ཞང་དང་པ་གོར་བེ་རོ་ནས། །
དབྱངས་ཅན་རོལ་པའི་འོ་མཆོ་ལ་སོགས་བར། །
པཎ་གྲུབ་ཉི་ལྷའི་མཆེད་ལྷར་བཞེངས་རྣམས་བསྐྱགས། །

བདག་སྟེའི་བུམ་པར་ཐབ་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་བརྟུད། །
སྟེལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ། །
སྟོ་གྲོས་ཆེས་བཟང་མཁས་སྤྱི་ཅེར་འཕགས་པའི། །
ཆོས་ཚུལ་ལྷ་བའི་འཕེལ་ཁ་རྫོགས་དེར་འདུད། །

མིང་བན་ཆོག་གི་དག་ཆར་མ་བྱང་བར། །
ཐབ་དོན་གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་ག་ལ་ཉོགས། །
དེའི་བྱིར་གཞོན་རབས་རིགས་ཀྱི་གཅེས་སྤྱག་ཆོའི། །
ཤེས་རབ་འཕེལ་བྱིར་མཆན་འབེལ་གཏམ་འདི་བྱས། །

དོན་བསྐྱུས་གོ་སྤྲོད་འབྲུག་ཚུལ་རབ་དབྱེ་སོགས། །
ཅུང་ཟད་ཁ་གསལ་དང་བཅས་བཀོད་པ་འདི། །
རང་དང་སྐལ་མཉམ་གསར་སྒོའ་གཞིན་བྱ་ཆོས། །
ཐོ་ཅལ་ཀྱས་པའི་གསོས་སྒྲན་ཉིད་དུ་ལོངས། །

ཞེས་ཞེས་པར་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་མདུན་བསྐྱུས་ཉེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་
《དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྒྱེད་》 ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
འདི་ཉིད་རང་སྒོས་ལྟོགས་ཆོད་དུ་ཅུང་ཟད་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
འགྲེལ་པ་ལ།

དང་པོ། འགྲུར་བྱག་དང་མཆོད་བརྗོད་ཡི་གའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ།

ལག་ཁྲམ་ཐོངས་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་པའི་དབང་བོ་དབྱངས་
ཅན་རོལ་པའི་འོ་མཆོར་འབོད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་ལ། དུས་རབས་བཅུ་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བཅུ་མས་པའི་དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྒྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་
དབྱར་ཁོང་གིས་ཐོག་མར་འགྲུར་བྱག་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ནས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་
མ་ལ་བྱག་འཛལ་བ་ནི།

ཅ་བ། དག་གི་དབང་ཕྱག་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

དེ་ལེགས་སྒྱར་གྱི་སྐད་དོད་དུ། བ་མོ་ཐ་གི་རྒྱ་དེ་མི་སྒྱ་ར་སྒྱི། །ཞེས་
བཤོ། ། དེ་བོད་སྐད་དང་ཤན་སྒྱར་བྱས་ཆོ། བ་མོ་ནི་ཕྱག་འཆའ་དང་། ཐ་ག་ནི་
དག་ མི་རྒྱ་ནི་དབང་ཕྱག་ དེ་མི་ནི་ལྟ་མོ། སྒྱ་ར་སྒྱི་ནི་དབྱངས་ཅན་མ། ཡ་ནི་
ལའི་དོན་དང་མ་སྒྱུན་པའི་ནམ་དབྱེ་བཞི་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་དོན་ནི།
ཡིད་ཡོན་ཉན་ལ་དང་བས་སྟོགས་པ་དང་། དག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྗོད་པ།
ལུས་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་སོགས་སྟོ་གསུམ་དད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཆོད་བར་
བརྗོད་པ་ནི།

ཅ་བ། འདྲེན་མཆོག་ཤུག་སེལླེ་ཡིས། །

ལེགས་གསུངས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དོན། །

ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་མིག།

སྟོལ་མཛད་ལྟ་དང་བླ་མར་འདུད། །

ཅེས་པའི་དོན་ནི། གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སར་འཁྲིད་བའམ་འདྲེན་བས་ན་འདྲེན་མཆོག་པོ་དེ་བའམ་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་
བས་ན་ཤུག་དེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བས་ན་སེལླེ་དེ་ཡིས། ལེགས་བར་
གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཤགས་ཏུ་བསྟོར་པའི་དོན། མ་ལུས་བ་
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་སྟེན་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་དཔེ་མིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དག་དུ་
སྟོལ་བར་མཛད་པའི་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ཆངས་

སྤྲུལ་མ་དང་དག་ཡིག་མཛད་པ་པོ་དབྱངས་ཅན་རོལ་པའི་འོ་མཚོ་ཚར་གི་
བཀའ་ངེན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མར་ཞེས་པའི་ར་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་ཏུ་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་ལ། རོན་ནི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འདུད་པ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་
ལོ། ། ཞེས་པའོ། ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཙ་བ། གང་དེའི་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ། །

གངས་ཅན་དགྲུང་དུ་འཕྲེན་པའི་མཚོག།

ཐོན་མིའི་གཞུང་ལས་ཉེར་མཁོའི་ཆ། །

འགའ་ཞིག་བརྟུས་ནས་འདྲིར་གཅིག་བྲ། །

ཞེས་པའི་རོན་ནི། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ནི་སྤྱི་སྤྱུ། དེ་ནི་
ངེས་བཟུང་གི་སྤྱུ། འི་ནི་རྣམ་དབྱེ་བྲག་པ་བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྤྱུ།
སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས། དཔེ་ཉི་མའམ་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ་གྱི་གཞུགས་སུ་བཀོད་དེ།
གངས་ཅན་དགྲུང་དུ་འཕྲེན་ནས་མཁའི་གཞུགས་སུ་བཀོད་ནས། ལམ་དེར་འཕྲེན་
པར་བྱེད་པའི་མཚོག་ནི། ཐོན་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འི་ནི་རྣམ་དབྱེ་བྲག་པ་བདག་
པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་གཞུང་དེ་དག་ལས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡི་གེའི་ཆ།
འགའ་ཞིག་གམ་ཉུང་བསྐྱུས་ཤིག་བརྟུས་ནས་འདྲིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་
པར་བྲ། ཞེས་པའོ། །

ཙ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཐོན་མིས་འཕགས་ཡུལ་དུ། །

ཡིག་རིགས་ཀྱན་བསྐྱབས་གངས་ཅན་བཅར། །

མཁོ་བའི་གསལ་བྱེད་སྤྲུལ་ཅུ་དང་། །

དབྱངས་བཞི་དང་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ། །

ཅེས་བའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱེལ་ཏུ་བྲགས་
པའི་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒྲུལ་པོ་ཁོང་གི་ཆོས་ཐོན་
ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱེལ་བ་མཁས་མཆོག་ཐོན་མི (ས་ནི་
རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།) སྒྲོལ་ཁ་དེ་ཉིད་གནས་མཆོག་རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་བྲགས་དབྱེས་པའི་
དང་ནས་མཁས་པ་ལ་ཤ་མི་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་སློབ་མ་བཅུ་གཉི་བྱེན་རྣམས་ལྟ་རིག་
པའི་སེལ་སློབ་དཔོན་དུ་བཀུར་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་ཅུ་ལྟའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་
པོ་བཞི་སྟེ་ (ཀ་ལྷ་བ། ཅ་ཐུ་བ། དབྱངས་ཅན་མ། སྤ་ཁི་བ་) བཅས་ཡིག་རིགས་
མི་འདྲ་བ་ཀུན་ཏམ་ཆང་མ་དེར་ཡོད་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་
ཀྱི་བདར་ཕྱོགས་བསྐྱས་དང་གསལ་སྟེལ་གྱི་ཁ་སྟོན་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་ཉེ་བར་
མཁོ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི་ཀ་ཁ་ག་ང། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ་ད་ན། པ་ཕ་བ་མ། ཅ་
ཆ་ཇ་མ། ཞ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཏ་ཨ་སྟེ་སྤྲུལ་ཅུ་དང་། དབྱངས་བཞི་ནི་གི་གྲ།
ཞབས་གྲ། འགྲང་བ། ར་ཅུ་བཞི་མཆོན་པའི་ཨི་ཁྱ་ཨི་ཨོ། དང་བཅས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

ཅ་བ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ལས་ལ་བཏགས་བདུན། །

ར་བཏགས་བཙུ་དང་ལ་བཏགས་དུག །

ཕ་བཏགས་བཙུ་གཉིས་མགོ་ཅན་གསུམ། །

འཕུལ་དང་མཐའ་རྟེན་སོགས་སུ་དབྱེ།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། གསལ་བྱེད་ཀ་ནས་ཨའི་བར་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ལོ་དེ་
རྣམས་ལས་འདོགས་ཅན་བཞི་དང་མགོ་ཅན་གསུམ་སྟོན་རྗེས་ལ་འཇུག་ཚུལ་
བཅས་པའི་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བའི་གྲངས་ཅམ་མདོར་བསྟུས་སུ་སྟོན་
པ་ལ་ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བདུན། ར་བཏགས་ཅན་བཅུ་དང་ལ་བཏགས་
ཅན་དྲུག བ་བཏགས་ཅན་བཅུ་གཉིས། ང་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་གསུམ། འཕུལ་ཏེ་
སྟོན་འཇུག་ལྟ་དང་། མཐའ་རྟེན་ཏེ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་སྟོར་ཚུལ་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་
གྲངས་དང་བཅས་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ལ།

མགོ་འདོགས་བཤད་པ།

ཙ་བ། ཡ་བཏགས་བདུན་ནི་ཀ་ཁ་དང་།

ག་དང་པ་མ་བ་མ་འོ།

ཞེས་པའི་མིང་གཞི་བདུན་ལ་ཡ་བཏགས་པ་ནི། ག་ཁ་ག་ཕ་ཕ་ཕ་ཕ་ཕ། དེ་
རྣམས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་ན། གྱི་ཡི་ཡི། ཡུར་ཡུར་སྒྲད། གྱེ་གྱེ། རྱོང་རྱོང་།
ཁྱག་ལ། ཁྱད་ཁོ་ལ། ཁྱབ་ཁོངས། གྱི་ཡིང་། གྱ་གྱ། གྱེན་ཐང་། གྱོ་མོ། དབྱད་པ།
དབྱད་གཏམ། དབྱི་རུས། དབྱིད་ཀ། བྱི་བ། བྱ་བ། བྱག་པོ། བྱགས་རྗེ། བྱ་ལ། བྱ་
བ། བྱབས་ཁྱས། བྱམས་པ། བྱང་། བྱ་གྲ། བྱུག་གྲ། བྱ་ངན་ཆོ། བྱ་ངན་མེད། ལྟ་
བུའོ།

ཙ་བ། ར་བཏགས་ཀ་ཁ་ག་དང་ད། །

བ་བ་བ་མ་ས་ཏ་འོ། །

ཞེས་པའི་མིང་གཞི་བཅུ་ལ་ར་བཏགས་པ་ནི། ག་ཁ་ག་བ་མ་ས་ཏ་མ་ས་ཏ།
དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། གི་གི། ཁ་མོ། ག་སྒྲིག་བ་མ། བ་སབ་བ། བ་རགས། ར་བ།
ཨ་མ། ས་བཏན། ཏག་ཏག་ ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་ཏ་དང་མ་སྒྲིག་བཞི་ལ་
འབྲུག་སྟེ་སྒྲུབ་བཏགས་པའི་བྱེ་མའི་མིང་གི་ཏེས་སམ་དང་། རྩོག་རྩོག་གི་ལྷས་
སྒྲ་ལྟ་བུ། རྩོལ་ཞི། (བད་རྟིང་།) ^{1>}གོ་རིམ་འཆོལ་བ། ^{2>}འབྲེད་དམ་ལོགས། རྩ་
ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་མིའི་མཆན་ཉིད། ཏུར་སྒྲིག་སོགས་འབྲུག་ས་ཏུར་ཏུ་རེ་
ཡོད།)

ཙ་བ། ལ་བཏགས་བྱ་ག་ནི་ཀ་དང་ག། །

བ་བ་ར་དང་ས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་མིང་གཞི་བྱ་ག་ལ་ལ་བཏགས་པ་ནི། མ་མ་མ་མ་མ་མ་མ། དེ་ནམས་
ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ནི། མ་མོ། མ་ག། མ་མ། མ་ག། མོན་བ། མ་ག། ལྟ་བུ་འོ། །

ཙ་བ། ས་བཏགས་ཀ་ཡི་འདབ་ཆགས་སྒྲ། །

བཙོ་བཙུད་ལྟ་བཞི་དུ་སྒྲག་བྱ། །

རྩ་སྟོན་ལན་ཚུ་སྒྲག་ཞུ་གྱོན། །

རྩ་ཙོ་ཤུ་དག་ལྟ་བའི་སྒྲ། །

ཞེས་པའི་ས་བཏགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། ཀ་ཁ་བཙོ་ལྟ་དུ་རྩ་ཙོ་ལྟ་
རྩ་ཤུ་ལྟ་ གཞན་ཡང་ལྟ་སྒྲ་བྱ།) ཀ་ཡི་ནི་འབོད་སྒྲིའི་ཀ་ཡི་ཞེས་པའི་འབྲེ་

ཚུལ་དང་། འདབ་ཆགས་བྱ་ནག་པོ་མོ་རོག་ལས་ཚུང་བའི་འདབ་ཆགས་ཁྱ་ཏ་
 ཞེས་པའི་མིང་ཡིན། གངས་གྱི་བརྩོ་བརྒྱད་བརྩོ་ལྷ་དག་ལ་མ་བཏགས་སྤྱོ་མོར་
 འབྲི་སློལ་ཡོད། ཀང་ལག་བཞིའི་བསྐྱུས་མིང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བཞི་
 དང་དྲ་ལྷག་སྟེ་ཚུང་དུས་ནས་པ་མ་ཤི་སོང་བའི་བྱེས་བ། སྤང་ལྷོངས་སྤྱུ་སྤྱེས་
 པའི་རྩ་སྟོན་དང་རོ་དུག་གི་ནང་ཆན་ལན་ཚུ་ནི་ཟས་གྱི་ཕོ་བ་འདོན་པའི་ཇས།
 ལྷག་ཞུ་ནི་བལ་གྱིས་བཏགས་པའི་སྤྲུལ་བུའི་ཞུ་རིགས། དེ་མགོ་ལ་གྲོན་ནི་གོན་
 པའི་དོན། རྩ་ཅོ་ནི་ལོར་ལྷག་ཤ་བ་སོགས་གྱི་མགོ་ལ་སྤྱེས་པའི་དུས་ཆ་འབྱུར་
 དུ་ཐོན་པ་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲ་ཞིང་མཁྲིགས་པའོ། ། ལྷ་དག་གསལ་ལྷོད་ནི་
 ཆར་ཚུའམ་སེར་བ་དག་ཏུ་བབས་པའི་ཚུ་ལོག་ལྷ་བྱ། ལྷ་བཞི་ལུས་ལ་གྲོན་
 པའི་གོས་སོ། ། འི་ནི་ནམ་དགེ་དུག་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ།
 ལྷ་ནི་སྟོད་ལྷའི་རྩ་སྟེ་གོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དང་། རྒྱ་ལྷ་དང་སོག་ལྷ་རིང་བོའི་
 གཡས་གཡོན་གྱི་གཤམ་གྱི་ཁ་ཤོ་ལའོ། ། (གཞན་ཡང་རྟ་བོང་གྲུ་བ་དང་། གྲུ་
 དོར་ནི་རི་དྲགས་ཤ་བའི་རྩ་གསར་སྤྱེས་སྟེ་ཁག་རྩའང་གསུང་། ལྷ་ཆང་། བཅོ་སྤྱ།
 དུ་ནི་སྤྱུག་བྱ་དང་བྱ་རྒྱ་ལྷ་བྱ། ལྷ་ནི་ལྷས་གྱི་དོན་དང་གཡང་གི་དོན་ལ་འབྲུག་
 སྟེ་མོ་བྱ་དང་གཡང་འབྲུགས་སམ་བྱ་འབྲུགས།) ལྷ་བྱ།

རྩ་བ། ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་ནི། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། ར་མགོ་ཅན་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ལ་མགོ་ཅན་བརྒྱ་ས་
 ཡི་མགོ་ཅན་ནི་གངས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

ཅ་བ། ར་མགོ་ཕྱན་པ་ཀ་ག་ང། །

ཇ་ཉ་ཏ་དན་དང་ནི། །

བ་མ་ཅ་དང་ཇ་ལའོ། །

ཞེས་སོགས་མིང་གཞི་བརྩ་གཉིས་ལ་ར་ཡི་མགོ་འབྲུག་པ་ནི། ཀ་ག་ང་ཇ་
 ཉ་ཏ་དན་པ་མ་ཅ་ཇ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད། ཀྱ་ཆ། གྱ་བ། ཇ་བ། ཇེ་ང་།
 ཉེ་བ། ཉ་བ། ཏུ་ལ་ཐུ། ཏ་སྤ་བས། ཏ་ཆེ་བས། ཏ་ཆེ། ཅ་བ། ཇ་ཏི་ཉ་བ།
 ོ ོ ཅ་བ། ར་མགོ་བརྩ་ནི་ཀ་ག་ང། ། ོ

ཅ་ཇ་ཏ་ད་པ་བ་ཏ། །

ཞེས་སོགས་མིང་གཞི་བརྩ་ལ་ལ་མགོ་འབྲུག་པ་ནི། སྐ་སྐ་ཕྱ་ཕྱ་ཕྱ་ཕྱ་ཕྱ་
 སྐ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད། སྐོག་བྱུང་། སྐང་ཏིལ། ཕྱ་བརྩ། ཕྱ་མ་སྤང་། ཕྱང་ཁ།
 ཏྱ་བ། ཕྱེ་མིག་ཏྱག་ཕྱགས། སྐ་ཆ། ཕྱ་མོ་ཏྱ་བ།
 ོ ོ ཅ་བ། ས་མགོ་ཀྱ་ག་ང་ཉ་ཏ། །

དན་པ་བ་མ་ཅ་ལའོ། །

ཞེས་སོགས་མིང་གཞི་བརྩ་གཅིག་ལ་ས་མགོ་འབྲུག་པ་ནི། སྐ་སྐ་སྐ་སྐ་སྐ་
 སྐ་སྐ་སྐ་སྐ་སྐ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད། སྐ་བ་དཔལ་བཅེགས། སྐ་སྐ། སྐ་ཏོ།
 སྐྱང་བ། སྐ་ཏེ། བསྐྱེགས་མཐུ་བ། སྐང་གི་སྐ་སྐག་སྐལ་སྐོང་། སྐ་འཕེབ།
 སྐྱལ་ཅིག་སྐ་བུའོ། ོ ོ ོ ོ ོ

སྟོན་རྗེས་སོགས་བཤད་པ།

ཙ་བ། ག་ད་བ་མ་འ་དང་ལ།

འཕུལ་ཡིག་ཡིན་ལ་གས་འཕུལ་ནི།

ཙ་ཉ་ཉ་དན་ཙ་ཞ།

ཟ་ཡ་མ་ས་བརྩ་གཅིག་གོ།

ཞེས་བའི་དོན་ནི། འཕུལ་ཡིག་གམ་སྟོན་འབྲུག་ལྗེའི་དང་པོ་ག་ཡིག་གིས་འཕུལ་བའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི། གཅིག་གཉིས། གཉེ་ར། གདུམས་ངག་གནམ་ཁུང་། གཙང་སྒྲ། གཞུང་དོན། གཞེངས་བསྟོད། གཡུ་འབྲུག་གཡུང་ཡིག་གསུང་ལྷགས། ཉ་བྱའོ།

ཙ་བ། དས་འཕུལ་བྱ་གཞི་ཀ་ག་ང།

བ་བ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བའི་དོན་ནི། འཕུལ་ཡིག་གམ་སྟོན་འབྲུག་ལྗེའི་གཉིས་བ་ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བྱ་གཞི་སྟོན་བྱ་འབྲུག་བ་ནི་དཔེར་ན། དཀར་ཕྱོགས། དགུའ་བ། དདུལ་ཁང་། མཐོ་བའི་དབངས། དཔོན་པོ། དམར་སྒྲུག་ཉ་བྱའོ།

ཙ་བ། བས་འཕུལ་བརྩ་གཞི་ཀ་ག་ཙ།

ཉ་ད་ཙ་ཞ་ཟ་མ་ས་འོ།

ཞེས་བའི་དོན་ནི། འཕུལ་ཡིག་གམ་སྟོན་འབྲུག་ལྗེའི་གསུམ་བ་བ་ཡིག་

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྒྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྟའི་སྟོན་དུ་འབྲུག་པ་ནི། དཔེར་ན།
བཀྟའ་ཇིན། བཅའ་ཁྲིམས། བརྟགས་མིང་། བདེན་འཛིན། བཅན་ལྷ། བཞུར་གྱི།
བཟང་ངན། བལྟ་གཞོག་བསོད་ནམས། ལྷ་བྱ་དང་། གཞན་ཡང་འདིར་དངོས་
སྲུང་བསྟན་པའི་བ་ཡིག་མགོ་ཅན་ལྷ་དང་འདོགས་ཅན་གཅིག་སྟེ་ཁྱོན་བྱག་ལ་
འབྲུག་པ་ནི། ང་ཇ་ཉ་ན་ཇ་ར་ནམས་སོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི། བརྗོད་མ།
བརྗོད་ཇམས། བསྟེན་པ། བཞན་ཆོག་བརྟུས་མ། བཞན་བཞིང་ལྷ་བྱའོ། །

° རྩ་བ། མས་འཕྱལ་ཁ་ག་ང་ཆ་ཇ། °

ཉ་ཐ་ད་ན་ཆ་ཇ་འོ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕྱལ་ཡིག་གམ་སྟོན་འབྲུག་ལྷའི་བ་མ་ཡིག་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་བརྟའི་གཅིག་གི་སྟོན་དུ་འབྲུག་པ་ནི། དཔེར་ན། མཁའ་འགྲོ། མགོ་
ལྷག་མངར་རིགས། མཆེད་གྲོགས། མརྟལ་འབྲད། མཉེན་ཆས། མཐུན་སྦྱིལ།
མདུན་བྱང་། མནོ་བསམ། མཆོ་སྟོན། མརྟའ་བཙེ། ལྷ་བྱའོ། །

རྩ་བ། མས་འཕྱལ་ཁ་ག་ཆ་ཇ་ཐ། །

ད་ཐ་བ་ཆ་ཇ་དང་བརྟ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕྱལ་ཡིག་གམ་སྟོན་འབྲུག་ལྷའི་བ་མ་ཡིག་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་བརྟའི་སྟོན་དུ་འབྲུག་པ་ནི་དཔེར་ན། འཁྲོར་འོ། འགྲོན་བྱ།
འཆད་ཚོད། འཛིག་ཉེན། འཐད་ལྷན། འདོད་པ། འཕགས་པ། འབུངས་མི།
འཆོམས་བྱ། འརྟམ་སྦྱིང་། ལྷ་བྱའོ། །

ཅ་བ། རྗེས་འཇུག་བཅུ་ནི་གང་ད། །

ན་བ་མ་འར་ལ་ས། །

ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་གམ་མཐའ་རྟེན་བཅུ་པོ་མིང་གཞི་ཀུན་ལ་བྱང་མེད་དུ་
འཇུག་མོད་མིང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པས་མིང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་
རྣམས་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་མ་ཤོར་བ་དགོས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བཞིན་ནི། མཆོག་
གསུམ། དང་པོ། དདྲ་པ། རིན་ཆེན། སྤྲུལ་སྤྲུག། བེམ་པ། དགའ་སྤྱོད། དཔར་
ཁང་། དཔལ་ལྷན། ཆོས་འཕེལ། ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། སྟོན་རྗེས་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་པའི། །

ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མིང་གཞི་ལོ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། གསལ་བྱེད་སྲུང་ཅུ་ལས་སྟོན་འཇུག་ལྟ་དང་རྗེས་
འཇུག་བཅུ་གྲངས་པའི་ལྷག་མ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ནི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་
ཏ་ཐ་པ་ཕ་ཅ་ཆ་ཇ་ཁ་ཅ་ལ་ཤ་ཏ་ཨ་རྣམས་སྟོན་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གང་
ལའང་མི་འཇུག་པར་མིང་གཞིའི་རང་ས་གཏན་ཆགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་མིང་གཞི་རྒྱང་བའི་ཡི་གེ་ནི་ཤུ་ཟེར་པོ། །

གཉིས་པ། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་སྟོར་ཚུལ་མ་ཤོར་བསྐྱས་སུ་བསྟན་པ།

ཅ་བ། ད་ནི་སྤྲ་མའི་ཆོག་ཤུགས་ཀྱིས། །

ཞེས་པའི་སྤྲ་མ་རྗེས་འཇུག་གམ་མཐའ་རྟེན་བཅུ་པོའི་ཆོག་ཤུགས་སམ་

རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས།

ཙ་བ། བྱི་མ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ་བཤད། །

ཅེས་པའི་བྱི་མ་སྟེ་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཇེས་མ་རྣམས་དཔེ་ཇི་ལྟར་
འཐོབ་ཚུལ་ལམ་འདེན་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

ཙ་བ། ཐོག་མར་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་ཡི། །

ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆིག་སྤང་སོགས་ལས་ཐོག་མར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཀྱི་
ནང་ཆོན་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་ཡི་སྤང་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོན་མི་སི་རྩོ་ཉལ་ཙ་བར་དངོས་
ལྷགས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། ཀྱི་གི་ཀྱི་འི་ཡི་རྣམས་ནི། །

ཞེས་པའི་སྤང་ལྟ་པོ་རྟགས་མཐའ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི།

ཙ་བ། ད་བ་ས་དང་ད་བག་དག །

ཐོབ་མཐར་ཀྱི་དང་.....། །

ཞེས་པའི་ཇེས་འབྲུག་ད་བ་ས་གསུམ་དང་ཇེས་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་ཀྱི་
མཐར་ཡང་འབྲུག་ད་བག་ཡོད་པའི་རིགས་དག་ཐོབ་ཆེ་དེའི་ཇེས་སམ་མཐར་ཀྱི་
འདི་ཐོབ་པ་དང་ (ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་གྱུར་དཀྱི་ལྟ་བུའོ། །) དེ་རྣམས་ཀྱི་
དཔེ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་དཔོན་པ། རྒྱུ་ཀྱི་རི་པོ། གཡས་ཀྱི་དཔེ་ཆ། གྱུར་དཀྱི་
སྐབས་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་དཀྱི་སྒྲ་མ། པ་རོལ་དཀྱི་ལམ། ལྟ་བུའོ། །

ཙ་བ།ག་ང་གི །

ཞེས་པའི་ཇེས་འབྲུག་ག་ང་གཉིས་ཀྱི་མཐར་གི་འདི་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་སྟེ།

(བདག་གི་གསུང་གི་ལྟ་བུའོ། །) དཔེ་ནི། བདག་གི་ནམ་ཤེས། གསུང་གི་
བདུད་ཅི། ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། རྣ་མ་ར་ལ་བཞི་པོ་གྱི། །

ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣ་མ་ར་ལ་བཞི་པོའི་མཐར་ག་རྒྱུ་གྱི་གྱི་འདི་ཐོབ་
ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། (གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་བར་གྱི་དཔལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། །) དེ་ནམས་གྱི་
དཔེ་ནི། བདག་གཞན་གྱི་རིག་པ། གཞུང་ལམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར། ཆོག་ས་བརྟ་
གྱི་ངལ་གསོ། རྫོང་དཔལ་གྱི་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། མཐའ་རྟེན་མེད་མཐར་འི་འཕྲོབ་ (སེམས་པའི་) ཅིང་། །

ཞེས་པའི་མཐའ་རྟེན་རྣམ་རྗེས་འཇུག་འ་ལས་གཞན་པའི་དགུ་པོ་གང་ཡང་
མེད་པའི་མཐར་འི་འཕྲོབ་པ་ཡིན་ལ་ (སེམས་པའི་) ཅིང་ནི་མཆམས་སྦྱོར་པའི་
ལྷག་བཅས་ཡིན། དཔེ་བརྗོད་སེམས་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཟས་བཞིའི་ནང་
ཆོན་སེམས་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ལ་གོ། །

ཅ་བ། ཀླང་བ་སྒྲོང་ཆེ་ཡི་ཞེས་འཕྲོབ། །

ཅེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཀླང་བ་ཆེ་བར་རམ་ཆེ་ག་ཁྲིམ་གཅིག་གིས་མ་
འདང་བར་ཁ་སྒྲོང་དགོས་ཆེ་ཡི་ཞེས་འཕྲོབ། (ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་མ་ཆང་ཆེ་
ཡི་བྲིའོ། །) དེའི་དཔེ་བརྗོད་ནི། ལྷག་འཆལ་ལྟ་ཡི་ཆོག་ས་ནམས་རྒྱལ་པོ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆེག་བྱིས་དང་འབྲེད་སྤྱད་སོགས་བཤད་པ།

ཅ་བ། འོ་འུ་འཇ་གྱི་ཆེག་བྱིས་ཡང་། །

ཁ་སྐྱོང་ཁ་སྐྱོང་མིན་པས་དབྱེ། །

ཞེས་པའི་འོ་འུ་འཇ་གསུམ་མིང་མཐར་ཐོན་ཆེ་ཆེག་དགོས་མིན་གྱི་དཔེ་བ།
༡༽ ཆེག་གི་ཁ་སྐྱོང་དགོས་ཆེ་ (ཉ་ཐ་ད་ན་ཆ་ཇ་འོ།) ། (ཁྱེ་འུ་མེ་ཉོག་ཆ་ལ་ལ་
བཅེ་བ་འཇ།) ། ཞེས་ཆེག་ཡོད་པ་དང་། ༢༽ ཆེག་གི་ཁ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་ཆེ་
ཆེག་བྱིས་ (ད་ན་བ་བ་མ་ཅ་ལ་འོ།) ། (ཁྱེ་འུ་མེ་ཉོག་གི་ཆ་ལ་ལ་བཅེ་བ་འཇ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཆེག་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་འབྲེད་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

ཅ་བ། དེ་ཡང་དགའ་འོ་བདེ་འོ་སོགས། །

ཇོགས་ཆོགས་ལ་ནི་འོ་ཉིད་དེ། །

ཞེས་པ་ནི་འ་མཐའ་ཅན་ལ་འ་མཐའ་དངོས་སུ་བྱེས་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་གྱང་
ཇོགས་ཆོགས་དགོས་ཆེ་འོ་ཉིད་འབྲི་ (བཙོན་པར་བྱའོ།) ། དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། མཛེས་དགའ་ཐོ་དང་ཀུན་དགའ་ཐོ། །

མཛེས་ཐོ་དཔའ་ཐོ་ཇོ་ཐོ་དང་། །

སྤྱི་ཐོ་ལ་སོགས་མིང་གི་ཆ། །

ཕ་སྤྱད་ཉིད་དུ་འབྲི་ཞིང་བསྐྲག།

ཅེས་པའི་བོ་ཡིག་ནམས་མིང་གི་ཆ་ཤས་དང་བདག་སྤྱ་སོགས་མིང་གི་
ཆོགས་པ་ལ་འདྲུག་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་རྫོགས་ཆོག་དང་མོར་མི་རུང་
བར་མ་ཟད་མཐའ་མེད་དང་འ་མཐའ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་རྫོགས་ཆོག་ལྟ་བུའི་འོ་སྤྱ་
མི་སྦྱོར་བར་ཕ་སྤྱད་དམ་བ་ཁ་ཟེམ་ཉིད་དུ་འབྲི་ཞིང་བསྐྲག་དགོས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། ། རྒྱས་པར་སུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།

ཙ་བ། ཀྲུག་བསྐྱེད་ཅན་དང་བཅེགས་པ་དང་། །

མཐའ་ཉེན་ཅན་མཐར་འ་མཐའ་སྤང་། །

ཞེས་པའི་ཀྲུག་བསྐྱེད་ཅན་ནི་དབྱངས་བཞི་སྟེ་གི་ཀྲ་དང་ཞབས་ཀྱི་འགྲེང་
བུ་ན་རོ་བཅས་གང་རུང་ཡོད་ས་དང་། བཅེགས་པ་ནི་ར་མགོ་ཅན་དང་ལ་མགོ་
ཅན་ས་མགོ་ཅན་ནམས་དང་། མཐའ་ཉེན་ཅན་ནམ་རྗེས་འདྲུག་དགྲའི་མཐར་འ་
མཐའ་སྤང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་ལོ་རྩ་བ་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་གྱིས་ཀྱང་
བཅེགས་པ་བུ་རྒྱག་ཅན་ལ་འ་མཐའ་སྤངས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལ་དོན་སོགས་བཤད་པ།

ཙ་བ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ལ་དོན་གྱི། །

ཏུ་དུ་སུ་རུའི་ཞབས་ཀྱི་ནི། །

ག་བ་དྲག་ཅན་མཐར་ཏུ།

ཞེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་སོགས་ལ་རྟགས་མཐའ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། (དཔེར་ན་རྟག་
རྟ་རབ་རྟ་ཤིན་རྟ་ཕྱི་རོལ་རྟ་ལྟ་བུའོ། །) དེ་ནི་མས་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྟག་རྟ་བསྐྱབས་
བས་མཁས། རབ་རྟ་གསལ་བའི་རིག་པ། ཤིན་རྟ་བཟང་བའི་ཕྱོགས་པོ། ཕྱི་
རོལ་རྟ་མ་གཡང་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། ང་དན་མ་ར་ལ་བུ།

ཞེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་སོགས་ལ་རྟགས་མཐའ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། (གང་དུ་བཤད་
དུ་རྒྱན་དུ་བསམ་དུ་བར་དུ་དཔལ་དུ་ལྟ་བུའོ། །) དེ་ནི་མས་ཀྱི་དཔེར་ནི། ཁྱེད་
གང་དུ་བཞུགས། ཚེས་བཤད་དུ་མངགས། དུ་རྒྱན་དུ་ཉོས། བསམ་དུ་མེད།
དུས་བར་དུ་སྒོའ། དཔལ་དུ་ཤར། ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། ས་སྐྱ་.....།

ཞེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་ས་ལ་རྟགས་མཐའ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། (གནས་སྐྱ་) དེའི་
དཔེ་ནི། བཞུགས་གནས་སྐྱ་གང་དར་བྱེད།

ཅ་བ།མཐའ་རྟེན་མེད་པ་དང་།

འ་མཐར་རུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཞེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་དངོས་སྐྱ་མེད་པ་དང་རྗེས་འབྲུག་འཁོད་པའི་རྟགས་
མཐའ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། (བདེ་རུ་དགའ་རུ་ལྟ་བུའོ། །) དེའི་དཔེ་ནི། འཛམ་གླིང་བདེ་
ནས་བདེ་རུ་བརྗོད། ། བ་མ་དགའ་རུ་ཞལ་གཡོག་བྱེད། ། ལྟ་བུའོ། །

ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིང་སོགས་བཤད་པ།

ཅ་བ། ཆོག་པ་ལྟ་བུ་བ་ད་ཆེས་སྤྱ། །

ཅིང་ཅས་ཅེ་འོ་ཅེ་ན་ཅིག །

ཅས་པའི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིང་སོགས་ལྟ་བུ་ཆེས་འབྲུག་ག་བ་ད་གསུམ་གྱི་ཆེས་
སྤྱོད་སྤྱེ། དཔེར་ན་ཆག་ཅིང་ཆག་ཅས་ ཆག་ཅེ་འོ་ ཆག་ཅེ་ན་ཆག་ཅིག་ལྟ་བུ་
ནི་ད་དང་བ་གཉིས་ལའང་འགྲེལ། ། དེ་ནམས་གྱི་དཔེ་བཟོད་ནི། ཆག་ཅིང་
ལེགས། ཆག་ཅས་གསུངས། འུས་འདི་ཆག་ཅེ་འོ། ། ཆག་ཅེ་ན་འབྲུར་འུ་མི་
བྱུང་འོ། ། ཆག་ཅིག ཆེས་འབྲུག་ད་དང་བ་ཡིག་གཉིས་གྱི་ཆེས་སྤྱེ་ཅིང་
སོགས་འཛོལ་ཚུལ་འབྲས། གླ་མ་ལ་དུ་ཅིང་གོགས་ལ་བྱམས་པ། དེ་ལ་དུ་
ཅས་གསུང་། དེ་ལ་དུ་ཅེ་འོ། ། དེ་ལ་དུ་ཅེ་ན་དེས་བར་བཟང་འོ། ། རྣམ་
ལུག་གཞན་དུ་དེ་ཅིག དེ་ག་གནས་ལ་སློབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་བཙོན་པ། དེ་ལ་
སློབ་ཅས་བ་དང་། དེ་ལ་སློབ་ཅེ་འོ། ། དེ་ལ་སློབ་ཅེ་ན། སློབ་དཔེ་ཅིག ལྟ་བུ་
དང་།

ཅ་བ། ང་འ་ན་མ་ར་ལ་དང་། །

མཐའ་རྟེན་མེད་པའི་ཆེས་དག་ཏུ། །

ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞིག །

ཅས་པའི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིང་སོགས་ལྟ་བུ་ཆེས་འབྲུག་ང་འ་ན་མ་ར་ལ་བྱུག་དང་།

མཐའ་རྟེན་ནམ་རྗེས་འབྲུག་མེད་པའི་རྗེས་དག་ཏུ། ཁེང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིག་
 ཅེས་པའི་ལྷ་པོ་སྟོར་ཏེ། (བཟང་ཁེང་དབའ་ཞེས་སྤྱི་ཁེང་དང་གང་ཞེ་ན་གང་ཞིག་
 ལྷ་བྱ་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲེལ།) ༡ དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི། རྟོགས་པོ་
 བཟང་ཁེང་རྟོགས་པོ་དབའ་ཞེས་བཤད། ། རྟོགས་པོ་གང་ཞིག་མཛའ་བཅེས་
 ཁེང་བརྟན། ། གཞན་པའི་འ་ན་མ་ར་ལ་རྣམས་ལ་འགྲེལ། །

ཅུ་བ། ས་མཐར་ཤིང་ཤེས་ (ཞེས་ཤེའོ་) ཤེ་ན་ཤིག །

ཅེས་པའི། (མཁས་ཤིང་ཤེས་ (ཤེ་) ལྟེན་ཤིག་ལྷ་བྱའོ། ། ས་མཐར་
 ཤེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་པས་ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འཛོལ།) ཅེས་པའི་ཅ་
 ཚིག་དང་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ཁྲུངས་མ་
 རྣམས་དང་མི་བསྐྱེད་ནའང་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ཅུ་མ་ནི། རྗེས་འབྲུག་དང་
 ཡང་འབྲུག་ས་མཐར་ཤིང་ཤེས་ (ཞེས་དང་ཤེའོ་) ཤེ་ན་ཤིག ། ལྷ་ཚེས་ལ་
 མཁས་ཤིང་གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན། (གཞན་དོན་སྒྲུབ་ན་འདི་ཕྱི་ཀྱན་ལ་
 ལེགས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤེའོ།) ༡ གང་གི་གཤེས་ཀ་
 ལེགས་ཤེ་ན་གསུམ་བཟང་སྟོབ་མའོ། ། མང་ཁྲུས་གྱིས་ཤེ་ན་ལྷ་བྱའོ། ། ས་
 མཐར་ཤེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་པས་དེའི་ཆབ་ཏུ་ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱིས་
 འཛོལ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་འགྲོ་བས་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་ནི་བརྗོད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་
 བྱུང་བའོ། །

ཙ་བ། ད་ཤག་ཐོབ་ངེས་ན་ར་ལའི། །

རྗེས་སུ་ཅིང་སོགས་ལྟ་བོ་སྦྱར། །

ཞེས་པའི་ད་ཤག་ཐོབ་ངེས་ཅན་གྱི་རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལའི་རྗེས་སུ་ཅིང་ཅེས་
ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག་སོགས་ལྟ་བོ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། (དཔེར་ན་བྱོན་ཅིག་གྱུར་ཅིག་རོལ་
ཅིག་ལྟ་བུའོ། །) དཔེར་ན་ནང་དུ་བྱོན་དུ་ཅིང་མཇུག་འཕྲད་གནང་། དེར་
བྱོན་དུ་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ། དེར་བྱོན་དུ་ཅོ། ། དེར་བྱོན་དུ་ཅེ་ན། དེར་བྱོན་ད་
ཅིག་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་དུ་ཅིང་འགྲོ་དོན་མཐའ་མེད་པ་མཛད། སངས་རྒྱས་
པར་གྱུར་དུ་ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་དུ་ཅོ། ། སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་དུ་
ཅེ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་གྱུར་དུ་ཅིག་སྤྱིད་པའི་དཔལ་ལ་རོལ་དུ་ཅིང་མ་འོངས་མདུན་
ལམ་སྤྱིང་སོང་། སྤྱིད་པའི་དཔལ་ལ་རོལ་དུ་ཅེས་ཆང་མའི་སྒོ་སེམས་བདེ་སོང་།
ཡོད་རྒྱ་འཛོམས་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱིད་པའི་དཔལ་ལ་རོལ་དུ་ཅོ། ། སྤྱིད་
པའི་དཔལ་ལ་རོལ་དུ་ཅེ་ན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རོལ་དུ་ཅིག་ལྟ་བུའོ། །

ལྷག་བཅས་བཤད་པ།

ཙ་བ། ན་ར་ལ་ས་ད་ཤག་གི། །

རྗེས་སུ་ཉེ་རྒྱང་ད་མཐར་དེ། །

ཞེས་པའི་ལྷག་བཅས་ནི། རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་ས་བཞི་དང་ཡང་འཇུག་གམ་
ས་ཤག་དང་ད་ཤག་གི་རྗེས་སུ་ཉེ་རྒྱང་ཐོབ་ལ། རྗེས་འཇུག་ད་མཐར་དེ་སོགས་

སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། མིན་ཏེ་འཁོར་ཏེ་མཇལ་ཏེ་བྱས་ཏེ་སྦྱུང་ཏེ་ལྷ་བྱ་དང་། བཤད་
 དེ་མོད་དེ་སོགས་ལྷ་བྱ་ལོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ནི། འདི་ནི་ཀ་བ་མིན་ཏེ་
 གཤོང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་རྩས་བས་སོ། ། ཡ་རབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་
 ཏེ་གཏན་བདེ་ཡི་ལམ་ཆེན་བསྟེན་སོང་། བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱུ་གིས་སྦྱུག་པའི་
 དགོན་སྡེ་ལ་མཇལ་ཏེ་ཐར་བའི་ས་པོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་ཞིག་བཏབ་
 ཡོད། སྟོབ་སྟོར་ལ་བཙོན་བ་བྱས་ཏེ་མཁས་པའི་གྲལ་དུ་བསྐྱེབས་སོང་། གང་
 གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྟོབ་སྦྱུང་ (བསྦྱུང་) ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་ཁྲིད་སོང་། ལྷ་
 བྱ་དང་། ཕྱོགས་གིས་སྟིང་གཏམ་བཤད་དེ་སོ་སོའི་སྦྱིད་སྦྱུག་རྟོགས་སོང་། ད་
 མོར་ཆར་ཚུ་མོད་དེ་གསར་སྦྱིས་ཅི་ཤིང་རྒྱས་སོང་ལྷ་བྱ་ལོ། །

ཅ་བ། གང་བ་མ་འདད་ནི།

མཐའ་རྟེན་མེད་རྗེས་སྟེ་ཞེས་འཛོམ།

ཅེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་གང་བ་མ་འདད་ནི། མཐའ་རྟེན་ནམ་རྗེས་འབྲུག་མེད་
 པ་དག་གི་རྗེས་སུ་ས་སྟེ་སྐྱོར་བ་ནི། (རྟག་སྟེ་བཟང་སྟེ་བབ་སྟེ་བསམ་སྟེ་མངའ་
 སྟེ། ལྷ་སྟེ་མི་སྟེ་བྱམ་པ་སྟེ་ཀ་བ་སྟེ་ལྷ་བྱ་ལོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ནི།
 གསེར་བྱམ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། བསམ་བ་
 དན་ན་མི་བཟང་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསམ་བ་དག་ལ་རགས་ལས་བས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། སྐབས་སུ་བབ་སྟེ་འདི་བྱིས་སོ། ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བར་
 བསམ་སྟེ་ལོ་རྒྱའི་བྱེད་བ་ཟད་སོང་། ལྷ་མང་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་དེས་དོན་
 མཁས་པའི་དབང་སྦྱུག་ འདི་ནི་ལྷ་སྟེ་འདི་ནི་མི་ལོ། ། འདི་ནི་མི་སྟེ་སྦྱ་ཞེས་དོན་

གོ་བའི་རིགས་སོ། ། འདི་ནི་བྱམ་པ་སྟེ་སྟོ་ལྷུང་ཞབས་ཞུམ་གྱི་དོན་གྱི་ད་བྱས་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ནི་ཀ་བ་སྟེ་གཏུང་འདེགས་གྱི་དོན་གྱི་ད་བྱས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ལྟ་བུའོ། །

ཆེ་ག་རྒྱན་ཀྱང་སོགས་བཤད་པ།

ཅ་བ། ག་ད་བ་ས་ཉིད་དང་ནི། །

ད་དག་ཐོབ་པའི་ཐེས་སུ་ཀྱང་། །

ཞེས་པའི་ཐེས་འབྲུག་ག་ད་བ་ས་བཞི་དང་ད་དག་འཕྲོལ་དེས་ན་ར་ལ་གསུམ་
གྱི་ཐེས་སུ་ཀྱང་སྒྲོར་བ་ནི། (བདག་ཀྱང་མཆོད་ཀྱང་བབ་ཀྱང་ཤེས་ཀྱང་ལྟ་
བུའོ། ། ལྷུང་ཀྱང་བྱིན་ཆད་ཀྱང་ (དེའི་ཆད་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཀྱང་ནི་ད་དག་གི་
ཐེས་སུ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་དཔེའི་གས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དཔེར་མི་འགྲོ་བས་
དོགས།) རོལ་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །) དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། བདག་ཀྱང་འགྲོ་འོ་
བཅེ་བའི་གྲོགས། ། མཆོད་ཀྱང་གཞོད་པ་འདྲེ་ཡི་རིགས། ། སྐབས་སུ་བབ་
ཀྱང་མ་ཤེས། བདག་གིས་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་ལ་བཤད་ཀྱང་བཤད། མཆོག་ཏུ་
ལྷུང་ཀྱང་བཀྱར་མཁན་ཅུང་། ། བ་མཐར་བྱིན་ཀྱང་སྒྲོབ་ལ་བཙོན། ། རོལ་སྐྱེག་
གར་ལི་རོལ་ཀྱང་ལྟ་མཁན་ཅུང་ལྟ་བུའོ། ། °

ཅ་བ། ང་འན་མ་ར་ལ་ཡང་། །

མཐའ་ཉེན་མེད་མཐར་འང་དང་ནི། །

ཞེས་པའི་རྗེས་འབྲུག་ང་འན་མ་ར་ལ་བྱུག་དང་། མཐའ་ཉེན་ནམ་རྗེས་
འབྲུག་མེད་མཐར་འང་སོགས་སྒྲིར་ཚུལ་ནི། གང་ཡང་མདུང་ཡང་ཡིན་ཡང་
བསམ་ཡང་འབར་ཡང་དཔལ་ཡང་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་འང་ལྟ་འང་མི་འང་ལྟ་
བུ་ལོ། ། དེ་ན་མས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ཅུ་མ་ནི། བསམ་པ་བཟང་ན་གང་བཟང་བ་
ཤེས། མདུང་ཡང་འཕངས་ཏེ་འབེན་ཡང་བསྐྱེལ། སློབ་མ་ཡིན་ཡང་ ཡིན་ཀྱང་
མིན་ཀྱང་ཞེས་པའི་འབྲི་སློབ་གནང་སློབ་དང་མཐུན་ཆ་བས་ཆེ། སློབ་སྦྱོང་མ་
བྱས་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་དཀའ། མཁས་པར་བསམ་ཡང་
བཙོན་འགྲུས་མ་བྱས་ན་མཁས་མི་སྐྱབ་ལོ། ། མེ་འབར་ཡང་ར་མ་ཁོལ། གཟི་
དཔལ་ཡང་འབར། བཟོད་ཉམས་ཀྱང་ཆེ། ལྟ་བུ་དང་། སློབ་མ་དེ་ལ་འང་ཡོན་
ཏན་ལྷན། གང་ཟག་ལ་ལྟ་འང་ཡོད་ལ་མི་འང་ཡོད། ལྟ་བུ་ལོ། །

ཅ་བ། ཀྱང་བ་སྒྲོང་ཆེ་ཡང་ཞེས་བྱ། །

(དཔེར་ན་སྤྱན་རྒྱལ་སྤྱན་པ་བདེ་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་ལོ། །) ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་ཀྱང་བ་སྒྲོང་ཆེ་ཡང་ཞེས་སྒྲུར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱན་རྒྱལ་སྤྱན་པ་
བདེ་ལ་ཡང་། ། ཞེས་པའི་ཆོག་བར་བདུན་མ་དེ་ཡང་དང་བཅས་པས་བྱུབ་པ་
རེད། བདག་གི་ཁྱོགས་སོ་དམ་པ་ཡང་། ། འདི་རུ་འབྲུག་པའི་དོན་དེ་ཡང་། །
ལྟ་བུ་ལོ། །

དེ་དང་རྫོགས་ཆིག་སོགས་བཤད་པ།

ཙ་བ། དེ་དང་རྫོགས་ཆིག་སྐབས་སུ་ནི། །

མཐའ་རྟེན་མེད་མཐར་འཇགས་དང་ལོ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི་དེ་བ་དང་རྫོགས་ཆིག་སྐབས་སུ་མཐའ་རྟེན་ནམ་རྗེས་འབྲུག་
མེད་མཐར་འཇགས་དང་ལོ་སྐྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་འདྲི་བ་སོགས་བདེའམ་
བདེའོ་ལྷའམ་ལྷའོ་ལྷ་བྱའོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གཞན་དག་ལ་
གཤམ་སོགས་འདྲི་བའི་ཆེ། ཁྱེད་དག་གི་སྐྱེ་ཁམས་བདེའམ་ཞེས་དེས་ཆེ། ང་
ཅག་ནི་བདེའོ། ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷའམ་ཞེན་ཕྱི་ནང་
སྐྱེ་མོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷའོ་ལྷ་བྱའོ། །

ཙ་བ། མཐའ་རྟེན་ཅན་ནམས་རང་རང་དང་། །

ཞེས་པའི་མཐའ་རྟེན་ནམ་རྗེས་འབྲུག་ཅན་ནམས་རང་གི་རྗེས་སུ་རང་འབྲས་
ཐོབ་པའམ་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་བདག་གམ་བདག་གོ་བཟང་ངམ་བཟང་ངོ་ལྷ་
བྱའོ། ། དེའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ནི་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་བདག་གོ།
གྲོགས་འདི་བཟང་ངམ། ཤིན་ཏུ་བཟང་ངོ་ལྷ་བྱ།

ཙ་བ། ད་དག་ཅན་མཐར་ད་ (ཉ) ཡིག་ལ། །

རིམ་བཞིན་མ་དང་ན་རོ་གཉིས། །

མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱར་བར་བྲ།

ཞེས་པའི་ད་བྲག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཏ་ཡིག་ལ་འབྱེད་སྦྱད་ཀྱི་མ་དང་
རྩོགས་ཚིག་གི་ན་རོ་འཛོལ་པ་ནི་རིམ་བཞིན་ཏམ་དང་ཏོ་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་སྦྱར་
ཚུལ་ནི། ང་བྲག་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲའོ། ། དཔེར་ན་བསྦྱར་རམ་བསྦྱར་དེ་ཏོ་
བྱོན་དུ་བྱོན་དེ་ཏོ། ། རོལ་དུ་ཏམ་རོལ་དེ་ཏོ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ནི་
རས་དཀར་པོ་དཔར་པོར་བསྦྱར་དུ་མ་ཞེས་བྲིས་ན་དེ་མཁོ་གལ་ཆེ་བས་ངས་
སྟོན་ནས་བསྦྱར་དེ་ཏོ། ། ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ལྷ་མ་རང་ཡུལ་ལ་བྱོན་དུ་མ་ཞེས་
བྲིས་ན་སྒྲ་མཐོང་དུས་ཤིག་ནས་འདིར་བྱོན་དེ་ཏོ། ། གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལ་རོལ་དུ་
ཏམ་ཞེ་ན་ལས་དང་བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་སྦྱིས་བྲུ་རྣམས་རོལ་དེ་ཏོ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་གསུང་མཐོར་བ་སྦྱར་བར་བྲའོ། ། ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །

མིང་མཐའི་པ་བ་བཤད་པ།

ཅུ་བ། མིང་མཐའི་པ་བའི་བྲད་པར་ནི། །

ག་དན་བ་མ་ས་དང་། །

ད་བྲག་ཅན་མཐར་པ་དང་ནི། །

ཞེས་པ་ནི་མིང་མཐའི་པ་བའི་བྲད་པར་རམ་མིང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་པ་བ་འབྲི་
ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩིས་འབྲུག་བརྩུ་ལས་ག་དན་བ་མ་ས་བྲུག་དང་། ཡང་

འཇུག་གམ་ད་དག་ཅན་བཅས་ཀྱི་མཐར་བ་ཡིག་ནི་མིང་མཐའ་ཚུལ་དུ་འཇུག་
 རྟེན། (དཔེར་ན་ཟག་བ་མེད་བ་ལྷན་བ་སྐབ་བ་བསམ་བ་སངས་རྒྱས་བ་ལྟ་
 བུའོ། ། གྲུང་ད་བ་བྱོན་ད་བ་རོལ་ད་བ་ལྟ་བུའོ། །) དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཉན་
 མོངས་པའི་ཟག་བ་ཟད་བའམ་མེད་བར་གྱུར་པའི་སྒོ་སྒོས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་
 དག་བཅོམ་བ་དག་ནི་འཁོ་བའི་སྐབས་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྐབ་བ་སྐབ་བའམ་
 རིག་སྒོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་ལྷན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་སྐབ་པའི་སྒོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་བསམ་བ་ནི་རང་རྒྱད་ལ་དད་བ་འཕེལ་
 བྱེད་དང་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་སྒྲན་མེད་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །
 ལྟ་བུ་དང་། རི་བོ་སྒོ་ལྡང་ཅན་དུ་གྱུར་དུ་བ་ལས་དབྱར་དུས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་རྟོགས།
 རང་ཡུལ་ལ་བྱོན་དུ་པའི་ཆེ་བདེ་ཞིང་སྲིད་པའི་དཔལ་ལ་རོལ་དུ་པའི་ཉི་མ་འཆར་
 དེས། ཡང་ན་སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་པའི་གནས་མཆོག་གང་ལ་བྱོན་དུ་བ་དང་། བྱི་
 ནང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་རོལ་དུ་པའི་བཙོན་འཁྲུགས་ཆེན་མོ་
 མ་སྟོད་ན། རིག་པའི་བདུད་རྩིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་འགྱུར་བས་ཞེ་མ་
 སྐལ་བ་བཟང་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་མཐའི། །

བ་བྱེད་ཟར་འཁོད་ནམས་ལ་བ། །

ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་ང་འ་ར་ལ་བ་ཞི་དང་མཐའ་རྟོན་ནམ་རྗེས་འཇུག་མེད་
 པའི་མཐའ་ལ་བ་བྱེད་ཟར་འཁོད་ནམས་ལ་བ་འབྲི་དགོས་པའི་སྒྲིང་སྟངས་ནི།
 (དཔེར་ན་འཕྲེང་བ་དགའ་བ་འབར་བ་རྒྱལ་བ་བདེ་བ་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །) དེ་

ནམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་ལག་རྩ་འབྲེང་བ་འཛིན་པ་དང་ཁ་ནས་མ་ཁི་འདོན་
པ་འདི་གཤེས་བཟང་མི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འཛམ་གླིང་ནི་བདེར་དགའ་བ་ང་
ཅག་ཆང་མའི་ཕྱགས་བསམ་ཡིན། ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་གྱི་ཆ་རྒྱལ་ས་
འབར་བ་དུས་རབས་ཤིག་གི་འགྲུར་འགྲོས་ཡིན། མོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན། རང་གཞན་བདེ་བ་རྩ་འདོད་པ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱོད་པས་དུ་མ་འཇུག དགའ་ཞིང་སྟོོ་བ་རྒྱས་པའི་
ཐབས་ལམ་མ་ཞོར་གྱི་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། གཞན་ལ་བ་ (བ) ཉིད་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱབ། །

ཅེས་པའི་མིང་མཐའ་ལས་གཞན་པའི་བདག་སྐྱེ་འཛོལ་པའི་ཆོ། བ་ཡིད་དམ་
པ་ཁ་ཕྱེ་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སྤྱིར་བདག་སྐྱེ་ལ་
མཉམ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་མང་ཡང་གཞུང་འདི་ལས་ནི་བདག་སྐྱེ་ལ། བ་
ཡིད་གཅིག་ཕྱ་ལས་དཔེ་བཟོད་མ་བྱུང་བ་ལ་བསྟམ་ན་བ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་
བདག་སྐྱར་འདོད་པའི་ཕྱགས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ། (བདག་སྐྱེ་
ཐོབ་པའི་ཆེ་དཔེར་ན། སྤྱ་བ། མདའ་བ། ཤར་བ། ལྟོ་བ། ཏྲ་བ། ལྟ་བུའོ། །) དེ་
ནམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། བདག་སྐྱར་གྱུར་ཆེ་དཔེར་ན། སྤྱ་བ་མདོ་རུ་ཐོན་དུས་སུ་
ཐོག་རི་ལ་འབྱམས་སོང་། ། མདའ་བ་ཐང་ལ་རྒྱག་དུས་གཅན་ཟན་རི་ལ་
འཛེགས་སོང་། ། (ལུང་བའི་མདོ་ལ་འདུག་མཁན་གྱི་དོན་ལ་གོ་ནའང་ཆོག) །
ཤར་བ་ཤར་ནས་མཛེས་གྱུང་། ། ལྟོ་བ་ལྟོ་ནས་མཁས་སོང་། ། ཏྲ་བ་ཏྲ་ལ་
བྱམས་སོང་། ། ལྟ་བུའོ། །

ཆེག་ཤད་འཛོལ་ཚུལ་བཤད་པ།

ཙ་བ། གཅོད་འཆམས་ (མཆམས་) མཐའ་ཉེན་ག་ཡིག་མཐར། །

གཅིག་ཤད་.....། །

ཅེས་བཞི་ཆེག་གི་གཅོད་མཆམས་མཐའ་ཉེན་ནམ་ཇེས་འབྲུག་ག་ཡིག་ཐོན་
དུས་དེའི་རྒྱུ་ལས་ (༡) ཤད་གཅིག་གི་གོ་ཆོད་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཀ་དང་
ཤ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ། །

ཙ་བ།ང་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི། །

ཤད་གོང་ནམས་སུ་ཕྱི་ཆེག་སྤང་། །

ཞེས་བཞི་གསལ་གྱིད་སུམ་ཅུ་ལས་ང་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཉེར་དགུ་
གང་རུང་གི་མཐར་ཤད་ཐོན་ཆེ་ཤད་དེའི་གོང་དུ་ཕྱི་ཆེག་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་མི་
དགོས་ཞེས་པའི་དོན།

ཙ་བ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དང་། །

ལྷག་པའི་སྟེ་ཆོན་ཇོགས་མཆམས་ཀྱི། །

ན་རོ་ཅན་མཐར་གཉིས་ཤད་བྱ། །

ཞེས་བཞི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དང་། ཆོག་ལྷག་གི་སྟེ་ཆོན་
ཇོགས་མཆམས་ཀྱི་ཇོགས་ཆོག་ན་རོ་ཅན་མཐར་གཉིས་ (༡) (༢) ཤད་འདི་འཛོལ་
པས་འབྲི་བར་བྱ་ལ།

ཙ་བ། སྡེ་ཆན་ཆེན་པོ་རྫོགས་མཆམས་དང་། །

ལེ་བྱ་མཆམས་ལྟ་བུར་བཞི་ཤད་འཛོལ། །

ཅེས་པ་ནི་སྡེ་ཆན་ཆེན་མོ་རྫོགས་པ་དང་ལེ་བྱ་མཆམས་ལྟ་བུ་ལ་བཞི་

༥༥ །། ཤད་འཛོལ་པ་ཡིན་ལོ། །

ཙ་བ། ཆོག་ཤད་དང་ནི་རྒྱང་ཤད་གཉིས། །

འཛོལ་ཚུལ་རང་རང་སྐབས་དང་སྟོར། །

ཅེས་པ་ནི་ཐིག་ཐེང་གི་ཕྱི་མཐམ་འོག་མའི་མགོར་ཡིག་རྫོག་གཅིག་དང་

གཉིས་གསུམ་སོགས་གང་རུང་བྱང་ཆེ་ཚུགས་སྟབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ཤད་དམ་

རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་ (༥) འདི་དང་། ཐིག་ཐེང་གི་ཕྱི་མཐམ་འོག་མའི་མགོར་གོང་

གི་དེ་དག་ལས་ལྷག་པའི་ཡིག་རྫོག་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་ཤད་ (༦) འདི་

གཉིས་ཀྱི་འཛོལ་ཚུལ་རང་རང་སྐབས་དང་སྟོར་བ་ཡིན་ཚུལ་ནི་འདིའི་འགྲེལ་བ་

ཁང་སར་དགོན་དཔལ་ལྷན་བཟ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཨ་ཁུ་ཆོས་འཕེལ་

ཆང་གིས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་དེང་སང་དེབ་ཀྱི་ཐིག་ཐེང་གི་མགོར་ཡིག་རྫོག་

གསུམ་བྱང་ཆེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བྲིས་ན་ཚུགས་སྟབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མིན་དང་

ཤོག་ངོས་མཛེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འབྱུར་མིན་ལག་ལེན་སྐབས་སུ་སྟོར་ཤིས་

པར་གྱིས།

གསུམ་པ། དག་ཡིག་གི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་སྐབས།

ཙ་བ། དནི་འཕུལ་དང་མཐའ་ཉེན་མགོ།

མེད་ལ་སྒྲོར་དང་ཡོད་ལ་སྒྲོར།

འདམ་ང་ཙན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ།

འཇིན་པའི་འཁྲུལ་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་བཤད།

ཅེས་དནི་བད་སྒྲོད་སུམ་ཙུ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་འཕུལ་ལམ་སྒྲོན་འཇུག་ལྟ་
དང་མཐའ་ཉེན་ནམ་རྗེས་འཇུག་བཙུ་དང་མགོ་ཙན་ལ་ར་མགོ་ཙན་བཙུ་གཉིས་
དང་ལ་མགོ་ཙན་བཙུ། ས་མགོ་ཙན་བཙུ་གཅིག་སོགས་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་
སྒྲོར་བ་དང་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོང་བ་དང་འདམ་ང་ཙན་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
འཇིན་པའི་སྒྲོའི་འཁྲུལ་བའམ་མི་ཤེས་པ་སྒྲོང་བའམ་སེལ་བའི་བྱིར་ཏུ་ཅུང་ཟད་
དམ་ཅུང་ཏུ་ཞིག་གཤམ་མམ་འོག་ནས་བཤད་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་
གསོན་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ།

ཙ་བ། ར་ཡབ་གེ་སར་སིལ་སྒྲན་དང།

མངོན་སུམ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་སོགས་ལ།

གྲུ་འཕུལ་ནོར་རོ་.....། ཞེས་པ་ལས།

ར་ཡབ་ནི། ༡ ། བླགས་ཀྱི་ར་མ་སོགས་ཀྱིས་བཞོས་པའི་རྒྱང་གཡབ་དང།

༢ ། སྒྲིང་ཐན་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲལ་ཞིག་སྟེ་སྟོ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་རུབ་ན་ཡོད་པའི་

སྒྲིང་། ༣ ་ ལུ་བུ་གས་ཨོ་རྒྱུ་ཁྱི་ཡུལ་བཅས་ལ་སྒྲུབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་དགོས།
གེ་སར་ནི། མེ་ཉོག་གི་ཟེའུ་འབྲུ་སྟེ་རལ་བའི་སྐད་དོད་གེ་ས་ར་ལུར་ཉམས་བ་
ཞེས་ཡི་གྲུར་ལས་བཤད་ཅིང་ཟེའུ་འབྲུའི་སྐད་དོད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །

སིལ་སྒྲན་ནི། དཀོལ་བའི་རོལ་མོའི་རིགས་ཤིག་སྟེ་དཀོལ་བུའི་སྐབ་ཆལ་
དཀོལ་ལྟ་བུ།

མངོན་སུམ་ནི། ༡ ་ འབྲུལ་མེད་དངོས་གནས། ༢ ་ ཐང་ཀའམ་སྒོག་གྲུར་མིན་
པ། ༣ ་ སྟེང་བ་མེད་པ། ༤ ་ རྩོ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་
བའི་ཤེས་བ་སོགས་ལ་གོ།

སུན་སུམ་ཆོགས་ནི། ལེགས་ཤིང་ཆ་ཆང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱའོམ་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ། ཞེས་སོགས་ལ་སྟོན་འབྲུག་གས་འབྲུལ་ག་ཡིག་ཡོད་ན་ནོར་བ་
ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ།**གཤམ་པ་དང་། །**

གཤགས་འབྱེད་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་བ་ལས།

གཤམ་པ་ནི། རྣམ་དག་དང་ཡང་དག་པ་དང་། རོ་མ། ལྷན་མེད་པ། སྒྲ་རྒྱ་དུ་
བས་འབྲུལ་མཛད་ཀྱང་དོགས།

གཤགས་འབྱེད་ནི། བདེན་རྒྱུ་སོགས་ལ་གཟུང་བར་གིས་ཤན་འབྱེད་བའི་
དོན་ཡིན་ལ། ཤགས་འབྱེད་ཀྱི་དོན་དང་གཤགས་བཞེ་བ་ཞེས་བའི་དོན་འདྲ་
ཡང་དེ་དང་མི་འདྲའོ། ། ཞེས་སོགས་ལ་སྟོན་འབྲུག་ག་ཡིག་མེད་ན་ནོར་བ་
ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། སར་བ་ལྟ་བུར་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་བ་ལས།
སར་བ་ནི། སོ་མ་དང་དང་པོ་སྟེ། དཔེར་ན་ ལོ་སར་ཡག་དང་གནམ་ལོ་
གསར་བ་ཡག་ཞེས་པའི་སྔ་མ་ལ་འཕུལ་མེད་དང་སློམ་ལ་འཕུལ་བཞག་ན་འང་
དོན་ལ་རུང་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

ཙ་བ། སློམ་གྱང་སོགས་ལ་དས་འཕུལ་མེད། ། ཅས་པའི།
སློམ་གྱང་ནི། འདུག་པའི་སློད་ལམ་གྱི་མིང་སྟེ། རྡོ་རྩེ་སློམ་གྱང་ངམ་རྡོ་རྩེ་
སློམ་མོ་གྱང་དང་། སློམ་གྱང་བྱེད་པའམ་བྱེད་སློམ་ལ་སོགས་པའི་གྱང་ལ་དས་
འཕུལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་དག་ཡིག་གསར་
བསྐྱེགས་སོགས་སུ་དགྲིལ་དགྱང་ཞེས་གྲིས་ཡོད་པས་དེང་སང་འདམ་ངར་
གྱུར་འདུག་གོ།

ཙ་བ། དགྲུང་ལོ་མཆན་དགྲུང་ལོང་ཁྲིད་གྱི།
དམིགས་བྱ་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་བ་ལས།
དགྲུང་ལོ་ནི། བཙུན་དང་ལོ་གངས་གྱི་ཞེས་དང་།
མཆན་དགྲུང་ནི། མཆན་མོའི་དགྲིལ་སྟེ་མཆན་གྱང་དང་འབྲེལ།
དམིགས་བྱ་ནི། ལོང་བ་ལམ་དུ་འཁྲིད་མཁན་གྱི་མིང་། དེ་ནམས་ལ་སྟོན་
འཇུག་ད་ཡིག་མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

ཙ་བ། སྒྲན་དངགས་སོགས་ལ་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་བ་ལས།
སྒྲན་དངགས་ནི། ༡ ་ཚུམ་གྱི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲན་དག་ཆོགས་བཅད་
དང་། ཆོག་ལྷག་ བཅད་ལྷག་སྟེལ་མ་བཅས་ཡོད། ༢ ་ཆོག་རྒྱན་དང་དེ་བཞད་

པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་། དེའི་དངགས་ལ་དས་འཕྱལ་ཡོད་མེད་གང་བྱས་
ཀྱང་རུང་བའམ་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་མོད་དེ་ནི་བན་རྟིང་སྟེ་དེར་ཆར་
ལག་ལེན་ལ་སྟན་ངག་ཅེས་འབྲི་བ་དར་ཆེའོ།

ཅ་བ། བྱག་དྲར་ལག་དྲར་གྱུ་མོ་དང་། །

སྐྱུ་ཤད་སོགས་ལ་བས་འཕྱལ་སྤང་། ། ཞེས་པ་ལས།

བྱག་དར་ནི། བྱག་སྟིགས་དང་གད་སྟིགས་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྐྱ་རྒྱན་ལས་བྱག་
བདར་ཞེས་པ་གྱི་དོར་གྱི་ལས་དེའི་མིང་ཡིན་ལ། བྱག་དར་ཞེས་པ་བྱག་སྟིགས་
ཀྱི་མིང་ངོ་། ། བྱག་ནི་ལག་པའི་ཞེས་ཡིན་པས་ལག་ལ་བརྩུང་བའི་དར་ལ་གོ་
བའང་ཡོད།

ལག་དར་ནི། འདྲེའི་འབྲེལ་བ་ལས་རྒྱུད་དར་དུ་གསུངས་མོད། དགེ་བཤེས་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བརྩམས་པའི་བན་དག་ལས་ཁ་བཏགས་སམ་མཇལ་དར་
དུ་གསུངས་སོ། །

གད་མོ་ནི། བཞད་གད་དམ་གད་རྒྱུངས་ཏེ་ངག་སྟོན་དང་བན་དག་བྱེ་མ་ལེབ་
ཏུ་གད་བརྒྱུངས་ཞེས་འབྱུང་། ཡང་གད་མོ་དགོད་པ་སྟེ་དགའ་བོ་བྱུང་བ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཏ་ཏ་ཏེ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྒྲུའོ། །

སྐྱུ་ཤད་ནི། མིག་མི་གསལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟས་སོགས་ལ་སྐྱ་བསེད་པའི་ལུང་
རྟར་མཐོང་བ་དང་། «དགོངས་རྒྱན་» ལས་མིག་ནད་འབྱིབ་དང་། སོ་མང་དང་
སྤང་ལས་སྤྱེས་པའི་སའི་དེག་པ་ཆོད་མར་རུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

༡ ་སྟེ་ཉག་མའམ་སྐྱ་རྒྱུད་དེ་མིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལུལ་དུ་སྐྱུ་ཤད་

འཇག་པའི་སྒྲང་བ་འཆར་བ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ལ་བས་འདུལ་ཡོད་ན་ནོར་བ་
ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། བསེར་བུ་སྟོ་བསངས་ཀྱི་མོ་བཟའ། །

བྱི་བདར་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར་བ་། ཞེས་བ་ལས།

བསེར་བུ་ནི། ༡༽ རྒྱང་སྟེ། རྒྱང་རྒྱང་ཅུ། དལ་རྒྱང་ངམ་འཇམ་རྒྱང་།

༢༽ «དག་སྟོན་འབྲེལ་བ་» ལས། བསེར་བུ་ནི་རྒྱང་ངམ་དལ་རྒྱང་གང་མོ་
འབྲུག་བ་ཞེས་སོ། །

སྟོ་བསངས་ནི། སྟོ་བ་སེལ་བའི་བྱ་སྟོད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་སྟོ་
བསང་ཡང་ཟེར། སྟོ་བསངས་སུ་སྒྲ་གནས་ལ་ཉན་ལྟ་བུ།

ཀྱི་མོ་བཟའ་ནི། ཀྱི་རིགས་བྱད་མེད་དེ་པོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་སྟོང་
བཅན་གྱི་བཙུན་མོ་ཀྱི་བཟའ་ལུན་ཁྱེན་ཀོང་ཇོ་(文成公主)དང་། རྒྱལ་པོ་སོ་བདུན་
པ་མེས་ཨག་ཆོམ་གྱི་བཙུན་མོ་ཀྱི་བཟའ་ཅིན་ཁྱེན་ཀོང་ཇོ་(金城公主)ལྟ་བུ། བྱད་
མེད་གྱི་རིགས་ལ་བཟའ་ཞེས་མིང་མཐའ་སྟོར་བ་ནི་གནའ་བོའི་བཟོད་སྟངས་
ཤིག་ཡིན།

བྱི་བདར་ནི། བྱི་དོར་རམ་གཙང་སྒྲའི་མིང་སྟེ་ཁང་བ་བྱི་དོར་བས་བ་ལྟ་བུ།
ཞེས་སོགས་ལ་སྟོན་འབྲུག་གས་འདུལ་ཡིག་བ་མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། སྟོ་སངས་ལྟ་བུ་(ར)་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་བ་ལས།

སྟོ་སངས་ནི། མཐིང་གའི་མདོག་སྟེ། གནམ་མདོག་ལྟ་བུའི་མདོག་སྟོན་པོའི་
མིང་། འདྲིའི་སངས་ལ་འདུལ་ཡོད་མེད་གང་བས་ཀྱང་རུང་བའམ་ཆོག་པ་ཡིན་

ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཙ་བ། ཐ་གྲུ་ཐ་མ་ཆར་དུ་དངས། །

ཆོན་ཅི་སོགས་ལ་མས་འཕུལ་སྤང་། ། ཞེས་པ་ལས།

ཐ་གྲུ་ནི། དུལ་གྲུའམ་མཐའི་རྒྱ་ཁྱོན། མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྤྱག་པའི་ཐ་གྲུར་ཏྲ་
ལོར་ལུག་གིས་གང་ཞིང་ལྷ་བྱ།

ཐ་མ་ནི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་མིང་། ངན་པའམ་ཞན་པ་རྗེས་མ། རབ་འབྱིང་ཐ་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མཇུག་མ་བཅས་ལ་འཇུག

ཆར་དུ་དངས་ནི། བསྐྱེགས་ལེགས་པའམ་བསྟར་བརྒྱུད་དུ་འགྲིགས་པ། གྲལ་
མཉམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག

ཆོན་ཅི་ནི། ཆོན་དང་བཟག་ཅི་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེས་ཆིག དེ་ནི་ཆོན་མདོག་
སྤྱར་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་སོགས་པར་མས་འཕུལ་ལམ་
སྟོན་འཇུག་མ་ཡིག་སྤང་དགོས་ཏེ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། མཐེ་བོ་ (བོང་) མཆེ་མ་སྡོ་སྒྲན་མཆེ། །

བྱིས་མཆེ་ (ས) ་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་པ་ལས།

མཐེ་བོ་ནི། སོར་མོ་ལྗེའི་དང་པོའམ་མཇུ་བ་མོ་ལྗེའི་སྒྲོམ་ཤོས་ཏེ་མཐེ་བོང་གི་
མིང་གཞན་ཏེ། «འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་» ལས་མཐེ་བོའི་སྟོ་གང་ཞེས་བྱ་སྟེ་
མཐེ་བོང་གི་ཞིང་ཆད་ཀྱི་སོར་གཅིག་གི་ཆད་དུ་འོ། ། ཞེས་ཡོད་དོ། །

མཆེ་མ་ནི། མངལ་དུ་རྒྱུད་པའི་ས་བོན་རྒྱུད་གིས་དུམ་བུར་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་མ་ཡིས་བཅའ་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྤུ་གྲུ་གཉིས་སོགས་བཅའ་བའི་མིང་སྟེ་

སྟོབ་དཔོན་དབང་པོས། ཁྱ་ཁྱག་རྒྱུད་གིས་དུ་མར་གྱེ། ། རི་ལྷ་བ་ལས་མཆེ་
མར་འགྲུབ། ། ཞེས་སོ། །

སྟོ་སྒྲན་མཆེ་ནི། བྱག་ཤྱག་འབྲས་བུ་དམར་པོ་ཅན། ཆོགས་མང་ལ་རྩི་ཞེས་
མནམས་པའི་ཙ་ལྷམ་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ལ་དེའི་ལོ་མ་དང་ཙ་བ་ཐམས་ཅད་
སྒྲན་གྱེད་ཆོག་ འདི་ལ་མཆེ་ལྷམ་ཡང་ཟེད།

བྲིམ་མཆེ་(ས)་ནི། བན་ཚུན་གནས་ཉེ་པོར་སྟོད་པའི་མི་ཆང་གི་མིང་།
(གལ་མཆེས། ཞེས་ས་མཐའ་གྲིས་བ་མང་བས། འདིར་ས་མཐའ་ཆད་དམ་
སྟེ།) སོགས་ལ་མས་འཕྱལ་མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། ཐུན་མོང་ལ་སོགས་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་བ་ལས།
ཐུན་མོང་ནི། མཉམ་དུ་འཇ་སྟེ་བྲབ་སྟེ་སྟེར་གྱི་རྫོག་རྫའི་དོན། ཐུན་མོང་གི་
དངོས་རྒྱས་ལ་སྟེར་གྱིས་པེད་སྟོད་གནང་མི་རུང་། ཞེས་པའི་ཐུན་ལ་མའི་
འཕྱལ་ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བའམ་ཆོག་གོ། །

ཙ་བ། ཆོང་འདུས་(དུས་)་ཁམས་དང་ཆོགས་བ་(བ་)་ཆོ་མས། །
ཐུ་མ་ཁོན་འཛིན་ཁོ་བ་ཁོས། །
རིམ་གྱི་ཐུ་མོ་པོངས་བ་དང་། །
ཤྱག་པོ་སོགས་ལ་འས་འཕྱལ་སྤང་། ། ཞེས་བ་ལས།

ཆོང་འདུས་(དུས་)་། ཞེས་པའི་འདུས་ལ་འས་འཕྱལ་གྱེད་པ་ནོར་བར་སྟེ་
སྟེ་སྐབས་འདིར་འ་མཐའ་སྤང་དགོས་པར་གསུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། རི་
བུམས་བ་སྤྱིར་བ་དང་ཨ་ལགས་ཆེ་ཉན་ཆང་གིས་ཆོང་དུས་ནི་ཆོང་ར་སྟེ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་དག་མ་ནམས་སུའང་དེའི་དུས་ལ་འས་འཕུལ་མེད་པར་
གསལ་བས་དོགས། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོ་ཚང་ལ་གོ་དགོས་སྐྱེད་དེ་ལ་
འས་འཕུལ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐུགས་མཛད་དོ། །

ཁམས་ནི། རྒྱ་དང་ས་མོན་དབྱེངས་སོགས་དོན་མང་བོ་ལ་འཇུག
ཆོགས་ བ་ (པ་) ནི། དུས་ལུན་རིང་བའི་བར་དུ་ཐུན་མོང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱི་
བྱེད་རྒྱ་ཆེད་འཇུགས་བྱས་པའི་མའི་དབྱང་སྒྲེའི་མིང་། གཞན་ཡང་། སྐར་
ཆོགས་དང་སྒྲ་ཆོགས། རྩེ་བ། འདུས་པ། བྱང་བོ་སོགས་ལ་འོ། །

ཆོམས་ནི། ༡ ་ལྟེ་ཆོན་དང་ལེའུ། ༢ ་ལྟེ་ཆོགས་འདུས་སའི་ཁང་བའི་མིང་ལ་
ཆོམས་ཁང་ཟེད།

མ་མ་ནི། དག་གི་ལས་བཞེད་ཡ་གྲུལ་ (རྩུན། མ་མ། ཆོག་རྩུབ། དག་འབྲུལ།)
སྟེ། ཐོགས་སུ་བྱའི་བར་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་བྱས་པའི་དབྱེན་ཆོག་གི་མིང་དོ། །

ཁོན་འཛིན་ནི། ༡ ་ལྟེ་གཞོན་སེམས་འཆང་བ། ༢ ་ལྟེ་སྦྱང་ནས་ཡིད་ལ་དམ་དུ་
འཛིན་པ།

ཁོ་བ་ནི། ཁོས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་སྟེ་ཞེ་སྤང་ལངས་པ།

ཁོས་ནི། ཁོ་བའི་འདས་པ་སྟེ་ཞེ་སྤང་རྒྱས་པའི་དོན།

རིམ་གྲོ་ནི། ༡ ་ལྟེ་བསྟོན་བཀའ་རམ་བཀའ་སྟེ། ༢ ་ལྟེ་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆོ་ག་
ཞིག་སྟེ། སྐྱ་རིམ་མམ་ཞབས་རིམ་ལྟ་བུ།

མ་མོ་ནི། རྒྱུང་དུ་འཕམ་ཞིབ་པ། དོག་མོ་སོགས་ཀྱི་དོན། མ་བ། མན་བུ། མན་
ཆོགས་ནམས་ནི་ (《སྒྲ་རྒྱན་》 དུ། འཕམ་ཆོགས་དང་འཕམ་མེན་གཉིས་ལ་འཕུལ་

ཡོད་མེད་གདམ་ངར་བཞེད། བློ་ལ་བློ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མཆོ་བློ་ཚུ་བློ་
སྒྲིང་བློ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཐོངས་པ་ནི། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་སྐབས་སུ་འཕེན་གྱི་སྤྱལ་ཆོག་གི་འབྲི་
ཚུལ་ཞིག བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་སྐབས་སུ་འདས་པ་སྟེ། དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་
སྟེ། ཐོངས་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་དབུལ་ཐོར་གྱུར་པའི་དོན། ༢༽ རྒྱ་ཁོར་མེད་
པའམ་དབུལ་ཐོར་སྟོར་བྱུགས་ཀྱིས་དབུལ་པ་ལྟ་བུ།

བྱུག་ཐོན་ནི། རྒྱ་ཁོར་ཐོངས་སྟོང་ཅན་གྱི་མི། ཞེས་སོགས་ལ་འས་འཕུལ་ཡོད་
ན་ཁོར་བ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། འཐབ་ (མཐའ་) འཁོབ་འཁྲི་ཤིང་འཕྱར་བ་དང་།

ཚུལ་འཆོས་སོགས་ལ་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་པ་ལས།

འཐབ་ (མཐའ་) འཁོབ་ནི། འཁོར་ནམ་བཞི་ (དགེ་སློང་པ་མ་དང་དགེ་བསྟན་
པ་མ་གཉིས་སོ།) མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཐའ་འཁོབ་དང་། གཞི་གསུམ་གསོ་སྟོང་གི་གཞི་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་
གཞི། དགག་དབྱེད་གཞིའོ། ། གྱི་ཉམས་ལེན་མ་དར་བའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་ཆོགས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་
མཐའ་འཁོབ་དང་། བཟོ་བའི་མཐའ་འཁོབ། བཟང་སྤྲན་ནུས་ལྡན་དགོན་པའི་
ཡུལ་ཆེ་གོ་སྟོན་མིང་ལའང་འདྲུག་པར་བཤད།

འཁྲི་ཤིང་ནི། རང་རྒྱགས་ཀྱིས་བྱང་ཐོར་སྟེ་མི་སྤུའི་པར་ཤིང་གཞན་གྱི་སྤོང་ཐོ་
ལ་འཁྲི་ནས་སྟེ་བ་བ་ལེ་ཀ་དང་། དབྱི་མོང་ལྟ་བུའི་ཤིང་གི་མིང་། འོན་ཀྱང་

གཞན་ལ་འབྲི་བའི་འོས་བྱའི་མིར་དུ་འཇུག་པ་འདྲ་མཆིས། སྟན་རྒྱ་གི་རྒྱན་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྲང་མཉེན་ལྷན་པའི་ལྷན་སྟན་སོགས་ལ་གོ་དགོས།
འཁུར་བ་ནི། མྱོང་སྤེལ་གའི་པལ་སྐད་དུ་སྦྱུང་ནང་བརྗོད་པའི་མྱོང་གོ་རེ་འཕམ་
བག་ལེབ་ཀྱི་མིང་ཡིན།

ཚུལ་འཆོས་ནི། བྱེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་འབྲ་ཆགས་པོ་བཟོ་བ། ཡོན་ཏན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ལྟ་བུ་དང་། གཞོགས་སྤོང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇུག་བ་
སོགས་ལོག་འཆོ་ལྗེའི་ཡ་བྱལ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ལ་འཕམ་འབྲུལ་
མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། བྱིན་ལས་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་པ་ལས།

བྱིན་ལས་ནི། མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་འཕམ་བྱ་བའི་མཐའ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྟེ།
དཔེར་ན་མཛད་པ་བྱིན་ལས་སམ་འབྱིན་ལས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉེར་བཞིན་རྒྱས་
ལྟ་བུ།

བྱེད་བ་ནི། ༡ ་ རྟོག་པོ་མང་པོ་སྤྱད་པ་དང་ཐག་པ་སོགས་ལ་བརྒྱས་པ་འཕམ་
གཅིག་རྗེས་གཅིག་བསྐྱེགས་པའི་དངོས་པོའི་མིང་སྟེ། ཤིང་སོས་དུག་གི་བྱེད་
བ་དང་། ལྷ་བའི་ཡོ་བྱད་བྱེད་མེར་ཡིན་ལྟ་བུ་དང་། ༢ ་ ལྷ་བྱེད་རིམ་བར་
བསྐྱེགས་པའི་བྱ་དངོས་ཀྱི་མིང་སྟེ། ལྷ་མའི་སྤྱུ་འབྲེང་རམ་སྤྱུ་བྱེད་ལྟ་བུ་སོགས་
ལ་སྟོན་འཇུག་འཕྲོད་མེད་གང་མ་ངའོ། །

ཙ་བ། ཡི་གེ་སྟུ་གུ་ལུ་གུ་རྒྱད། །

ཤུ་གུ་སོགས་ལ་ག་མཐའ་སྤངས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཡི་གེ་ནི། ༡ ། མིང་དང་། ཆོག་དང་། རྫོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་
ཞིག་སྟེ། སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་གཞི་ཙ་མཆོན་ཁྱེད་ཀྱི་བདའམ་སྒྲ། དེ་ལ་ཡི་
གེ་དངོས་དང་། དེ་མཆོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞི་ནི་ཡི་
གེ་བཏགས་བ་བ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཡོད།

སྟུ་གུ་ནི། སྟོགས་ར་འབུས་ཏེ་ལྷང་སྟུ་གུ་མོ་ཡི་སྟུ་གུ་ལ་མོ་སྟུ་གུ་དང་ནས་སྟུ་གུ་
ཅེས་པས་མཆོན་ཏེ་སྟུ་གུ་ནི་སྟུ་གུ་འི་བསྟུས་ཆོག་གོ།

ལུ་གུ་རྒྱད་ནི། ལུ་ག་ཐག་བ་ལ་བསྟར་བའི་རྒྱན་ལྟར་མཆོམས་མ་ཆད་པར་
ཡོད་པའི་དོན་དེ་གཤུང་བྱང་ལུ་གུ་རྒྱད་ཅེས་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་ལ། ༢ ། རྫོང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་རིམ་ལྗེ་དོར་བརྒྱས་ཐེན་གྱིས་ལས་ལུ་གུ་རྒྱད་ནི་ལུ་གས་སྟོག་
གི་རྣམ་གངས། ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཤུ་གུ་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ་ཤག་རུས་པའི་བྱིངས་ལ་བྱ་རྒྱད་ལ་ཨན་འོ་
ཞེས་ཨན་རྒྱན་གྱིན་ཏེ་བསྟུ་བས་པས་ཤུ་གུ་ཞེས་བྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཐོད་སྐད་དུ་
བསྟུར་ན་ཐོད་པའམ་རུས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་ཐོའི་རིགས་
རུས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་པས་དེ་སོགས་ལ་ག་མཐའ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། སྟག་དོག་སྟུ་གུ་གུར་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་བ་ལས།

སྟག་དོག་ནི། གཞན་ལ་ཡག་པོ་བྱུང་བའི་ཆེ་རང་གི་ཐོང་དུ་ཕྱིན་པར་དོགས་
པའི་ལོག་སེམས་ངན་པའི་མིང་སྟེ་སྟག་དོག་ཅན་གྱི་མི་ལ་ཡག་པོ་མེད་ལྟ་བུ།

ཐུག་གུ་ནི། མའི་མངལ་དང་སྒོ་ར་ལས་ཐོན་ཏེ་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི་བྱིས་
པའམ་སྒོག་ཆགས། དེར་སང་སྤུ་གུ་ཞེས་མཐའ་ཉེན་མེད་པར་བྱིས་པ་ཡང་མང་
དུ་མཐོང་། དེ་ཞེས་སོགས་ལ་ག་མཐའ་མེད་ན་ཙེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། བྱས་ (བྱས) མའི་ལྷ་དང་སྒོ་ར་དང་། །

སྤྲ་སོགས་ལ་ད་མཐའ་ཙེར། ། ཞེས་པ་ལས།

ལྷ་དང་ནི། བྱས་མའི་དུས་པ་གོར་གོར་འཕང་ལོ་ལྷ་བྱ་དེའི་མིང་སྟེ། བྱས་མའི་
ལྷ་ར་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་གྲུས་པས་བྱག་འཁོལ་ལྷ་བྱ།

སྒོ་ར་ནི། བྱ་རིགས་སོགས་སྒོག་ཆགས་མའི་མངལ་ནས་ཐོན་པའི་གོར་རྩས་
ཡུན་སྒོགས་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། མའི་ས་བོན་འདྲེས་པའི་སྒོ་ར་ལས་བྲུག་གུ་
འབྱུང་སྟེད་ལ། དེ་མ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ར་ལས་བྲུག་གུ་འབྱུང་མི་སྟེད་གསུངས།

སྤྲ་དང་ནི། ར་ཟས་གཡོ་སྒོལ་བྱེད་པའི་ཁོ་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་། ཟངས་ངའི་
མིང་གཞན། དེ་སོགས་ལ་ད་མཐའ་ཡོད་ན་ཙེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། ཡི་དམ་ཡི་རང་ཡི་དྲགས་སོགས། །

སྟོ་ཞུ་སོགས་ལ་ད་མཐའ་ཙེར། ། ཞེས་པ་ལས།

ཡི་དམ་ནི། ༡ ་ཇིང་གིས་རྒྱན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟེན་བྱའི་
ལྷ་བདེ་གསང་འཛིག་གསུམ་སོགས། ༢ ་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་བྱས་པ་
སོགས་ལ་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་གོ་དགོས།

ཡི་རང་ནི། སེམས་དགའ་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་རང་གིས་
དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་ལྷ་བྱ། རང་ལ་ས་མཐའ་འཛིག་

མཁན་རེ་བྱང་ཡོད།

ཡི་དྲགས་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་ཞིག་སྟེ་ཟས་སྟོམ་ཡིད་ལ་
བཏགས་པས་ན་ཡི་དྲགས། དེ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། བད་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། ཟས་
སྟོམ་ཉིད་ལ་སྟོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་སོགས་རིགས་མང་། མིང་གི་ནུས་གངས་ལ་
ངན་ཁྱབ་དང་ཚུ་མོ་རབ་མེད། དཔལ་མེན། སུན་ཆོགས་མེན་བཅས་སོགས་སོ། །
སྤྱི་ལྷན་ནི། བཀའ་སྟེངས་ཞབས་སྤྱི་དང་ཞབས་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན། དེ་
སོགས་ལ་ད་མཐའ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། སྐད་ཅིག་ལྟ་བུར་གང་ཡང་རུང་། ། ཞེས་པ་ལས།

སྐད་ཅིག་ནི། དུས་ཏ་ཅང་ཐུང་བའི་མིང་སྟེ། ཡུད་ཅ་མ་དང་། བྱ་ཚོགས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཆད་ཐུང་དུའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་། དེ་ལ་ད་མཐའ་
ཡོད་མེད་གང་བྱས་གང་ཆོག་གོ། །

ཅ་བ། སེ་མོ་དོ་ལ་ན་མཐའ་སྤངས། ། ཞེས་པ་ལས།

སེ་མོ་དོ་ནི། གནའ་དུས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ཞིག་སྟེ་ཐུ་ཉིག་གི་སྤང་བ་སོགས་བྱང་
ངོས་སུ་འདོགས་རྒྱུའི་རིགས་ཤིག། དེ་ལ་ན་མཐའ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། བྱན་མོ་ལྟ་བུར་མེད་ན་ནོར། ། ཞེས་པ་ལས།

བྱན་མོ་ནི། ཟ་མ་གཡོ་སྟོལ་མཁན་གྱི་བུད་མེད་དང་ཚུང་མ། དེ་ལ་ན་མཐའ་
མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། ལྷ་བཙན་བཟང་བཏུང་གདུ་བྱ་དང་། །

ལེ་ཀན་ (བཀན་) སོགས་ལ་བ་མཐའ་ཡོད། ། ཞེས་བ་ལས།
ལྷ་བཙན་ནི། ༡ ་ ལྷ་བཙན་པའི་ཆེ་མིང་། ༢ ་ རབ་བྱུང་གི་ཕྱི་མ་བ་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱལ་པོ། ༣ ་ རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་བཙན་པའི་མིང་སོགས་ལ་འབྲུག
བཟང་བཏུང་ནི། བཟང་བ་དང་བཏུང་པའི་བསྐྱུས་ཆོག་སྟེ་ཁུར་བ་སོགས་ལ་
བཟང་བ་དང་། ༤ ་ སོགས་ལ་བཏུང་བ་ཞེས་བརྗོད།

གདུ་བྱ་ནི། ལག་ངར་སོར་མོ་སོགས་ལ་གོན་པའི་ཨ་ལོང་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་
སྟེ་ལག་པའི་གདུ་བྱ་དང་ཞབས་ཀྱི་གདུ་བྱ། ཆོག་བསྐྱུས་ན་ལག་གདུབ་དང་
ཞབས་གདུབ་ཅེས་འབྲི།

ལེ་ཀན་ (བཀན་) ནི། ༡ ་ སྤྱིར་མདོག་དམར་སྒྱུ་དང་ལྗང་གུ་སོགས་ཀྱི་
བདེ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། ༢ ་ སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དར་དམར་ཆས་ལ་བཤད་བ་
དང་། ༣ ་ ཤིང་རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་ཆོས་དམར་པོ་བཅོད་ཀྱི་མིང་གི་ནུས་གངས་
ལའང་འབྲུག་སྟེ། བཟ་པའི་འདབ་ཅན་དང་། དཔག་ཆད་འདབ། སྤལ་པའི་ལོ་
མ། ལེ་བཀན་བཅས་སོ། ། ༤ ་ གྲུར་གྲུམ་ལ་རིགས་ལྡར་བཤད་པའི་ནང་
མངའ་རིས་མེ་ཉོག་ལ་ལེ་བཀན་ཅི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་ལ་བ་མཐའ་ཡོད་
ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། རྒྱ་འབྲེ་ཁ་མཆུ་རུ་མདའ་དང་། །

རུ་མཉེ་ནུ་བཟང་ཅུ་མཆོག་གྲོང་། །

རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་མ་མཐའ་ནོར། ། ཞེས་པ་ལས།

རྒྱ་འདྲེ་ནི། དགེ་འདུན་པའི་ནང་འཁྲུག་གི་དོན་དུ་གསུང་མོད། (ཡུལ་སྐད།) འཁྲུག་ཅོད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡིན་མིན་བདེན་རླུན་གྱི་དབྲེ་བ་འབྲེད་རྒྱར་རྒྱ་འདྲེ་བརྒྱབ་ན་མི་པན། ཁ་སྟོག་སྒྲ་སོག་གི་ཆོག་རྒྱབ་གོ་འཕལ་དུ་རྒྱ་འདྲེ་རྒྱག་སྟེང་བོ་བ། མི་ལ་མི་དགོས་རྒྱ་འདྲེ་དང་། སེང་ལ་མི་དགོས་འདྲེར་པ་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདྲེ་གདོན་ངན་པའི་རིགས་ལ་འང་གོ་ཆོག།

ཁ་མཆུ་ནི། ཁ་གྲོད་དམ། ཅོད་སྒྲེང་བྱས་པའི་དོན་ཏེ་སྒྲ་མོ་རྩ་སའི་ཆེད་དུ་ཁ་ མཆུ་ལ་སྤྱག་གྲང་དེར་འདིར་བདེ་འཇགས་སུ་གྱུར་ཏོ། ། ལྟ་བུ།

ར་མདའ་ནི། རྩེས་འདེད་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱན་མའི་རྩེས་སྟེགས་པ་འཇམ་འདེད་པ་ དང་། རྩེ་སྟོགས་དབུང་གཉེན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འདུག།

ར་མཉེ་ནི། ལོ་མང་སྟེ་བའི་རྩ་ལྟམ་ཙ་བར་ལྟོག་སོ་དཀར་སོ་ཡོད་པ་ཞིག་ ཙ་ བའི་ལྟོག་སོ་ནི་བོད་སྒྲན་ཙ་བ་ལྟའི་ (ལྷ་བ། ར་མཉེ། ཉེ་ཤིང་། བ་སྟུ། གཟེ་མ།) བད་གི་ལ་གྲལ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲན་ནོ། །

ན་བཟའ་ནི། ཡུལ་གོང་མའི་གྲོན་གོས་ལྷ་བའི་ཞེ་སའི་ཆོག་སྟེ་དུར་སྟིག་ཟ་ མའི་ན་བཟའ་མཛེས་ལྟ་བུ།

རྩ་མཚོག་གྲོང་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་སྤུངས་པས་རང་ཉིད་གསུལ་བྱ་ སྤྱན་མོང་གི་སྤྱང་འོར་སྟུ་སྟུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་སའི་གནས་ཀྱི་ མིང་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཀྱུ་ཤའི་མིང་ལ་བོད་སྐད་དུ་ངན་སེལ་དང་རྩ་མཚོག་ ཅེས་བསྟུར་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་གནས་དེ་ལ་བསྟུར་ཚུལ་གྱི་མ་ལྟར་

དུ་མིང་ཐོགས་པར་མངོན་ནོ། །

རྒྱ་མཚོ་ནི། ས་གཞིའི་སྤྱང་ཆ་གཉིས་ཙམ་ཟེན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་
མིང་དང་། རབ་འབྱམས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། རབ་འབྱམས་མཚམས་སྟོར་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན། རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་འཛིག་རྟེན་སོགས་མང་ཆོག་མཚོན་
པའི་དོན་ཅན་ལ་འབྲུག་པ་སོགས་ལ་མ་མཐའ་ཡོད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། ལྷ་རྩེ་མདོ་རྒྱུད་དང་རྒྱལ་ཅན། །

རྒྱ་མོད་རྩེ་རྩེ་མཐའ་རྟེན་དང་། །

ལྷ་རྟེན་སོགས་ལ་ར་མཐའ་ནོར། ། ཞེས་བ་ལས།

ལྷ་རྩེ་ནི། ༡༽ ལྷ་རྩེ་རྒྱལ་པོ། ༢༽ བོད་རྒྱལ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་འུ་བཙན་གྱིས་གནང་
པའི་སྤྲན་པའི་གོ་ཐོབ་ཀྱི་མིང་སྟེ། 《བཀའ་གཙུག་པ་བཅུ་གསུམ་》 ལས། མགོ་
ནག་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་ནི་རྩེ་བོ་སྟེ། ། དེ་ཡིས་བཀྱར་བས་མིང་ཡང་ལྷ་རྩེར་
ཐོགས། ། ལྷ་བུ་སྟེ། གསོ་རིག་གི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པའི་
སྤྲན་པའོ། །

མདོ་རྒྱུད་ནི། ༡༽ མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས། ༢༽ སྤྱལ་སྤྱུས་གསུངས་པའི་མདོ་
དང་ཕུང་སྤྱུས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་བསྐྱུས་ཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱུས་གསུངས་པའི་མན་
ངག་དང་བཙས་པ་བཟང་དགོས།

དང་རྒྱལ་ནི། ཅ་ཉོན་ཐུག་གི་ (འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ། དང་རྒྱལ། མ་རིག་པ།
ལྷ་བ། ཐེ་ཆོམ།) ནང་གསེས་ཀྱི་དང་རྒྱལ་རྟེ། རང་ཉིད་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་

རྩོམ་ཞིང་། གཞན་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཁེངས་སེམས་
 ཅན། དེ་ལ་སེམས་བྱུང་གི་དཔྱེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་
 རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། འཛོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྣམ་པའི་ང་
 རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་བཅས་སོ། །

བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི། མི་རི་བཟ་མཁན་གྱི་འདབ་ཆགས་ཐང་དཀར་སོགས་གྱི་མིང་།

དེ་རྗེ་ནི། ༡ ་ཤེས་པ་ལ་ནས་ཐོག་བའི་ངར་ལྷགས་ལས་ཀྱང་སྤྲ་ལ་མཁེགས་
བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ ༢ ་ཤྲར་གྱི་རྒྱ་གར་བའི་མཆོན་ཆ་ཞིག་ ༣ ་མི་སྤྱད་བའམ་
མི་འགྱུར་བ་དང། ཡང་ན། 《རྒྱ་དོན་རྗེ་ཆེ་མོ་》 ལས། སྤྱིང་སྤྱིང་བོ་ཁོང་སྤྱིང་མེད། །
སྤྱིང་སྤྱིང་མེད་ཅིང་བཅད་དུ་མེད། ། གཞུག་དུ་མེད་ཅིང་གཞོམ་མེད་སྤྱིར། །
སྤྱིང་ཉིད་དེ་རྗེ་ར་བརྗོད་བར་བྱ། ། ཞེས་གསལ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལས་
སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དུ་བརྗོད་བ་སོགས་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ།

མཐའ་རྟེན་ནི། རྗེས་སྤྱི་འདུག་པའི་ག་ང་དྭ་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་རྣམས་ཀྱི་མིང་
གཞན།

ལྷ་རྟེན་ནི། ལྷ་འོ་རྟེན་རྩམ་སམ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡང་རུང་
བ་རྩམ་སུ་བྲན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན། དེ་སོགས་ལ་རའི་མཐའ་རྟེན་ཡོད་ན་ནོར་བ་
ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། དུར་ཁྱོད་མདོར་བསྐྱུས་མེད་ན་ཞོར། ། ཞེས་པ་ལས།

དུར་ཁྱོད་ནི། མིའི་རོ་འཕེན་སའམ་སྐྱེལ་སའོ།

མདོར་བསྟུས་ནི། གྲུ་ཆེ་བའི་དོན་ཅུང་འཕྲང་བའམ་མདོ་ཅུ་བསྟུས་པ། དེ་

དག་ལ་ར་མཐའ་མེད་ན་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། བདེར་གཤེགས་སོགས་ལ་གང་ཡང་རུང། ། ཞེས་བ་ལས།
བདེར་གཤེགས་ནི། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་སྤངས་ཤིང་ངེ་ལྟ་བ་དང་ངེ་ཉིད་
པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྷི་མཆོན་ཏེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
སྤུལ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ར་མཐའ་ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་གང་མ་
ང་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། སྤྱན་གྱི་གསོ་སྦྲུལ་ཁ་ཤོད་དང། །

གྲུ་ལྔ་སོགས་ལ་ལ་མཐའ་ཞོར། ། ཞེས་བ་ལས།
གསོ་སྦྲུལ་ནི། སྤྱན་ཞེས་བ་ནད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྦྲུལ་
གསོ་སྦྲུལ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན། གསོ་སྦྲུལ་བཟང་བོས་ནད་བརྒྱ་མ་ལུས་
འཛོམས་པར་བྱེད་ལྟ་བུ།

ཁ་ཤོན་ནི། ༡༽ གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་དེར་དགེ་མཆོན་འབྱུང་བ། ༢༽ བཟ་
ཤེས་བ་དང་ལེགས་སོ་འོང་བར་ངོ་དགའ་འཕ་སྒོན་ཆོག་བྱེད་པ། ༣༽ བཀའ་
ཟིན་དང་རེ་ལྷ་བྱས་པའི་དོན།

གྲུ་ལྔ་ནི། གཟུངས་ཆེན་གྲུ་ལྔ་སྟེ། ལྟོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་མ་དང། མ་བྱ་ཆེན་མོ།
གསང་སྤྲུགས་རྗེས་འཛིན་མ། བསེལ་བའི་ཆལ་ཆེན་མོ། སོ་སོར་འབྲང་མ་
བཅས་གཟུངས་ཆེན་ལྔ་འོ། ། དེ་སོགས་ལ་ལ་མཐའ་ཡོད་ན་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དེག་སྤྲུགས་གསུང་རབ་མཁྱེན་རབ་དང། །

ནམ་མཁའ་གོ་འཕང་ཁྱི་འཕང་མཆོག། །

བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་འདུ་ཤེས་དང་། །

མཁའ་སྐྱོད་ས་སྐྱོད་དོཤེས་ཐེང་། །

ཉམ་ཚུང་ཉམ་ཐག་ཉམ་ང་བ། །

ལོག་རྟོག་སོམ་ཉི་ཚམ་རྒྱན་དང་། །

ཆོ་ག་སོགས་ལ་ས་མཐའ་ནོར། ། ཞེས་པ་ལས།

རིག་སྤྲགས་ནི། སོ་སོར་འབྲང་མ་སོགས་དང་། ལྷའི་འཕྲིན་ལས་དང་ཐུགས་
རྟོ་རྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་གཙོ་པོར་སྦྱབ་པའི་སྤྲགས་ཏེ་བྱུང་མེད་གྱི་གཟུགས་
དབྱེ་བས་གྱི་ལྟ་དང་། དེ་དག་སྟོན་པའི་སྦྱ་དང་ཐུག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ།

གསུང་རབ་ནི། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
སོགས་གྱི་མིང་།

མཁྱེན་རབ་ནི། ཐུགས་གྱི་སྒོ་གྲོས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའམ་མཁྱེན་ཅལ་རྒྱས་པའི་
མིང་སྟེ། མཁྱེན་རབ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལས་བཀལ། ། ལྟ་བུ།

ནམ་མཁའ་ནི། དགྲུང་སྟོན་ནམ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ། ཐོགས་
རིག་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་ལ་གོ། །

གོ་འཕང་ནི། འཛོལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་གོ་ས་སོགས་གྱི་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
གྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱ། ། ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བསྟེགས་པའི་སྟེས་བྱ། ། ལྟ་བུ།

ཁྲི་འཕང་ནི། ཁྲིའི་སྟེང་ངམ། ཁྲིའི་དཔངས་ཆ་ད་དམ་མཐོ་ཆ་ད་སྟོན་པའི་དོན་
ལ་འདུག་སྟེ། ཞབས་བྱང་ཁྲི་འཕང་ཡངས་པའི་ཁར་བཀོད་དེ། ། ལྟ་བུ།

མཆོག་ནི། ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གསུམ་ནི་དགོན་

མཆོག་ནམ་གསུམ་ཡིན་ལྟ་བུ།

བསྐྱེད་རིམ་ནི། ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་རིམ་བཤམ་སྐྱེ་གནས་ནམ་བཞིའི་ (སྐྱེ་གནས་
མི་འདྲ་བ་བཞི་ནི་མངལ་སྐྱེས་དང་། མྱོང་སྐྱེས། རྩས་སྐྱེས། རོད་གཤེར་ལས་
སྐྱེས།) བག་ཆགས་སྐྱོང་བྱེད་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་གྲག་རིག་གསུམ་དེ་ལྟ་སྒྲགས་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་པའི་ནམ་འཁྱོད།

རྫོགས་རིམ་ནི། ལམ་རྫོགས་པའི་རིམ་བཤམ་རྫོ་རྫེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
ཏེ་ཅ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོང་བཞིས་བྲངས་པའི་
འོད་གསལ་དང་། དགའ་བཞིས་བྲངས་པའི་སྐྱན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན།

འདུ་ཤེས་ནི། འདུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་གོ། སེམས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་བྱེད་
གྱི་ཤེས་བཤམ་ཡུལ་མཆཛ་མ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་རིས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་
བ་ལྟ་བུ་ལ་གོ།

མཁའ་སྐྱོད་ནི། ༡ ་དག་པ་མཁའ་སྐྱོད། ༢ ་བྱ་སྤྱིའི་མིང་ལའང་མཁའ་སྐྱོད།
མཁའ་སྐྱོད་པ། རྒྱུན་རས་གཟིགས་དང་སྣ་སྤྱི་དང་ཁ་སྐྱེ་ཁ་ཞེས་པའི་དོན་
ལའང་འདུག

ས་སྐྱོད་ནི། ས་ཆེན་པོ་ལ་ཁོངས་སྐྱོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འཕམ་སའི་བདག་པོ་
སོགས་ལ་གོ།

དོ་ཤལ་བྲང་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དོ་ཤལ་བྲས་པའི་བྲང་བ། བྲང་གི་རྒྱན་ཏེ་འབྲང་
འབྲུལ་ལམ་སུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་རིང་དུ་འབྲང་བའི་བྲང་བ་ལྟ་བུ།

ཉམ་ཚུང་ནི། དབང་ཚུང་བ་དང་ལུས་སེམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གནོད་བ་ལ་
ཉམ་ཚུང་ཞེས་སུ་འབྲི་བར་སྒྲུང་། དབང་ཆེན་ཕྱོགས་སུ་ཉམ་ཚུང་གོག་བཞེན་
བ་ལྟ་བུ།

ཉམ་ཐག་ནི། ༡ ་ཤེས་སྒྲིམ་གྱིས་ལུས་རིད་བ་ཅན་དང་། ༢ ་ལུས་སེམས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་གདུང་བ་ཅན་བཅས་པའི་མིང་རོ། །

ཉམ་ང་བ་ནི། ༡ ་ ཡ་ང་བའམ་འཛིགས་སྒྲག་དང་། ༢ ་གནས་ཚུལ་ཐ་ཆད་
བའམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། འཆོ་བ་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་གུར་བ་ལྟ་བུ།
༣ ་ཤེས་ཆ་བའམ་འཛིགས་པའི་དོན་ཏེ། སྟོབ་སྐབས་ལ་དགའ་ངལ་གང་བྱུང་
ཡང་ཉམ་ང་བ་དང་བྲལ་དགོས་ལྟ་བུ།

ལོག་རྟོག་ནི། ༡ ་དོན་དེ་མ་ཡིན་བ་ལ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ།
༢ ་ཕྱིར་ལོག་པའི་སེམས།

སོམ་ཉི་ནི། རང་ལུལ་ལ་སྟོ་ཅེ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་དོན་ཏེ། དག་ཡིག་ཤེས་
སམ་མི་ཤེས་ལྟ་བུ། མིང་གི་ནམ་གངས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཉེས་ཅུལ་ མ་ངེས།
ཡིད་གཉིས། འབྱུང་མོ་ཉུག་སོགས་སོ། །

ཆོམ་རྒྱན་ནི། གཞན་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་མ་དང་རྟུག་བ་སྟེ།
ཆོམ་རྒྱན་དང་རྟུག་རྒྱན་དོན་གཅིག་གོ ། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རབས་ཐ་ཆད་ཀྱི་བྱ་
བཞག་ཅིག་གི་དོན།

ཆོག་ནི། ༡ ་བྱ་བྱེད་སྒྲོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱི་ཆོག་འཕམ་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་
ལས་ཆོག་ ༢ ་མིའི་མཐུ་བྱས་དང་བྱ་སྒྲོལ་འབྲུག་པའང་ཡོད། དེ་སོགས་ལ་

སའི་མཐའ་འཇམ་སའི་རྗེས་འབྲུག་ཡོད་ན་ཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། ལྷས་བྱིན་སྐྱས་བྱིན་གདམས་དག་སོགས། །

མང་བོ་ཞིག་ལ་མེད་ན་ཁོར་བ། ། ཞེས་བ་ལས།

ལྷས་བྱིན་ནི། བདུད་ལྷས་བྱིན་ཏེ་ (དེ་བདུད་ཀྱི་) སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་
གྱི་གཙུང་བོ་ཆོས་ལ་མི་དད་པའི་ལོག་ལྷ་ཅན་ཞིག་གི་མིང་།

སྐྱས་བྱིན་ནི། ༡ ། རྒྱས་བྱིན་པའི་ཁོར་བ་བྱེ་སྐྱ་ཡིས་བྱིན་པའི་ཁོར་བ་བྱེ་ཞེས་པའི་
དོན་དང་འབྲ། ༢ ། རྐྱའི་རྒྱལ་པོས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་དབུའི་སྟེང་དུ་སྐྱལ་གྱི་
གདེངས་ཀ་བདུན་ཕྱལ་བའམ་བྱིན་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུ།

གདམས་དག་ནི། མན་དག་གས་པན་ཐོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་ཐུ་མས་སྟོབ་མ་
ལ་གསང་བའི་སྟོན་ས་གདམས་པའམ་བཤད་པའི་གཏམ་སྟེ་ཤ་ཆ་བའི་གདམས་
དག་ཐོས་པར་ཤོག་ལྟ་བུ། སོགས་ལ་ས་མཐའ་མེད་ན་ཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། དི་བཟང་རྒྱུད་མངས་གོ་རིམ་དང་། །

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་། ། ཞེས་བ་ལས།

དི་བཟང་ནི། ༡ ། དི་ཞེས་པའམ་དི་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱིའི་མིང་། ༢ ། གྲུར་གྲུམ་
སོགས་དི་མ་བཟང་བོ། བཟང་ལ་གནའ་དུས་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་འབྱུང་
ཡང་དེང་དུས་ས་མཐའ་མེད་པ་ཁོན་འབྱེ།

རྒྱུད་མངས་ནི། དཀོལ་བའི་རོལ་ཆ་ཞིག་སྟེ། སྤྱ་སྤྱན། རྒྱུད་ལྷན། བི་ཐང་།
མངས་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་འདས་ང་ཡིན།

གོ་རིམ་ནི། སྤྱ་བྱེའི་རིམ་ལ། ཆན་གཞོན་གོ་རིམ་ལྟར་ཐེབས་ཤིག་ལྟ་བུ། འདི་

ལའང་དེང་སྐབས་ས་མཐའ་མེད་པ་ཁོ་ན་འབྱེལ།

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་ནི། ༡ ་མྱེང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ། ༢ ་ཤོན་ཆེ་པོ་བརྒྱད་ཁྱིའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་
གསེར་དུལ་ཐངས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མྱེང་བཞིའི་སྐྱེ་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། ། ༣ ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱ་སྟོང་གི་ནང་ནས་བཞི་བ་སྐྱ་རགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བའམ་ཆོག་པ་
ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། མྱང་ཀོར་སྟོང་ཀོར་གདུབ་ཀོར་དང་།

བད་ (བད་) ཀོར་ཐན་ཀོར་འོད་ཀོར་སྤང་།

ཨ་ལྷ་སོགས་ལ་ས་མགོ་མེད། ། ཞེས་པ་ལས།

མྱང་ཀོར་ནི། ཡི་གེ་སོགས་ཀྱི་ང་རྩ་སྟེ་ཡི་གེའི་སྟོང་དུ་འཛོག་པའི་གོར་
ཐེག་དཔེར་ན་ཨོ་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་དང་དབྱངས་བཞི་བ་ན་རྩ་གཉིས་ཀྱི་
ཐོག་གི་གོར་ཐེག་དེའི་མིང་།

སྟོང་ཀོར་ནི། སྟོང་གོས་རྒྱུ་པོ་དང་། སྐྱ་སྟོང་ཐད་ཀྱི་འོད་ཀོར། ལུ་རུང་མེད་
པའི་སྟོང་གོས་ཀྱི་རིགས་ཞིག་བཅས་ལ་འདུག

གདུབ་ཀོར་ནི། དུག་དང་ ཞབས་ཀྱི་གདུ་བྱ་དང་འད། གདུབ་ཀོར་ནི་རྐང་
ལག་གི་རྒྱན་གྱི་མིང་དུ་གྲགས།

བད་ (བད་) ཀོར་ནི། ལག་པའི་བྱ་གྲུའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ་ལག་པས་བད་

ཀོར་བྱེད་པ་དང་སོར་མོ་བརྩེ་བྱུག་ཀྱ།

ཐན་ཀོར་ནི། ཉེ་ལམ་རམ་མཐའ་སྒོར་སྟེ། འདྲུ་ཁང་གི་ཐན་ཀོར་རམ་ཉེ་
ལམ་ཞིག་ན་ཆོས་ཁང་དང་རྒྱུང་ཁང་ཡོད། ཐན་སྒོར་ཀྱ རྒྱལ་ཐན་ལ་འདྲུག

འོད་ཀོར་ནི། འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཀྲ་བའི་འཕྲེང་བའམ་ཉི་མ་
སོགས་ཀྱི་མཐའ་འོད་ཟེར་རྒྱུ་ལོར་འབྱེལ་བའོ། །

ཨ་ཐུ་ནི། ༡༽ «གཡུ་ཐོག་དགོངས་རྒྱན་» ལས། ཨ་ཐུ་ རེགས་སྤྱར་སྒྲ་དེ་
བོད་སྒྲ་དུ་བསྐྱར་ན་ནད་བྱེད་ཅེས་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རོ་མངར་བའི་ཤིང་
ཏོག་གི་སྒྲིན་ལ་ནང་མ་སྒྲིན་ལ། ནང་སྒྲིན་ལ་བྱི་མ་སྒྲིན་ལ། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་
སྒྲིན་ལ། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིན་པ་སྟེ་ཨ་ཐུ་འི་འབྲས་བུ་ལ་རིགས་བཞིར་
གསུངས། དེའི་ཤིང་ཐོག་དེ་བསིལ་ཡབ་ཀྱི་དབྱེབས་ནང་བཞེན་ཡིན་ཞིང་།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཁ་དོག་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པས་སྒྲིན་ཟེན་མ་ཟེན་དབྱེ་
དཀའ་བ་ཞིག་ ༢༽སྤྱིར་འབྲས་ཤིང་གི་བྱི་བྲག་ཅིག་གོ། ཞེས་སོགས་ལ་ས་
མགོ་ཡོད་ན་ཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་ག་ ཏུར་ (ཏུར་) སྟིག་སྟིག་རྒྱུར་མེད་ན་ནོར། ཞེས་པ་ལས།

ཏུར་སྟིག་ནི། མདོག་དམར་སེར་གྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་མདོག་
ལྟ་བུ།

སྟིག་རྒྱུ་ནི། ༡༽ ཉི་མ་ཏ་ཅང་ཆ་བའི་དུས་སུ་རྒྱུར་རིང་བྱེ་ཐང་སྤྱོ་ལོ་ནས་རྒྱ་
འཁོར་བ་ལྟ་བུའི་འཁྲལ་སྤྲང་སྟེས་པ། ༢༽ བྱེ་ཐང་དུ་མཁའ་དབྱགས་ཀྱི་གཡོ་
འགྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ལོ་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་འཁྲལ་སྤྲང་བྱུང་བའམ་དེ་

འདྲའི་མཁའ་དབྱགས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་གྱི་མིང་སྟེ། གྲུ་གྱའི་རི་མོ་གཡོ་བའི་འོད། །
ཁྲག་ཁྲིག་སྒྲུང་བ་རྒྱུད་རིང་ཆུ། ། རི་དྲུགས་སེད་སྟེད་འཆིར་འཇུག་བ། །
བར་སྒྲུང་ཆུ་ཆུབས་སྟིག་རྒྱུ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་ལ་ས་མགོ་མེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། ཡི་གེ་ཞལ་ཏ་དྲ་ལྟ་དང་། །

ལའ་སོགས་ཐ་དད་ཅེས་ན་མས་ལ། །

བར་ཆེག་མི་བྱེད་ལྷན་པོའི་ཕྱགས། །

འཁྲུལ་སྟོང་འདི་ནི་ཆེས་ཆེར་དུ། །

མཁོ་བྱེད་ལོ་རྩེའི་གསུང་དངོས་གྲིས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཡི་གེ་ནི། མིང་ཆེག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། དེ་ལ་
དངོས་དང་། དེ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ་རི་མོར་བབས་བ་ནི་ཡི་གེ་
བཏགས་བ་བཅོ། །

ཞལ་ཏ་བ་ནི། ༡ ། ཞལ་གཡོག་བའམ་ཞབས་བྱི་ཞུ་མཁན། ༢ ། དབྱར་གནས་
སྐབས་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་གྱི་མིང་ཡང་ཡིན།

ད་ལྟ་ནི། དུས་འདས་མ་ད་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བའི་ཆ། ད་ཆ་དང་། ད་སྐབས་
ལ་གོ།

ལ་སོགས་ནི། (ལས་སོགས་) དང་འདྲ་བར་སྟུམ་སྟེ། མང་པོ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་
ཆེག་ཡིན་ལ། 《ཐོན་མིའི་ཅ་བ་ལས།》 བཞི་བ་དགྲུ་བ་ལ་བརྩུ་བ། ། སྦྱར་བ་
འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ། ། དགར་དང་སྤྱད་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་རྟོ། །

ཐ་དད་ནི། དངོས་པོ་སོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་
དཔེར་ན་ཡི་དང་གོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བར་ཆེག་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཤེས་པའམ་
ལྷན་པོའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལྷོའི་འཁྲལ་བའམ་མ་ཤེས་པ་དེ་དག་སྒྲོངས་པའམ་
བསལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་མཁོ་བའི་བྱར་རྒྱུ་ལོ་རྩུ་བ་ལྷོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ «དག་
ཡིག་ཉར་མཁོ་བསྐྱུས་པ།» རྗེ་བྱམས་པ་གླིང་བའི་ «ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་སྒྲ་
རྒྱ།» ལྷ་ལུ་ལོ་རྩུ་བ་ཆོས་སྒྲོང་བཟང་པོའི་ «དག་ཡིག་ཟ་མ་ཉོག» དཔལ་ཁང་
ལོ་རྩུ་བ་དག་དབར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ «དག་ཡིག་དག་སྒྲོན་» སོགས་ཀྱི་གསུང་
གི་དགོངས་པ་དངོས་བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་གྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བཞི་བ། ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

ཅ་བ། རྗེས་འཇུག་ག་སོགས་པལ་ཆེར་ལ། །

ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི། །

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ། །

འབྲེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉུང་ཞིག་སྒྲ། །

ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་བར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ནི།
ཡང་འཇུག་ས་འཇུག་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡི་གོ་ག་ང་བ་མ་བཞིའི་
རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་འམ་སའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པ་
ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དམ་སོ་སོར་དུ་ཡོད་པས་དེ་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ཉུང་བསྐྱུས་

ཤིག་གཤམ་ནས་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཅ་བ། ལྷན་ཏུ་རྟག་དང་རྟགས་མཆོན་དང་། ། ཞེས་པ་ལས།

ནོར་ཇུས་སོག་དང་མང་སྤྱད་སོགས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྔ་མ་ལ་ཡང་འབྲུག་
མེད་པ་དང་བྱི་མར་ཡང་འབྲུག་ཡོད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་དོན་གྱི་དོ་བོ་སྟོན་ཚུལ་
མི་འདྲ་སྟེ།

རྟག་ནི། ༡༽ གནས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་བའམ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པའི་དོན་ཏེ།
གོགས་པོ་བཟང་པོའི་བཅེ་བ་རྟག་བརྟན་ཡིན། ། ༢༽ འདི་ལ་དགག་ཆིག་
སྤྱར་ན་འཛིག་པ་དང་འགྱུར་པའི་དོན་ལ་ཡང་འབྲུག་སྟེ། འཇའ་ཆོན་མི་རྟག་
སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཡལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན། ༣༽ བསྐྱབ་
ཆིག་དང་དུས་ལ་ཡང་འབྲུག་སྟེ། ཉེ་མའི་འོད་ནི་རྟག་ཏུ་འཆར། རིག་གནས་
ལ་རྟག་ཏུ་སློབས། གཞན་དོན་རྟག་པར་སྦྱབས་ཤིག་ལྟ་བུ།

རྟགས་ནི། ༡༽ བྱ་དངོས་པན་ཚུན་བར་བྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་གྱི་རྟགས་སམ་
ཇུས་གྱི་མིང་སྟེ། སོ་སོའི་མིང་རྟགས་དང་ལས་རྟགས་དང་ས་རྟགས་གྱི་དོ་
རིང་།

༢༽ བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱ་བྱད་པར་བ་མངོན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མཁས་པས་མཁས་
རྟགས་བཞག་སྟེན་པས་སྟེན་རྟགས་བསྟན། ༣༽ མི་སྤྱུགས་སོགས་གྱི་དབང་
བོའམ་མཆོན་མ་ལ་པོ་རྟགས་དང་མོ་རྟགས། ༤༽ གཏན་ཆིགས་རིག་པའི་
རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་དང་། དུ་བའི་
རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པ་ཤེས། ༥༽ གཏན་ཆིགས་རིག་པའི་མིང་གཞན་ཏེ་རྟགས་

རིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༤ ། ཉུགས་གསུམ་པ་ཞེས་མཆོ་བྱའི་མིང་གི་ནུས་གངས་
ཞིག་ལའང་འབྲུག་པ་ཡོད།

ཙ་བ། མི་རྟག་འཛིག་དང་སྐྱག་ནས་འཛིགས། ། ཞེས་པ་ལས།
འཛིག་ནི། ཉམས་པའམ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དོན། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་
གིས་འཛིག་པར་གྱུར། སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་ལྟ་བུ་
དང་། (བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་ལའང་འབྲུག་སྟེ།) ཁང་རྩིང་སོགས་ཞིག་
པའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་ལ་འཛིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།

འཛིགས་ནི། ༡ ། དངངས་སྐྱག་སྐྱེ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དོན་ཏེ།
གཅན་གཟན་འཛིགས་པོ། ༢ ། ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་བྱ་དངོས་ཏེ་མེ་ཚུའི་
འཛིགས་པ། ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་ལྟ་བུའོ། །

ཙ་བ། གཡང་སའི་ཐོག་དང་མཛའ་བའི་ཐོགས། ། ཞེས་པ་ལས།
ཐོག་ནི། ༡ ། ཆར་བ་དང་ཚུ་ལོག་གིས་བཞལ་བའི་གཡང་རོང་ཐོགས་གཉིས་
གད་པ་ཡིན་པའི་བར་ཏེ་ཐོག་མོ་དང་ཐོག་རོང་ལའང་འབྲུག་ ༢ ། རྩོ་བྱར་དུ་རྩོ་བ་
པའི་རྩས་ཏེ། རང་སྤྱེལ་ངས་སང་ལ་ཐོག་ཅིག་ཡོད། ། དགྲུང་འབྲི་ཉལ་སང་ལ་
ཁྱོང་ཞིག་ཡོང། ། ལྟ་བུ།

ཐོགས་ནི། བན་འདོགས་མཁན་དང་རོགས་བྱེད་མཁན་ཏེ། བན་ཚུན་མཛའ་
བའི་ཐོགས་པོ་དང་ཐོགས་མོ། གྲིས་རྒྱགས་ལེན་ཐོགས་སུ་འདེམས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ཉིན་མཆོན་ཞག་དང་ཐག་པའི་ཞགས། ། ཞེས་པ་ལས།
ཞག་ནི། ༡ ། ཉི་མ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་ཉིན་དང་རུབ་པའི་ཆ་ནས་ཞག་གམ་མཆོན་

ཞེས་ཉིན་མཆན་བསྡོམས་པའི་ཆ་ནས་འདྲེལ་ཅིས་ལྟར་ན་ཉིན་ཞག་ 354 ལ་ལོ་
གཅིག་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཉིན་ཞག་ 360 ལ་ལོ་གཅིག་ གྱི་ལོའི་
ཅི་སྟངས་ལྟར་ན། ཉིན་ཞག་ 365 ལ་ལོ་གཅིག་ ༡ ་མར་དང་སྤུངས་སོགས་ཀྱི་
ཆོལ་ལམ་ཅི་ལའང་འདྲུག

ཞགས་ནི། ༡ ་ འཆིང་བྱེད་དམ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པའི་མིང་སྟེ་ལུག་ལ་ཞགས་
པ་བཏབ། ༡ ་ གླང་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་ལྟའི་མཛོན་བཛོད་ཀྱི་མིང་གི་ཆ་གས་ལ་ཞགས་པ་
ཅན་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། གཅན་གཅན་གཟིག་དང་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། ། ཞེས་པ་ལས།
གཟིག་ནི། གཅན་དུ་ག་བཟའ་ཞིང་སྤྱ་མདོག་སེར་པོ་ཐེག་ལེ་ཅན་གྱི་གཅན་
གཅན་གཏུམ་པོ་ཞིག་གི་མིང་།

གཟིགས་ནི། དུས་གསུམ་ལ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་སྟེ་ལྟ་བ་དང་
མཛོང་བའི་ཞེས་བྲུ་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། མི་དགེ་སྤྱི་གྲ་དང་གཤེ་བའི་བསྤྱིགས། །

གཞོད་པའི་གདུག་དང་འབྲུབ་པའི་གདུགས། ། ཞེས་པ་ལས།

སྤྱིག་ནི། ༡ ་ ལས་ངན་བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིག་ ༡ ་ སྤྱིག་
སྤྱི་གཟིག་ ༡ ་ རྒྱུ་ཆོག་ ཅིལ་པོ་ལམ་ལྟན་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ། ལྟོ་བསྐྱོལ་
སའི་ཟངས་ཟངས་སྤྱིག་ བེར་སྤྱིག་ ལྟོག་སྤྱིག་ སྤྱི་སྤྱིག་ལྟ་བུ།

བསྤྱིགས་ནི། འཛིགས་སྤྱུལ་བྱས་པའམ་གཤེ་བར་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་
ལས་ཆོག་འདས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་སྤྱུལ་ཆོག་ལ་གྲོགས་ངན་ལ་སྤྱིགས་

གདངས་དང་གདང་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ལྷ་མ་འདས་པ་དང་སྤྱི་མ་ད་ལྷ་བ་དང་
མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། དུད་འཁྲུང་ལུག་དང་དཔེ་ཡི་ལུག་ས། ། ཞེས་བ་ལས།
 ལུག་ནི། ༡ ་མེ་ལྷགས་གཡང་དཀར་ལུག་སྟེ་མིང་གི་ནྐམ་གངས་ལ་བལ་ལྷན་
 དང་སྟོ་འབྲང་། གཡང་མོ་བཅས། ར་ལུག་ ༢ ་ཤར་ལྷག་པའི་ད་ལྷ་བ་སྟེ་ཁོ་
 བཞུས་ནས་ཟངས་ར་ལུག་བཞིན་བ་ལྷ་བ།

[illegible]

ཅ་བ། རྟེན་གྱི་སྤྱད་དང་དྲུག་འབྲེལ་གྱི་སྤྱད་ས། ། ཞེས་པ་ལས།
 སྤྱད་ནི། སྤྱོད་རྩ་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲུག་སྟེ། འབྲུང་
 སྤྱད་ལྷན་པའི་སྟེ་པོ་ལས། །ཡོན་ལྷན་ཆེ་པའི་མཁས་པ་བྲིན། ། ལྟ་བུ།

ཅུ་བཤུ་ལྷན་གྱི་ལག་དང་ཞེ་སའི་ལག་སྟེ། ཞེས་པ་ལས།
ལག་ནི། ཡན་ལག་སྟོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལག་མགོ་དང་། ལག་མཛུབ། ལག་
མཐེལ། མཐེག་མའི་མན་ནས་གྲུ་མོའི་ཡན་གྱི་ལག་དང་སོགས་ལ་འཇུག་
ལག་ས་ནི། མའི་མའང་དང་ལས་ཆོག་གི་མཐར་སྐྱར་ན་གྲུས་པ་བྱེད་པའི་ཆོག་

ཉལྟོ་བཟང་ལགས། ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ལགས། ཟླ་མའི་གདམས་ངག་ཐོབ་
ལགས་སོ། ། ཉལྟ།

ཅ་བ། ཟླ་ཡི་རིག་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས། ། ཞེས་བ་ལས།

རིག་ཞི། ༡ ༼ཐོ་ཐམ་ཤེས་པ། ཐོ་ཐོས། རིག་སྒྲུག་ས་མཆང་པ། རིག་འཛིན།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་རིག་པའི་གནས་པ་ཏུ། ༢ ༼ཐིག་ཤིས་མཆོང་པ།
 རྟོགས་པའམ་ཤེས་པ།

རིགས་ནི། ༡ ། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུད་དང་བུས། ༢ ། རྫོང་དང་ཆོན་ཁག ༣ ། རིགས་
རྒྱུ། རིགས་བྱུག རིགས་ལམ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། སྤྲུའེ་ཚིག་དང་མཆམས་ཀྱི་ཚིགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཆིག་ནི། ༡ ་ཤང་པ་འེ་སྒྲང་ཆ། ༢ ་ཤང་། (ཆིག་རྒྱང་། ཆིག་འབྲེལ།
ཆིག་བྱུང་། ཆིག་ཤང་། ཆིག་སྒྲུག།)

ཆིགས་ནི། ༡ ་ ས་སོགས་ཀྱི་མཆམས་ཀྱི་མིང་སྟེ་ས་ཆིགས་དང་འབབ་
 ཆིགས། ༢ ་ རྩས་པའི་ལྷ་འབྲེལ་མཆམས་ལ་སྒྲུབ་ཆིགས་དང་ཀྱང་ལག་གི་
 ཆིགས། ༣ ་ ཆིགས་སུ་བཅད་པ། གྲུང་ཆིགས་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ། རི་མོ་འི་ཐེག་དང་ཟག་པའི་ཐེག་ས། ། ཞེས་པ་ལས།

ཐིག་ནི། ༡ ་སྤྲད་པ་ལྟར་ཁོང་རིང་བྱུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་རིམ་སྟེ་ཆངས་ཐིག་
 དང་བྱུར་ཐིག་རྒྱུ་ཕ་ཐིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་དང་། ཐིག་ཤིང་། ༢ ་ཆང་འཛིན་
 སྤུང་པའི་དོན་ལ་འབྱུག་སྟེ་ཟ་མ་ཟ་ཆང་ཐིག་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཐེགས་ཀྱི། ཉེག་ཤེར་རྟོག་ལྷུང་བ་ཟགས་ནས་བབས་པའི་རྒྱན་རིགས་སྟེ།

ཐེགས་མུ་འཛག་གིན་འདུག ༡ ་ཤག་ལེན་གསེར་གྱི་ཐེགས་པ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ཁ་དོག་ནག་དང་མིང་གི་ནགས། ། ཞེས་པ་ལས།

ནག་ནི། ༡ ་ཁ་དོག་ནག་པོ་སྟེ། སོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་གི་མིང་། ༢ ་དན་
པའི་དོན་ལ་འདུག་སྟེ། སེམས་ནག་པོ། ནག་པོའི་ལས་ལྟ་བུ།
ནགས་ནི། ལྷོན་མིང་མང་བོ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ས་སྟེ། ནགས་སྐྱོང་། ནགས་ཆལ་
ལྟ་བུ།

ཙ་བ། དུམ་བྱར་ཆག་དང་ཡུལ་དེར་ཆགས། ། ཞེས་པ་ལས།

ཆག་ནི། ༡ ་ཆག་པ་སྟེ། དུམ་བྱར་ཞིག་པ་དང་། སིལ་བྱར་གྱུར་བ། ༢ ་རྒྱུན་
ཆད་བ། ༣ ་མང་བོ་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཕོན་པོ།
ཆགས་ནི། ༡ ་གང་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདོད་པ་སྐྱེས་པ། ༢ ་གནས་པ།
༣ ་བྱུང་བ། ཆགས་པ་ཡི་ཆོག་བསྐྱས་པ། དཔེ་བཅོང་ནི། གསུང་རབ་
ལ་དགའ་ཞེན་སྐྱེས་པའམ་ཆགས་པ། དཔལ་རྩ་ཡུལ་གི་རྟེན་དགོན་པ་ནི་རྩ་ཡུལ་
གཡང་ལྷན་སྐྱེས་མོར་ཆགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟག་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། རུལ་གྱི་དྲིག་དང་སྟོབས་གྱི་དྲིགས། ། ཞེས་པ་ལས།

དྲིག་ནི། ༡ ་ནག་པོ་ཆགས་པའི་དྲི་མའམ་ལྷན་ལྷན་ཏེ། སྤང་སོགས་གྱི་དྲིག་པ།
༢ ་དྲིག་ནད་ཅིག་གི་མིང་སྟེ་རྒྱང་བའི་མཐེ་བོང་གཉིས་དང་ལག་པའི་བྱ་ཆོགས་

གཉིས་ལ་ན་བའི་རིགས།

རིགས་ནི། ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་དང་ཟས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ། ཁེངས་པའམ་
ང་རྒྱལ། སྒྲེམས་པ་སོགས་དོན་གཅིག་གོ།

ཅ་བ། མིག་འབྲས་ལོང་དང་འཛོམ་པའི་ལོངས། ། ཞེས་པ་ལས།
ལོང་ནི། མིག་དབང་ལོར་ནས་གཟུགས་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། མིག་ལོང་། ཞ་བ།
དམུས་ལོང་ལྟ་བུའོ།

ལོངས་ནི། ༡ ་ཤུཅན་ལྷག་འཛོམས་པ། ༢ ་ཁོམ་པའམ་དུས་ཚོད་ལྷག་མ་
ཡོད་པ་སོགས་ལ་འདྲུག

ཅ་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཟུར་གྱི་ལོགས། ། ཞེས་པ་ལས།
ལོག་ནི། ༡ ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏེ་གྲང་རལ་སོགས་ལོག་ ༢ ་ཁོར་འཁྲལ་ལམ་
གོ་བ་ལོག་པ། ལྟ་ལོག་པ་ལྟ་བུ།

ལོགས་ནི། ༡ ་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མིང་། ༢ ་ཁང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ངོས་དང་
འབྲམ་ངོས་ལའོ།

ཅ་བ། རྒྱང་བའི་དོག་དང་དག་ལ་དོགས། ། ཞེས་པ་ལས།
དོག་ནི། རྫོད་སོགས་རྒྱང་ནས་དོག་པ། གུ་ཡངས་པའི་ཕྱོག་ཕྱོགས། རྒྱ་
ཐོའམ་ཐོན་པོ་སྟེ་དོག་པ་གཅིག་ལྟ་བུ།

དོགས་ནི། ཡིད་མ་ཆེས་པ། དོགས་པ་དང་དོགས་ཟོན། དོགས་དཔྱོད་དང་
དོགས་གནས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། སྟེང་གི་ཐོག་དང་གཞན་གྱིས་ཐོགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཐོག་ནི། ཐོག་མ་སྟེ། འགོ་གསར་དུ་འཇུགས་སྐབས་དང་ཕྱ་མོས་དང་སྟེང་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྐབས་མཆམས་སོ་སོར་འབྲེད་ཤེས་བར་བྱ།

ཐོགས་ནི། བཟུང་བའི་དོན་ནམ་ལག་ཏུ་འཛིན་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ལག་ཏུ་
ཐོགས་ལྟ་བུ་དང་། ཕན་ཐོགས་སོང་། ཀྱང་སྟེ་དོ་ལ་ཐོགས་སོང་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། གྲེན་དུ་བསྐྱང་དང་སྟོང་མོ་བསྐྱངས། ། ཞེས་བ་ལས།

བསྐྱང་ནི། མལ་ནས་ལང་བའམ་སྟེང་བ་དང་ལྔ་དུ་འཇུག་པ། བསྐྱང་བྱ་ཡི་
དམ་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དཔེ་རིས་གྲེན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་འབྱར་དོད་དུ་བཞོས་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་འོ། །

བསྐྱངས་ནི། ཟས་སོགས་སྟོང་བའི་འདས་པ། ད་ལྟ་བ་ལ་སྟོང་། མ་འོངས་བ་
ལ་བསྐྱང་། སྟོངས་ནི་སྤྱལ་ཆིག་གཞན་ལ་རེ་ནས་ཁྱབ་སོགས་ལ་འཇུག

ཙ་བ། གསོར་གྱིས་དབྱུག་དང་ཁ་ཡི་དབྱུགས། ། ཞེས་བ་ལས།

དབྱུག་ནི། (ལས་ཆིག) འཕེགས་བའི་མ་འོངས་བ་སྟེ། སྤྱག་ཟེན། སྤྱགས་
ཤིག་ལྟ་བུ།

དབྱུགས་ནི། དབྱུགས་ཏེ་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་། དབྱུགས་ཟ་མོ་རྟ་ར་འབྲ། མཁའ་
དབྱུགས། དབྱུགས་སྐྱང་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། མིག་གིས་མཐོང་དང་ནམ་མཁའི་མཐོངས། །

ཐམས་ཅད་ཆང་དྲང་གཙང་བའི་ཆངས། ། ཞེས་བ་ལས།

མཐོང་ནི། ༡ ་མིག་གསལ་སྤྱན་གྱིས་རིག་པ། ༢ ་ སྟོང་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱག་

བསྐལ་མཐོང་། སྦྱིད་མཐོང་ལྟ་བུ། ༣ ་ (མངོན་བརྗོད།) ཆོས་གནམ་གང་གི་
དོན།

མཐོངས་ནི། ༡ ་ རྟམ་མཁའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་མིང་དང་ཁང་བའི་རྒྱ་མཐོངས། ༢ ་ བར་
མཆམས་སྟོང་བའི་མིང་སྟེ། ས་འགྲུལ་བྱུང་ནས་སའི་མཐོངས་བྱེ་ལྟ་བུ།

ཆང་ནི། ༡ ་ གངས་ཀ་ཆང་ལོངས་བའམ་ཆ་ཤས་ཀྱན་འཛོམས་བའི་དོན་རྟེ།
༢ ་ དབང་པོ་ལྷ་ག་ཆང་། ༣ ་ མིའི་མིང་མཐར་སྦྲར་ན་ཞེས་བྱས་བའི་དོན་རྟེ།
མཁན་པོ་ཆང་། ལྷ་མ་ཆང་། ༤ ་ གནས་འཆའ་སའམ་ཆགས་སའི་དོན་རྟེ། བྱ་
ཆང་། ཁྱིམ་ཆང་ལྟ་བུ།

ཆངས་ནི། གཙང་བའི་དོན་རྟེ། དཔེར་ན། སྦྱིད་པ་གཙང་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་
ཆངས་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། དེག་བྱའི་གང་དང་ཅིས་ཀྱི་གངས། ། ཞེས་པ་ལས།

གང་ནི། ༡ ་ ཆ་བའི་ཕྱོག་ཟླ་སྟེ། དགུན་ཁ་གང་རར་ཆོ། ལུས་ཀྱིས་གང་དེག་
བྱངས་བའི་དོན་རྟེ་ཡན་ལག་སོགས་གང་ཞིང་འཁོབས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༢ ་ (བད་ཆིང་།) ཇི་བའམ་ཐེ་ཆོམ་སྟོན་བའི་ཆོག་གོགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཁོར་འཁྲུལ་དུ་མི་འགྱུར་གང་ལྟ་བུ།

གངས་ནི། གང་ཞིག་བཙེ་གཞི་བྱས་ནས་བསྐྱར་བའི་བྱ་དངོས་ཀྱི་མང་ཅུང་སྟེ།
སྟེའི་གངས་ཀ་ མིའི་གངས་ཀ་ ཡི་དྲགས་ཀྱི་གངས་ཀ་ ཡང་གངས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། གངས་ཀྱི་སྟོང་དང་ཟད་ནས་སྟོངས། ། ཞེས་པ་ལས།

སྟོང་ནི། ༡ ་ གངས་ཀྱི་སྟོང་སྟེ་བརྒྱ་ཐག་བཅུའི་བཙེ་གཞིའི་མིང་། ༢ ་ མི་

བསད་པའི་སྟོག་ཚབ་ལ་མི་སྟོང་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༣ ་ རོད་ཀྱི་སྟོག་མའི་
རིགས་རྩས་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག

སྟོངས་ནི། ༡ ་ ཟད་བའམ་ཆད་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་སྟོགས་ཀྱི་དོན། ༢ ་ སྟོང་
གི་འདས་པ་དང་། སྟང་གི་སྐྱལ་ཆོག (ཕན་འདོགས་པའི་བརྟུན་ལྟོང་།)

ཙ་བ། བྱ་གའི་ཁུང་དང་ཕྱགས་ཀྱི་ཁུངས། ། ཞེས་པ་ལས།

ཁུང་ནི། བྱ་ག་ཚུང་ཚུང་གི་མིང་སྟེ། སྤྲ་ཁུང་། གྱི་ཁུང་ལྟ་བུ།

ཁུངས་ནི། ༡ ་ རོག་མའི་རྩ་ཆ། དཔེ་ཆ་ཁུངས་མ། ༢ ་ ཁུངས་གཏུགས་ས།
གཞུང་ཁུངས་མ། ༣ ་ ལས་དོན་གྱི་རིགས་སྐྱབ་སའི་གནས་གཙོ་བོའི་མིང་།
འབྱུང་ཁུངས་སྟོགས་ལ་འཇུག

ཙ་བ། དེ་བའི་གང་དང་ཁ་བའི་གངས། ། ཞེས་པ་ལས།

གང་ནི། 《སུམ་ཅུ་བའི་ཙ་བ་》ལས། གྲང་མིང་བརྟུན་པའི་དང་བོ་རུ། ། དང་
བོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། ། སྤྱི་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཆབ་ཆོག་གམ་སྤྱི་སྤྱི་སྟེ། དུས་གངས་དངོས་བོ་སྟོགས་དོན་ལྡ་ལ་འཇུག་
ཅིང་། ཆོག་ཟེན་ལ་ཁྱེ་བྲག་གི་གཞི་མི་སྟོན་པའི་སྤྱི་སྤྱིའོ། །

གངས་ནི། དགུར་དུས་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུ་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཆབ་རོམ་དུ་གྱུར་པའི་
རི་བོའི་མིང་སྟེ། གངས་ཉི་མེ། གངས་དཀར་རི་བོ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། མཚན་མོའི་མདང་དང་ཚོན་གྱི་མདངས། ། ཞེས་པ་ལས།

མདང་ནི། སྤྱ་ཉིན་གྱི་མཚན་མོའི་མིང་སྟེ། མདང་དགོང་ངམ་མདང་བྱལ།
མདང་སུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མདངས་ནི། ༡ ་ཁ་མདོག་གི་འོད། ༢ ་སྒྲན་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་མདངས་ནི་
ལུས་ཀྱི་དངས་མཐའ་ལུས་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གས་ལྷ་མོ། གཟི་མདངས་རྒྱས་པའི་
ཟླ་མ་ལྷ་བྱ།

ཙ་བ། བཆའ་སྤྱི་དང་དང་གསལ་བའི་དྲངས། ། ཞེས་པ་ལས།
དང་ནི། (སྒྲེལ་ཆོག) མེད་དང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དེ། 《སུམ་ཙ་
བའི་ཙ་བ་》 ལས་དང་སྒྲ་དོན་ལྷ་ལ་འབྱུག་པར་གསུངས་སོ། །

དྲངས་ནི། (རྒྱན་ཆོག) དེ་མ་མེད་པ་དང་གཡའ་དག་པའི་དོན། རྒྱ་སོགས་
གཤེར་ཁུའི་ནང་དངོས་རྩས་གཞན་འདྲེས་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱ་དྲངས་ཤིང་
བསེལ་བ་ལྷ་བྱ།

ཙ་བ། ཡོད་ (ཡོ་) མེད་དང་དང་གནས་ནས་དྲངས། ། ཞེས་པ་ལས།
དྲང་ནི། ༡ ་ (རྒྱན་ཆོག) དབྱིབས་ལ་ཡ་ཡོ་འབྱུག་འཁྱོག་མེད་པ་སྟེ། ཤིང་
སྟོང་དང་པོ། གཟུགས་དྲང་པོ། ལམ་དྲང་བོ་ལྷ་བྱ། ༢ ་རྒྱན་དང་གཡོ་རྒྱ་མེད་པ་
སྟེ། བསམ་པ་དྲང་པོ། རྒྱགས་རྒྱད་དྲང་པོ། སྐད་ཆ་དྲང་པོ་མདའ་ལྷར་དྲང་།
༣ ་འདྲན་པའི་མ་འོངས་པ་སྟེ། འདས་པ་ལ་དྲངས། སྒྲུལ་ཆོག་དྲོངས་འདྲེའོ། །

དྲངས་ནི། ༡ ་གནས་སོགས་ནས་སྒྱུན་འདྲན་པའི་འདས་པ། ཟླ་མ་སོགས་
སྒྱུན་དྲངས་ཤིང་ཆོས་གསུངས་སོ། ། ༢ ་ལྷུད་པའི་ཞེ་ས་སྟེ། ར་སོགས་
དྲངས། ༣ ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་དོན་ཏེ། གསུང་དབྱངས་སྒྲན་མོས་བདག་
ཡིད་དྲངས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ།

ཅ་བ། རྒྱབ་པའི་བྱིང་དང་པལ་ཆའི་བྱིངས། ། ཞེས་པ་ལས།

བྱིང་ནི། ༡ ་ རྒྱབ་གི་འདས་པ། ལུ་སོགས་ཀྱི་གཏིང་དུ་རྒྱབ་པའི་དོན་ཏེ། ལུ་ལ་རྟོ་བྱིང་སོང་། ༢ ་ སེམས་མི་གསལ་བའམ་ལུན་པ་འཐེབས་པ་སྟེ། བྱིང་ལུགས། ༣ ་ རྒྱལ་ཆོག་གི་བྱིང་ཞིང་འཐེབས་པའི་དོན་ཏེ། ལྷན་པའི་རར་སྤང་ཞན་པར་གྱུར་ནས་བྱིང་འཐེབས་བྱུང་ལྟ་བུ།

བྱིངས་ནི། ༡ ་ མང་ཆེ་བའམ་པལ་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། ལྷོ་བཀང་བྱིངས་ནས་བཞེངས་སོང་། ༢ ་ རྒྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མིང་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་དུང་འགྲོའི་བྱིངས་ཟེར། ༣ ་ ཐ་སྙད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་གདངས་སམ་ཅ་བའི་ཡི་གེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱིངས་སམ་ཡི་གེའི་བྱིངས་ཟེར་ཞིང་། མིང་མཐའ་འམ་རྗེས་འདུག་གི་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱེན་གྱི་ཡི་གེ་ཟེར།

ཅ་བ། དུད་ཆོའི་གྲོང་དང་གུམ་པའི་གྲོངས། ། ཞེས་པ་ལས།

གྲོང་ནི། ༡ ་ ཆོས་གཞུང་ནམས་སུ། གང་དུ་འབྲིག་པ་མ་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་གྲོང་ཞེས་བརྗོད། ༢ ་ གཙུག་པོར་ཞིང་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་པོ་མོ་མང་པོ་མཉམ་དུ་འདུས་པའི་སྡེ་བའི་མིང་སྟེ། གྲོང་སྡེ། མི་ཆང་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་། གྲོང་གསེབ། དེ་ལས་རིང་དུ་ཡོད་པའི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་ལམ་གྲོང་ཆོ། མཁར་གྲོང་། ༣ ་ མི་གངས་མང་པོ་འདུས་པའི་སྡེ་དངོན་གྱི་སྡེ་བའམ་བཟོ་ཆོང་ལས་རིགས་དང་རིག་གནས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་གནས་ལ་གྲོང་ཁྲིར་དང་། གྲོང་སྡེ་ལས་བཟོ་ལས་སོགས་རྩེད་ཟད་དར་ཆེ་ཞིང་གྲོང་ཁྲིར་ལས་རིག་གནས་སོགས་ཞན་པའི་མི་བྱིམ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་མིང་ལ་གྲོང་དལ། ཤེས་བྱ་ཀུན་

ཁྱབ་སོགས་སུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

ཁྲོངས་ནི། ༡ ་ཤེ་བའི་ཞེ་ས། ༢ ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་ལ་བཁྲོངས་དང་
བཁྲོངས་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་ཁྱབ་ཆེ་བར་འདུག་གོ། །

ཙ་བ། **བཏེགས་པའི་ཡང་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཡངས།** ། ཞེས་པ་ལས།
ཡང་ནི། (རྒྱ་ཆོག) སྤྱིད་ཆད་རྒྱུང་བའམ་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་ཆ་སྟེ། སྤྱུམ་ནི་རྒྱ་
ལས་ཡང་བས་སྤྱུམ་རྒྱའི་ཁ་ལ་གཡེང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་སྤྱད་དང་བསྐྱར་བསྐྱར་
སོགས་ལ་འདུག།

ཡངས་ནི། རྒྱ་ཁྲོན་ནམ་གྱུ་དོག་པོ་མ་ཡིན་པར་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། ནམ་མཁའའི་
ཁྲོན་ལྟར་ཡངས་པ་དང་། མིའི་སྒོ་ཁོག་ཡངས་པ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། **ནང་བར་སང་དང་རིག་པ་སངས།** ། ཞེས་པ་ལས།
སང་ནི། ༡ ་དེ་རིང་གི་བྱ་ཉན་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཆོག ༢ ་རས་ཀྱི་བྱེ་
བག་སྒབ་མོ་ཞིག་སྟེ། སང་རས་ལྟ་བུ།
སངས་ནི། ༡ ་དེ་མཐམ་སྤྱི་བ་གཡོགས་སོགས་ལས་བྲལ་བ། ༢ ་སྤྱི་བ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བསང་ཞིང་། མཁྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
ལྟ་བུ།

ཙ་བ། **སྤྱིད་བྱའི་ (བྱའི་) ཐབ་དང་སྒོ་ཡི་ཐབས།** ། ཞེས་པ་ལས།
ཐབ་ནི། སྤྱིད་བྱའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། ལྷགས་ཐབ་དང་མེ་ཐབ། ཁྲོ་ཐབ། ས་ཐབ་
སོགས་ཡོད།

ཐབས་ནི། ༡ ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལས། རད་གསོ་ཐབས། ལྷ་བྱི་

ཐབས། ༡ ་ གློ་བཞོད་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས། གློ་བཞོད་བྱ་ཐབས་ཟད་
པའི་དོན་ཏེ། ཐབས་དམན་པའམ་ཐབས་སྒྲུག ཐབས་སྒྲུག་དབུལ་པོས་འཆོ་
བའི་ཟས་ཀྱང་འཆོལ་དགའ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། བཟང་བོའི་རབ་དང་རིམ་པའི་རབས། ། ཞེས་པ་ལས།
རབ་ནི། ༡ ་ རེ་མཆོག་གསུམ་ན་མེད་པ། ༢ ་ རེ་ཆོག་གི་མཐར་ཐུར་ན་ཏེ་ཅང་གི་
དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཐོགས་ཤིག ༣ ་ རྒྱུ་ཅང་བོའི་ནང་ལ་ཚུགས་ཏེ་ཐུང་
ཞིང་འགམ་རྩོམ་པ་ཤར་འགོས་ཀྱིས་བཀལ་སྟབས་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་ལའང་གོ་
རབས་ནི། དུས་རིང་ཐུང་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པའི་ལོ་རབས་དང་བོའི་ནང་ལ། སྤྱ་རབས་དང་། དེང་རབས་དུས་ཀྱི་
མཁས་པ་མང་པོ་ཆད་མའི་དགུན་ཆོས་ལ་འཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལེགས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ཟས་སོགས་སྟོབ་དང་ཤེད་མོང་སྟོབས། ། ཞེས་པ་ལས།
སྟོབ་ནི། གཞན་ལ་བུལ་བའམ་སྦྱིན་པའི་བསྟོབས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་
པ་ལ་བསྟུན། སྦྱལ་ཆོག་ལ་སྟོབས་ཞེས་འབྲི། ཐུང་བོ་ལ་ཟས་སྟོབ་ཀྱིན་ཡོད་ལྟ་བུ།
སྟོབས་ནི། ༡ ་ རྒྱུགས་དང་རུས་པ་སྟེ། སྟོབས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སྟོབས་ཅན།
༢ ་ དབང་ཐང་གི་དོན་ཏེ། སྟོབས་འབྱོར་ཞེས་པའི་སྟོབས་ནི་དབང་ཐང་དང་།
འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ལོ་ལོངས་སྟོད་ལ་གོ་བ་ཡིན་གསུངས།

ཙ་བ། སྤྱ་གཞུག་རིམ་དང་ཡམས་ཀྱི་རིམས། ། ཞེས་པ་ལས།
རིམ་ནི། རིམ་པ་སྟེ། སྤྱ་བྱེད་མ་མཐོ་དམའི་བྱེད་པར་ལ་གཞིགས་ནས་
བསྒྲིགས་པའི་བསྟོར་བྱེད་ལྟ་བུ།

རིམས་ནི། འགོ་བའི་ནད་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་སྟེ། ཚད་རིམས། ཆམ་རིམས།
རིམས་ནད་ཅེས་བ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཟ་བའི་ཁམ་དང་འབྱུང་བའི་ཁམས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཁམ་ནི། ༡ ་ཟས་ཁར་ཞོང་བའི་ཚད། ༢ ་ཁམ་གཅིག་ནི་ཟ་བའི་ཁམ་ཚད།
ཟས་ཁ་གང་གི་མིང་སྟེ། གཞན་དུ་ཟས་ཁམ་བྱ་གང་ཟེར། ༣ ་ཁམ་བ་སྟེ། སེར་
པོ་དང་ནག་པོ་འབྲེས་པའི་ཁ་དོག་ ༤ ་ཁམ་བྱ་སྟེ། ཤིང་འབྲས་རོ་མངར་ལ་
སྦྱར་བའི་རིགས་ཤིག་གོ།

ཁམས་ནི། ༡ ་ཡུལ་ལམ་མཐའ། ༢ ་རིས། ༣ ་ལྷས་པོ། ༤ ་རང་གཤིས་
སམ་ངོ་པོ། ༥ ་རྒྱ་དང་ས་བོན། ༦ ་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ཞེས་པའི་ནད་
ཚན་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཁམས་
དང་། ལུས་སམ་གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་
སྤིང་ཅེའི་བར་ གྱི་ཁམས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། བརྩིད་པའི་རྩམ་དང་འབྱུག་པའི་རྩམས། ། ཞེས་བ་ལས།

རྩམ་ནི། ༡ ་འཛིགས་སུ་རུང་བའམ་བརྩིད་ཆགས་པ། ༢ ་འདོད་ཞེན་ཆེན་པོ་
༣ ་རྩམ་བ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཆིག་སྟེ། བརྩམས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་
བ་ལ་བརྩམ། ༤ ་ཆགས་པའམ་སྤེད་བ་ལངས་པ། ༥ ་སྤང་བ་དང་ཁོ་བ།

རྩམས་ནི། ༡ ་མཐུག་ཚད་དང་མཐོ་ཚད། ༢ ་རྩམས་བ་ནི་ཐེམ་རིམ་གྱི་མིང་སྟེ།
དཔེར་ན། སའི་རྩམས་ཀ རྩ་ཀའི་འོལ་རྩམས་ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

ཙ་ག་མདུན་གྱི་བྱང་ (བྱང་) དང་བྱང་ས་ནས་འབྲིན། ། ཞེས་བ་ལས།
 བྱང་ (བྱང་) བློ། ༡ ་ རྟེན་གཉི་བའམ་གམ་གྱི་ཞེ་ས་སྟེ་མདུན་བྱང་། ༢ ་ རྟེན་ཞབས་
 དང་དགོན་བ་འགའ་ཞིག་གི་དགེ་བཤེས་རིམ་བ་དང་པོའི་མིང་ལ་བྱང་བ་ཞེས་
 སྟེ་འབྲི་བའང་ཡོད། ༣ ་ རྟེན་ཆེའི་ཞེ་སའོ། །

བྱངས་ནི། ཙ་པམ་གཞིའི་མིང་སྟེ། བད་གཞི་བྱངས་ནས་འབྱིན། སེམས་ངན་
བྱངས་ནས་དབྱེད་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ། ཆ་ལང་སོགས་དང་གྲེན་ལ་ལངས། ། ཞེས་བ་ལས།
 ཆ་ལང་ནི། ༡ ་ རོལ་མོའམ་མི་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲུག་ཆལ་རྟེ། གནམ་ས་ཆ་ལང་
 རིབ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱུ་སྤྲོག་སོང་ལྟ་བུ། ༢ ་ སྤྲུབ་ཆ་ཞེས་འབྲི་བའང་ཡོད།
 ལངས་ནི། ༡ ་ ཡར་ལ་འགྲེང་བའམ་ལང་བའི་འདས་ཆིག་ སྤྲུལ་ཆིག་ལ་
 མོངས། ༢ ་ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆིག་སྟེ། རམ་ལང་བཞེན་ཡོད། མལ་
 ལས་ལངས་ཤིང་ཁ་ལག་བསྐྱ་བཞེན་ཁ་རྟོན་གྱི་དབྱུ་འཛིན་དགོས་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ། ཁ་བསྐྱང་བ་དང་ཐུགས་དམ་བསྐྱངས། ། ཞེས་པ་ལས།
བསྐྱང་ནི། ཁ་སྐྱོང་བ་སྟེ། མ་ཚང་བ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ལམ་བསྟན་པ་དང་།
བསྐྱངས་ཀྱི་མ་འོང་བ།

བསྐྱངས་ནི། ༡ ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་པའི་དོན་སྟེ། རྟོང་ག། བསྐྱང་ག། རྟོང་ས་།
སོགས་ཀྱི་འདས་ཆིག་ ༢ ་ཤངས་འཁོར་ཆད་པ་ནུས་ས་ཆང་བར་བྱེད་ག།

ཅུ་བ། ལྷ་ཡི་འདྲ་མ་འཕྲས་བའི་འདྲགས། ། ཞེས་བ་ལས།
འདྲག་མ་ནི། ལྷ་འདྲག་མ་སྟེ། ལོ་མང་སྟེ། བའི་རྒྱའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། ཡངས་

པའི་སྤང་ལྟོངས་སུ་འཇག་མའི་སྤྱི་ལ་བྱ་ཡོད་ལྟ་བུ།

འཇགས་ནི། ༡ ་ སྤྱི་ཞིང་བརྟན་པར་སེམས་ལ་བརྩུང་བ་སྟེ་གཅགས་བྱ།
འཇགས་བྱེད། བཅགས་ཐེན། ཞེས་དུས་གསུམ་བཅི་བའང་ཡོད། ༢ ་ རྟོན་
བའམ་གནས་པའི་ཞེ་ས། ༣ ་ གཏན་ཆགས་པ་སོགས་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་
དགོས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཀྱང་བ་འཁུམ་དང་ཤེས་བ་འཁུམས། ། ཞེས་བ་ལས།
འཁུམ་ནི། ༡ ་ རྩེ་ཆུང་ངམ་རྩེ་ཞན་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་འཇུག ཀྱང་ལག་
འཁུམ་བཞེན་ཡོད་ན་འང་རྩེ་རིག་གསལ་ལྟངས་ལྟངས་། ༢ ་ བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་
འཁུམས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ། དོན་ཤེས་བའམ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་
འཇུག་སྟེ་ཆོག་དོན་ཡོངས་སུ་འཁུམ་བཞེན་མཁས་པར་གྱུར། ༣ ་ ཆུར་འདུས་
བའམ་ལྷུ་བའམ་ཉམས་པ་ལ་འཇུག

འཁུམས་ནི། ༡ ་ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག འཁུམ་ཀྱི་འདས་པ། ༢ ་ དོན་
སོགས་རྟོགས་པའི་འདས་པའི་དོན་ཏེ། དེད་ཆོས་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པར་
འཁུམས་སོང་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། འཁུག (འཁུགས་) རྣམ་འཁོབ་དང་རྩུམ་པའི་འཁོབས། ། ཞེས་བ་ལས།
འཁོབ་ནི། ༡ ་ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་འཁོབས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ།
གང་ནས་རེངས་པར་གྱུར་བའི་དོན་ཏེ། གང་ངར་ཆེ་བའི་ཡུལ་ནས་ཡན་ལག་
སོགས་འཁོབ་འཁྱོ་ལྟ་བུ། ༢ ་ ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མ་དར་བའི་ཡུལ་མཐའ་
འཁོབ་ཀྱི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་འང་འཇུག

འཁོབས་ནི། ༡ ་སྒྲག་བའམ་འཛིགས་ཆུམ་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲག་ནས་ཁ་འཁོབས་
སོང་། ༢ ་མིད་ཞིང་གཉིས་ལས་ཞིང་གི་མིང་སྟེ། སྒྲད་ཤམ་གྱི་འཁོབས་ཆེ་ཆུང་
རན་པ། ས་འཁོབས་ཆེ་བ། ༣ ་(བད་རྟིང་།) ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། སྟན་
གཤམ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཁོབས་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཟིན་པའི་བྱུང་དང་ཆགས་ (ཆག) འབྱོར་བྱུངས། | ཞེས་པ་ལས།
བྱུང་ནི། འབྱུང་གི་འདས་པ། བྱུང་བའམ་ཆགས་པའི་དོན་ཏེ། ཤ་ཁྲག་ལས་
བྱུང་པའི་ལུས་པོ། འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་བྱུང་ལྟ་བུ།

བྱུངས་ནི། (བད་རྟིང་།) གས་ཆག་འབྱོར་བའམ་མ་ཁ་སོགས་སོས་པ།
«དག་ཡིག་དག་སྟོན་གྱི་ཅ་འགྲེལ་» ལས། དཀར་ཡོལ་ཆག་ཅིང་བྱམ་པ་དབྱམ་
པ་བྱུངས་ཞེས་སྒྲ་ཡང་དབྱད་དོན་བྱུང་ཡིན་ནས་མེད། ཅས་གསུངས། གཞན་
ཡང་བྱམས་ནི། བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་ཆག་ནས་རྩས་བྱ་མང་པོར་བྱུར་པའི་དོན་
ཏེ། རྟོ་སོག་ནས་རྩས་པ་བྱམས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཐག་རིང་རྒྱང་དང་མངོན་པའི་རྒྱངས། | ཞེས་པ་ལས།
རྒྱང་ནི། བར་ཐག་གི་ཆད་འཇལ་པའི་མིང་སྟེ། སོར་མོ་ཉོར་བཞི་ལ་ཁྱུ་གང་།
ཁྱུ་བཞི་ལ་གཞི་འདོམ་གཅིག་གཞི་འདོམ་ལྔ་བརྒྱུ་ལ་རྒྱང་གཤམ་གཅིག་ དེ་
བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཏུ་གྲགས། རྒྱང་རིང་བ་སྟེ་བར་ཐག་ཉེ་བ་མ་ཡིན་
པ་སོགས་ལ་འདུག

རྒྱངས་ནི། ༡ ་རྒྱངས་སེའམ་གསལ་སྒྲ་འཇལ་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་དོན།
༢ ་གད་རྒྱངས་ཏེ། གད་མོ་ཆེན་པོ་དགོད་པའི་རར་སྒྲ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ཀང་བའི་རྒྱག་དང་ར་སོགས་རྒྱགས། ། ཞེས་བ་ལས།

རྒྱག་ནི། ༡ ་ཤེས་རྒྱགས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་བ་ལ་བརྒྱག་ རྒྱལ་ལ་སྤར་
དུ་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱག་མཁན། ཉ་རྒྱག་འགྲན། ད་ལྟ་བ་དང་སྤྱལ་ཆིག་
གཉིས་ཀར་ས་མཐའ་འཛིག་པའང་ཡོད། མི་རྒྱག་འགྲན། ༢ ་ཤེགས་གིས་བཤད་
པའི་ཆིག་གི་རྗེས་སུ་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་འབྲང་བ་སྟེ། མི་རན་ཀྱི་ཁར་རྒྱག་མི་རུང་།
གལ་ཏེ་བརྒྱགས་ན་འབྲས་བུ་ཡག་པོ་མེད་ལྟ་བུ།

རྒྱགས་ནི། ༡ ་སློབ་སློང་སོགས་ཀྱི་གཏན་པབ་ཀྱི་ཆོད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་
ཆོད་ལྟ་བུ་དང་པའི་བྱ་བའི་མིང་སྟེ་སློབ་མས་སློབ་རྒྱགས་སྤྲད་ལྟ་བུ། ༢ ་ཤེཁར་
བའི་གདུང་མའམ་གདུང་ལུ་མ་མམ་འཕྲེད་རྟའི་ཐོག་འགེབ་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་ཆ་ཞིག་
གི་མིང་། ༣ ་ཤེས་སོགས་ཐེན་བ་ལ་ར་སོགས་རྒྱགས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། རྩབ་བའི་ལྷག་དང་མགར་བའི་ལྷགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ལྷག་ནི། ༡ ་མི་དང་རྟ་ཁོར་སོགས་ལ་གཙར་རུང་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ། ཉ་
ལྷག་ རྩང་ལྷག་ འཕྲེང་ལྷག་ ལྷག་གིས་གཞུས་བ་ལྟར་རྒྱག་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
མིང་སྟེ། འགམ་ལྷག་ཅིག་གཞུས། ༢ ་ཤེག་ཞན་ལ་ཡར་སྤྱལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་
མིང་སྟེ། སློབ་མ་ལ་སྤྱལ་ལྷག་བཏང་།

ལྷགས་ནི། ༡ ་རྟའི་སྟེང་པོ་སྟེ། མིས་རྟོ་བཞུས་བ་ལས་བྱངས་པའི་དངོས་
རིས་སྤྱི་ཞིང་མཁྱེགས་ལ་མཉེན་ཤ་ཅན། ༢ ་སློང་དང་སྤམ་སོགས་སྤྲོམ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་ལུང་དང་སློང་ལྷགས་རྒྱག་ཅེས་བ་ལྟ་བུ། ལྷགས་
སློང་དང་ལྷགས་ལྷ། ལྷགས་སློགས། ལྷགས་ཤི། ལྷགས་གཡའ་སོགས་ལ་འཇུག

ཙ་ག་འདབ་ཆགས་སྒྲག་དང་བསྐྱེད་བསམ་སྒྲགས། ། ཞེས་པ་ལས།
སྒྲག་ནི། བྱ་སྒྲག་གི་མིང་སྟེ། མདོག་དྲུག་ཁ་ཅན། སྒྲེར་མོ་ནོ་ཞིང་གྲུག་པ་དང་།
མཚུ་གྲུག་པོ་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཅན། ཁོ་རང་ལུ་གྲུ་དང་བྱིས་བྱ་སོགས་ཁ་ཟས་
སུ་རོལ་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲག་ཁ་དང་སྒྲག་རོག་རིགས་གཉིས་ཡོད།

སྒྲགས་ནི། «ཐོན་མེད་དགོངས་རྒྱན» ལས། ཁོམ་སྒྲགས་མེད་པ་དང་བཟོད་
སྒྲགས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡང་འཇུག་ལ། «མན་ངག་རྗེས་འབྲང་» ལས། དེ་ནི་
འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་སྐབས་འཆོལ་བའོ། །
ཞེས་དང་། «རྒྱན་སྒྲུང་» ལས། སྒྲགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིས་པ་དང་བྱ་ག་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་། «ཡི་གུར་» ལས། སྒྲགས་པ་ནི་འཇུག་པའམ་འཇོ་
མཆོམས། ཞེས་གསུངས་པས། ཡིན་རྒྱུ་ནི་གོ་སྐབས་ཏེ། སྒྲགས་ཆེད། སྒྲགས་
ལྟོ། སྒྲགས་འཆོལ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱང་དེའི་མཆོན་ནོ། །

ཙ་ག་རྫོ་སོགས་བཅག་དང་ཞབས་གྱིས་བཅགས། ། ཞེས་པ་ལས།
བཅག་ནི། ༡ ་གཙོག་པའི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་གཙག་དང་ད་ལྟ་བ་
ལ་གཙོག་ ལྷུ་ལ་ཆོག་ལ་ཆོག་ དངོས་པོ་སྤ་མོ་སོགས་དུམ་བུ་མང་བོར་
གཏོང་བ། ༢ ་ན་རྒྱག་མེད་པར་བྱེད་བ། ༣ ་རྗེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ། ༤ ་འགལ་
བར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འཇུག

བཅགས་ནི། ༡ ་འཆག་པའི་འདས་པ་དང་རྐང་བས་སྟོས་པའམ་མནན་པའི་
དོན་ཏེ། སྤོན་གཞུང་ལས། རི་མཐོ་ས་གཙང་ཉམས་དགའ་བྱུངས་བཅགས། །
༢ ་འཇགས་ཀྱི་འདས་པ། ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། དོན་བཟང་ཡིད་

ལ་བཅགས་ནས་ལས་དོན་སྐྱབ་ཅེས་བ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཁང་བའི་ལྷོག་དང་སྒྲོ་ཡིས་ལྷོགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ལྷོག་ནི། ༡ །ཁང་སྒྲུབ་དང་ཐོག་ཁབ་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཁང་བའི་ལྷོག་ ལྷོག་རས་
(རས་ཁབ) ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ༢ །ཐོག་གམ་ཅེ་མོའི་མིང་སྟེ། རི་བོའི་ལྷོག་ མེ་
ཏོག་གི་མགོ་ལྷོག་ལྷེ་མ་ལྷེ་མ་གཡོ་ལྟ་བུ། ༣ །འབྲུར་ཐོན་གྱི་དབྱིབས་ཅན།
དར་ལྷོག་ཅེས་བ་ལྟ་བུ།

ལྷོགས་ནི། ༡ །ཐུབ་པའམ་རྒྱས་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲོ་ཡིས་ཅི་ལྷོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་སྟེག་བ་ལེགས་ལྟ་བུ་དང་། ༢ །ཁོམ་པ་བྱུང་བ་
ལའང་འབྲུག་པར་གསུངས།

ཅ་བ། བརྟུང་བའི་ཆབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆབས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཆབ་ནི། ༡ །རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་རྒྱུ་འབྲེལ་སྟེ། རི་ཞིམ་བབྱངས་པའི་རྒྱ་མ་རི་
ཆབ། མིག་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ཆབ། གཅིན་རྒྱ་ལ་ཆབ་གསང་། ༢ །རྒྱ་འབྲུག་ནས་སྤ་
འཐས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ཆབ་དོམ། ༣ །གཞན་ཡང་ཆབ་སྦྱ་དང་། ཆབ་ལྷག་ ཆབ་
རིལ། ཆབ་གདན། ཆབ་ཏོག་ ཆབ་སྲིད། ཆབ་འབངས། ཆབ་འོག་ ཆབ་ཅི།
ཆབ་མདོ། ཆབ་ཤོག་ ཆབ་ཡིག་སོགས་ལའང་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ།

ཆབས་ནི། (བསྒྲན་ཆོག) དུས་ལྷན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་གྱི་དོན་ཏེ། དབུ་
མཛད་གྱིས་ཆ་ལང་བརྟུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འདོན་པའི་དབུ་བཟུང་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། བཅག་པའི་ཆོག་དང་བྱང་བའི་ཆོགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཆོག་ནི། ཆོགས་དང་འད་ལ། ༡ །དུམ་བྱར་བཏང་བའི་དོན་ཏེ། དཀར་ཡོལ་

སོགས་བཅགས་པའི་སྐལ་ཚིག་༡༽ཡིད་ལ་བརྒྱུད་པའི་དོན་དུ་གོ་བའི་
བཅགས་པའི་སྐལ་ཚིག་སྟེ། ཡིག་འབྲུག་སར་བ་འདི་དག་ཡིད་ལ་ཚོགས་ཤིག་
ལྟ་བུ། ༢༽ཐེབས་པའམ་མནན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་བཅག་གི་སྐལ་ཚིག་
ཡང་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་ནི་ལྷ་རབས་དང་དེང་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅམ་སྟེ།
ཁོང་གི་ཕྱགས་ལྟར་ན་བཅག་པའི་སྐལ་ཚིག་ལ་ས་མཐའ་མི་སྤྱོད་ཁེང་བྱེད་རུང་
མིན་གྱི་ཚོག་ལ་ས་མཐའ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱགས་གཏན་ཁེལ་བ་འདྲ།

ཚོགས་ནི། ཚོག་དང་འདྲ་སྟེ། ༡༽ (ལས་ཚིག་རྗེས་མ་ཐུན་པ།) རུང་བ་དང་
འོས་པའམ་འཐད་པའི་དོན་ཏེ། གང་ལ་མོས་ན་དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཚོག་ ཚོག་སྒོ་
ལ་བརྒྱུད་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་དོན་ཤེས་དགོས། ༢༽ཚིམ་པའི་དོན་ཏེ། ད་
ཡོད་སྒོ་བ་པའི་བྱུང་འབྲས་འདི་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར་སྤྲོ་མ་ཐུད་དུ་
རུང་བ་ཚོན་སྐྱེད་དགོས་ལྟ་བུ། འདི་ནི་བྱེད་ཚོག་མིན་གྱི་བདེ་སྤྱིང་ངམ་འགྲོ་
ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས།

ཅ་བ། ཉམ་ང་བ་དང་ཉམས་རྟོགས་བཟང་། ། ཞེས་པ་ལས།

ཉམ་ང་བ་ནི། ༡༽སྟོབས་དང་བྱས་པའི་མིང་། ཉམ་ཆུང་ཉམ་ཐག་ ༢༽ཉམ་ང་
བ་སྟེ། བྱས་པའམ་སྐྱག་པ། ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚབ་མེད་པའི་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ།

ཉམས་ནི། ༡༽ཉམས་རྟོགས་སྟེ། ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ངེས་ཤེས་
ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡུན་རིང་ལག་ལེན་བྱས་ན་ཉམས་
རྟོགས་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་བུ། ཉམས་སྤྱོད་། ཉམས་སད། ཉམས་ཅུལ། ཉམས་ལེན།
ཉམས་སྤྱོད་སོགས་མང་དོ། ། ༢༽སྟོན་དག་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་ཉམས་

བརྒྱད་དེ། མྱེག་པ། དག་པ། དཔའ་བ། སྤྱང་རྩེ། མི་སྤྱུག་པ། བཞད་གད།
འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་སོ། ། ༡ ་ རྟུམ་གྱི་སྒྲངས་ཀའམ་ནམ་བ་དང་དབྱིབས་
སམ་ཚུགས་ཀའི་མིང་སྟེ། གར་འཁྲབ་བའི་ཉམས་དང་། ཁྲོ་ཉམས། མཛེས་
ཉམས། དཔའ་ཉམས། དགའ་ཉམས་ལྟ་བུ།

ཅ་ག་སྟོམ་ (སྟོམས་) འབྲུག་སོགས་དང་ཀུན་ལ་སྟོམས། ། ཞེས་པ་ལས།
སྟོམ་ (ས་) བློ། ༡ ་ རྟོམས་འབྲུག་སྟེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་ཆ་སྟོམས་སུ་
དགོ་བ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་འབྲུག་བའམ་ཞུགས་པ། ༡ ་ རྟིང་ངེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་འཛོག་བའམ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་དམིགས་
བ་གཅིག་ལ་འདུ་ཞིང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་མིང་སྟེ། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཞེས་
སྟོམ་ལ་ཡང་འབྲུག་འབྱེ་བའི་ལུགས་འདི་མང་བས་དོགས།

སྟོམས་ནི། ༡ ་ ཀུན་ལ་སྟོམས་ཏེ། འྲོགས་ལུང་གི་ལྟ་ཚུལ་མི་འཛིན་པའི་དོན།
༡ ་ རྟོངས་མི་མཉམ་པ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་ཆོག་བསྟོམས་ཀྱི་སྐྱལ་ཆོག་སྟེ།
ད་ལྟ་བ་ལ་སྟོམ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་བསྟོམ། སྐྱལ་ཆོག་ལ་ས་འབྲུར་སྟོམས་
ཤིག་ཅེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་ག་སྟོབའི་གཏམ་དང་མཛོད་ཀྱི་གཏམས། ། ཞེས་པ་ལས།
གཏམ་ནི། ༡ ་ རྟོབའི་བའམ་སྐད་ཆ་སྟེ། སྤྱང་གཏམ་དང་། ཆོགས་གཏམ།
དབྱེད་གཏམ། གཞན་གྱི་གཏམ་ལ་ན་བ་མ་གཡང་། ༡ ་ རིང་གྲགས་ཀྱི་དོན་ཏེ།
རོ་ས་འོག་རྒྱ་སོང་ཡང་། གཏམ་ས་སྤྱང་དུ་སྤྱོད་ཅེས་བ་ལྟ་བུ།

གཏམས་ནི། ༡ ་ གཏམས་བའམ་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པ་དང་འགོངས་པ་སོགས་

གྱི་དོན་ཏེ། བང་མཛོད་ཚོར་གྱིས་གཏམས་ལྟ་བུ། ༡ །གཏོད་པའི་དོན་དུ་གོ་
བའི་གཏམ་པའི་འདས་པ། ༢ །མར་པབ་པའམ་གཅིག་འཕྲིའི་དོན་དུ་གོ་བའི་
གཏམས་པའི་བྱ་བའི་མིང་སྟེ། ཆོང་ཐོང་གི་རིན་གོང་གཏམས་ནས་ཉིས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཐགས་བཏག་དང་དེ་ལ་བཏགས། ། ཞེས་པ་ལས།

བཏག་ནི། ཐགས་མཁན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག ཐགས་འཐག་པའི་མ་འོངས་པ།
བལ་དང་གསོ་མ་ཤིང་བལ་སློན་བལ་སོགས་ཐགས་སྤྱད་དུ་བྱས་ནས་རས་དང་
དར་གོས་སྒྲུལ་བྱ་སོགས་ཐགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། བཏག་བྱའི་སྒྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ།

བཏགས་ནི། ༡ །བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་ འདོགས་གྱི་འདས་པ། ཐག་པ་
སོགས་གྱིས་སྒྲེལ་བའི་དོན་ཏེ། དང་ལ་ཉ་ཚོར་བཏགས། རྒྱུ་ཆ་བཏགས།
༢ །འཐག་གི་འདས་པ་སྟེ། སྒྲུལ་བྱ་བཏགས་ནས་ལ་བ་བཟོས། ༣ །གདག་གི་
འདས་པ་སྟེ། ཨ་བྲ་ཁ་བཏགས་ནས་རྩ་ཐང་བསྐྱངས། ༤ །དོན་ལ་མིང་སྐྱར་
བའི་དོན་ཏེ། བྱིས་པ་འདྲིའི་མིང་ལ་སྒྲོ་བཟང་བཏགས་སོ། ། ༥ །ཉིས་སྒྲོན་
སོགས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དོན་ཏེ། བསྐྱད་བཏགས་པ་དེ་མ་
འདོགས། སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་མ་འདོགས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། རྣམ་རྟོག་སོགས་དང་སྒྲོ་ཡིས་རྟོགས། ། ཞེས་པ་ལས།

རྟོག་ནི། ༡ །རྣམ་རྟོག་སྟེ། སེམས་གྱི་འཆར་སྟོ། ༢ །དོགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
དོན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཆ་བོ། རྣམ་རྟོག་ཅན་ལ་འདྲེ་དབྱ་འཁོར། མིང་གི་རྣམ་གངས་
ལ་ཀུན་རྟོག་དང་། རྟོག་པ། རྟོག་དབྱེད། རྩན་པ། ཡང་དག་རྟོག་ ཡིད་གྱི་ལས།
ཡིད་གཞུངས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སེམས་གྱི་འོངས་སྟོད། བསམ་མཐོ་བཅས་

རྟོགས་ནི། ༡ ་ རྒྱལ་ཡིས་ཤེས་པ་ལམ་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱོང་བྱས་ནས་
གཞུང་དོན་རྟོགས། ༢ ་ ་ བརྟག་གི་སྤྱལ་ཆོག་སྟེ། ད་ལྟ་བ་ལ་རྟོག་པ། འདས་པ་
ལ་བརྟགས་པ།

སྟག་ནི། ༡ ་ ལུས་བཟ་སྟེ། སྤྱི་མདོག་དམར་མེད་ལ་ནག་ཁྲ་ཡོད་པའི་གཙན་
གཟན་གཏུམ་པོ་ཞིག་ མིང་གི་ནམ་གངས་ལ་ངར་སྐྱད་ཅན་དང་། གཙན་གཟན་
ཁོ་པོ་ བརྟུལ་པོད་ཅན། ཅི་སྟོམ། རྟགས་ཀྱི་ཤུན། བགས་བཟ་ཅན། འཕྲོ་བྱེད།
ལུས་བཟ་བཙས་ཟེད། ༢ ་ སྟོ་རྟགས་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་སྟེ། སྟག་པོ་
བ་ཞེས་པ་རྩ་བ།

ཅ་བ། སྐས་ཀྱི་གདང་དང་སྐད་ཀྱི་གདངས། ། ཞེས་པ་ལས།

གདངས་ནི། ༡ ་ རྒྱུའི་ཉམས་ཏེ། རྒྱང་གདངས། གཞས་གདངས། གདངས་
སྒྲུབ་མོ། ༢ ་ གདང་གི་འདས་པ་སྟེ། མིག་སོགས་གདངས་ནས་བལྟས། །ཁ་

གདངས་ནས་ཐུ་བླངས་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ་ བཞེང་ཐོབ་པ་དང་ཞུས་སྒྲོ་བཞེངས་ (བཞེངས་) ། ། ཞེས་པ་ལས།

གདེན། ༡ ་ཆང་དམ་ཅི་གཞི་དང་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། སློབ་གདེན།
གདེན་ཆོད། ཐོབ་གདེན་ལྟ་བུ། ༢ ་གདེངས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ།
ཡར་འབྲུང་བ་སྟེ། དལ་གྱི་སྤངས་པ་གདེང་བར་བྱ་ལྟ་བུ།

གདེངས་ (གདངས་) བློ། གདང་གི་འདས་པ་སྟེ། མིག་གདངས་ནས་
བལྟས། ཁ་གདངས་ནས་ཟས་བཟས་ལྟ་བུ། འདྲིའི་གདངས་ལ་འཕྲེང་བུ་སྟུང་
བ་ནི་སྤྲུག་རྒྱུན་གྱི་འབྲི་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པེས་ཀྱང་གཞན་དེང་གི་མཁས་པ་བྲིངས་
དང་མཚུངས་པའི་འབྲི་ཚུལ་ནི་དབྱངས་མེད་པ་ཅན་ནོ། །

(གདེངས་ནི།) གདེང་གི་སྐྱལ་ཆོག་སྟེ། རལ་གྱི་གདེངས་ཤིག་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ། རྒྱལ་གྲངས་སོགས་དང་མང་བོའི་རྒྱལ་ས། ། ཞེས་པ་ལས།

ནམ་ནི། ༡ ་ རྣམ་གྲངས་ཏེ། མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བའམ་རྣམ་པ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། རོན་གྱི་རྣམ་གྲངས། མིང་གཞན། རྣམ་པ་ཐ་དང་
ཚུལ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས། རྣམ་པ་མང། སོ་སོ་བཅས་སོ། ། ༢ ་ བསྐྱེད་
ཆོག་། རྒྱལ་ཆོག་དང་ལས་ཆོག་གི་སྡོན་ལ་སྦྱར་ན་ཅང་དང་ཤིན་ཏུ་སོགས་
དང་འདྲ་སྟེ་རྣམ་པར་བཟང་བའི་ཁྲོགས་སོ་ལྟ་བུ།

ནམས་ནི། མང་ཆོག་ཏུ་འབྲུག་ལ། ཆང་མཁའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཟུལ་
ཁབ་ནམས། ཆོག་ས་འདྲར་ཡོངས་མཁན་ནམས། སྤོན་ཕྱོན་མཁས་དབང་
ནམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། བདེན་རྒྱན་དཔང་དང་མཐོན་པོ་འཛིན་པ་དང་ས། ། ཞེས་པ་ལས།
དཔང་ནི། དཔང་བོ་སྟེ། བར་མི་འཕམ་བདེན་དཔང་བྱེད་མཁན། ལུངས་
གཏུགས་སའམ་མནའ་བོར་བའི་རྟེན་གཞིའི་མིང་། དཀོན་མཆོག་དཔང་བོར་
བཞག་ བདེན་དཔང་བྱེད་སྐབ་པའི་དཔང་ཡིག་གམ་ཡིག་ཆ།
དཔངས་ནི། ༡ ་མཐོན་པོ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྟེན་བ་ནས་རྩེ་མོའི་བར་རམ་
ཞབས་ནས་ཁའི་བར་གྱི་ཆད། ༢ ་འཔང་དང་མཐོ་ཆད་དང་སྐྱིད་དང་ལྷན་
(ལྷན་ནི་ཞེང་དང་དཀྱིལ་གྱི་དོན་ལ་དག་ཡིག་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་གསུངས།) གྱི་
དོན་ཏེ། གདན་བཟུག་དཔངས་མ་སྟུག་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཙ་བ། ས་གཞིའི་སྤང་དང་ཉེས་བ་སྤངས། ། ཞེས་པ་ལས།
སྤང་ནི། ༡ ་ལྷ་སྟོན་སྤང་དུ་བྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ས་ཆ་སྟེ། དབྱར་ཁའི་སྤང་ལ་
མི་སྐྱེ་དགུ་སྐྱེ། འཛིག་རྟེན་མི་ལ་མི་ཡོང་དགུ་ཡོང་ལྟ་བུ། ༢ ་ཆོན་ལྷང་གུའི་
རིགས་ལ་སྤང་མ་ཟེར། ༣ ་ཡལ་བར་དོར་བའི་དོན་ཏེ། ཉེས་དམིགས་སྤངས་
པའི་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་ལ་སྤོང་། ལྷུ་ཆོག་ལ་སྤོངས།
སྤངས་ནི། དོར་བའམ་མེད་པར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། ཉེས་སྤྱོད་སོགས་སྤངས་
ལྟ་བུ། སྤང་བྱང་ཞེས་པའི་སྐབས་ས་མཐའ་མི་སྤྱོད་ཞིང་སྤངས་རྟོགས་ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐབས་ས་མཐའ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ།

ཙ་བ། དད་པའི་བྱག་དང་ས་རྩལ་བྱགས། ། ཞེས་པ་ལས།
བྱག་ནི། ༡ ་བྱག་འཆལ་བྱགས་གྱི་རྣམ་གངས་ཤིག་གམ་གྲུས་འདུད་ཀྱི་དོན།
འབྱོར་བྱག་ ཐོན་བྱག་ བྱག་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་བྱག་བྱ་བ་ལྟ་བུ།

༡ ་ལག་པའི་ཞེས་སྟེ། བྱག་སོར། བྱག་བདེ་མོ། བྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་
མཆན་དང་རུས་སྒལ་ཞབས། ། ལྟ་བུ།

བྱགས་ནི། ༡ ་འབྱག་པའི་འདས་བ་སྟེ། ཉང་གི་ས་རྒྱལ་བྱགས་ནས་གཙང་
སྒྲ་བྱས་ལྟ་བུ། ༢ ་ཉྩམ་གྱི་ཞེས་སྟེ། ཞབས་བྱགས་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ལྟ་མའི་གོ་འཕང་རྒྱུ་དུ་འཕངས། ། ཞེས་བ་ལས།

འཕང་ནི། ༡ ་མེད་དམ་དཔངས་ཐོབ་ཐང་དང་གོ་སའི་མེད་སྟེ། ལྟ་མའི་གོ་
འཕང་། ཁྱི་འཕང་། མས་མཁའའི་ཁྱི་འཕང་། དབུ་འཕང་མཐོན་པོ། ༢ ་འཕང་འཁྱོ་
ནི་པེ་ཨོ། ༣ ་སྐྱུད་བ་འཁེལ་བྱེད་གྱི་དབྱུ་གྱའི་མར་སྟེ་ལ་བཏགས་པའི་འཁོར་
ལོ་ཕང་གི་འབྲི་ཚུལ་གཞན།

འཕངས་ནི། ༡ ་(བྱ་ཆོག) འཁེན་པའི་འདས་བ་སྟེ། མདའ་འཕངས་ནས་
འཁེན་ལ་ཕོག། ཏྲགས་གསལ་འཕངས་ནས་ཡིན་མིན་ཞེས། མ་འོངས་བ་ལ་
འཕང་བྱའི་མདའ་དང་ཏྲགས་གསལ་ལྟ་བུ། སྐྱུལ་ཆོག་ལ་ཕོངས་དང་འཕོངས་
ཞེས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡོད།

ཅ་བ། རྒྱུན་པོའི་འཕོང་དང་ལུས་གྱི་འཕོངས། ། ཞེས་བ་ལས།

འཕོང་ནི། མདའི་སྐྱུ་ཅལ་ཏེ། འཕོང་སྒོབ་བ། འཕོང་མཐར་ཕྱིན་བ། འཕོང་
གོ་མས་བ། འཕོང་སྒྲེན་བ། འཕོང་གི་སྒོབ་དཔོན་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ༢ ་མདའ་

འཕོངས་ནི། ༡ ་མི་བྱགས་གྱི་ཆང་རའི་ཐོག་ངོས་གྱི་མིང་སྟེ། འཕོངས་ཆོས་
སམ་ཨོང་དོ་དང་ཨོང་ཤ། ཉའི་འཕོངས་ལ་ཞོན་ནས་སོང་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། གཡོ་འགྲུལ་འཕག་དང་མཐོ་བའི་འཕགས། ། ཞེས་པ་ལས།
འཕག་ནི། རྟོག་ཆགས་སོགས་གཡོ་འགྲུལ་བྱས་པ་སྟེ། འཕག་འཆག་བྱས་
ཀྱང་རི་མི་བསྐྱེལ། ། སྤྲིག་ཅན་འཆི་ཁར་འཕག་ར་བྱེད། །

འཕགས་ནི། འཕག་གི་འདས་པ་དང་མཐོར་སོང་བ་སྟེ། ཤར་ནས་ཉི་མ་ཡར་
འཕགས། ཡོན་ཏན་བྱུང་དུ་འཕགས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ལྷག་པའི་ལྷག་དང་བྱོན་པའི་ལྷགས། ། ཞེས་པ་ལས།
ལྷག་ནི། ༡ ་ཤངས་ཆོད་ལས་འདས་པའམ་བགོས་པ། སྤྱད་ནས་འཕྲོ་མ་ཡོད་
པའི་དོན་ཏེ། བརྒྱ་ལས་གཅིག་སྒྲངས་ན་གོ་དགུ་ལྷག་པ་དང་། ཟས་ལྷག་དང་
ཕྱོར་ལྷག་ ༢ ་ཤུཌན་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་དོན་ཏེ། མི་རབས་གཅིག་
ལས་གཅིག་ལྷག་ཡིན། སྤར་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་ལྟ་བུ།

ལྷགས་ནི། ༡ ་སྦྲེབས་པའམ་འོངས་པའི་དོན་ཏེ། དེར་སྦྲེབས་པ་ནམས་འདིར་
གནས་སུ་ལྷགས་པར་སྦྱོན་ལྟ་བུ་དང་། ༢ ་རྒྱུང་ལའང་འབྱུག་སྟེ། མཐོ་སྒྲང་ལ་
ལྷགས་པ་ཆ་བོ་ལྷང་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཤག་བྱུག་དང་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་གྲུགས། ། ཞེས་པ་ལས།
གྲུག་ནི། ༡ ་ཤུཌན་གཅིག་ཆ་བཞེར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། སྦྱོད་
གྲུག་གཉིས་དང་སྦྱང་གྲུག་གཉིས་སུ་བྱེས་པའི་སྦྱོད་གྲུག་གི་བྱེད་ཀ་ལྟ་བུ།
༢ ་(ཤུཌན་ཡང་ཟེལ།) ཤག་བྲུག་ཟ་རྒྱུང་དང་ཤ་ཁུ་འཐུང་རྒྱུང་མ་བྱེད་ལྟ་བུ།
གྲུགས་ནི། ༡ ་ཤག་བྲུགས་སུ་རུང་བའི་དངོས་པོ་རེག་པའི་གྲུགས་སུ་ཡོད་
པ་དང་། དུལ་སྤྱད་པས་གྲུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཏེ། བེམ་པོ་དང་། སྒྲ། དྲི། རོ།

བཟ། འབངས། ཅེ་དགོད་བྱེད་པའི་གནས་པ། ཞབས་སྐྱེས། ཞབས་ཉོག་པ།
 ཞབས་འབྲིང་པ། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། གཞན་གསེས། ཡོངས་སུ་སྐྱོད།
 གཡོག་བཅས་སོ། །

གཡོགས་ནི། ༡ ་ སྐྱམ་སོགས་གྱིས་གཡོག་པའི་འདས་པ་དང་སྐྱལ་ཆོག
 ༡ ་ དེ་དོས་པོ་སོགས་ལ་བྱེ་དོས་མི་མཛོན་པར་འགོ་བས་བའམ་སྐྱམ་བརྒྱབ་པ།
 བཀའ་བའམ་བརྒྱམས་པ་སོགས་གྱི་དོན་ཏེ། ཟེ་ཆར་རས་གྱིས་གཡོགས་ན་
 དོད་ཆེ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། འག་པའི་འདོམ་དང་གསང་གནས་འདོམས། ། ཞེས་པ་ལས།
འདོམ་ནི། ལག་པ་གཉིས་བརྒྱུད་པའི་བར་ཐག་གས་ཁྱུ་བཞི་རིང་པའི་ཆད་གྱི་
 མིང་སྟེ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་འཇལ་ན་རྒྱུད་གསུམ་གཅིག་ལྟ་བུ།

འདོམས་ནི། ༡ ་ པོ་མོའི་རྟགས་མཆོན་ནམ་རྟགས་མཆོན་ཡོད་པའི་ལུས་གྱི་
 ཆ་ཤས་གྱི་མིང་སྟེ། འདི་ལ་མདོམས་འབྲི་བའང་ཡོད། ༡ ་ བན་པའི་དག་གིས་
 གདམས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་སྐྱལ་ཆོག་ མ་འོངས་པ་ལ་གདམ་ཞེས་འབྲི།

ཅ་བ། ལྷབ་ལྷར་སྐྱ་དང་མཆོན་ཆའི་ལྷབས། ། ཞེས་པ་ལས།
ལྷབ་ནི། ལྷ་དང་རྩའི་སྒོ་ནས་ཆོག་བཤད་པའི་དོན་ཏེ། ལྷ་ཆ་ན་བར་ལྷབ་
 ལྷབ་བཤད་ལྟ་བུ། ལྷ་གདངས་རྩའི་སྒོ་ནས་ཆོག་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 བལྷབས་གྱི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་བལྷབ་དང་། ལྷ་ཆོག་ལ་ལྷབས་
 ཞེས་འབྲི།

ལྷབས་ནི། དེོས་པོ་རང་རང་དང་ཆེ་རྒྱུད་འཆམས་པའི་བྱེ་སྐྱམ་སྟེ། གྱི་

ཤུབས། ཇིལ་ཤུབས། ལག་ཤུབས་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ལྷན་གྱི་སྤང་དང་ཕྱོགས་སྤྱ་སྤངས། ། ཞེས་བ་ལས།

སྤང་ནི། ལྷེས་བ་མོས་རང་དང་བ་མ་གཅིག་པའི་མོ་ལ་སྤྱན་སྤང་ངས་སྤང་མོ།
རང་ལས་རྒྱུང་བའི་མོ་ལ་སྤང་རྒྱུང་དང་ཆེ་བ་ལ་ཨ་ཅེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།

སྤངས་ནི། ལག་བ་བརྒྱུངས་བའམ་བསྤངས་བའི་སྤྱལ་ཆིག་སྟེ། ད་ལྟ་བ་ལ་
སྤང་བ་དང་། མ་འོངས་བ་ལ་བསྤང་ཞེས་འབྲི། ལུན་རེ་རིང་དུ་བཏང་བ་དང་
སྤྱར་བ་སོགས་ལའང་འབྲུག།

ཙ་བ། འཕྲད་པའི་ཐུག་དང་ལྟ་ཡི་ཐུགས། ། ཞེས་བ་ལས།

ཐུག་ནི། ༡ ་པན་རྒྱུན་འཕྲད་པའི་དོན་ཏེ། མ་བྱེད་ཐུག་ ༢ ་སྤྲོབས་པའི་དོན་
ཏེ། ར་བ་ནས་དགའ་ལྷན་ལ་ཐུག་གི་བར། ༣ ་རེག་པའི་དོན་ཏེ། ཁྲིམ་ནས་
བཅའ་ལག་དགོས་མིན་ཀུན་ལ་ལག་མ་ཐུག་ ༤ ་ཐུགས་རྒྱུད་སྟེལ་མཁན་ཞོར་
ལུག་པོའི་མིང་སྟེ། གཡག་ཐུག་ལྟ་བུ། ༥ ་འབྲས་གྱི་ཐུག་བ་ཞེས་པའི་ཆིག་
བསྐྱས་ཆེ་འབྲས་ཐུག་ཞེས་འབྲི་བ་ལྟ་བུ།

ཐུགས་ནི། ༡ ་སྒོ་དང་། ཡིད་དང་། སེམས་གྱི་ཞེས། ཐུགས་དགེས་པ།
ཐུགས་སྐྱོ་བ། ཐུགས་འདུན་ལྟ་བུ། ༢ ་འདུག་པའི་སྤྱལ་ཆིག་སྟེ་དེ་བཟང་
ཐུགས་ཤིག་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ལ་དུས་གསུམ་བཅི་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་མི་
འདྲ་བ་འགའ་ཤས་ཡོད།

ཙ་བ། རོར་ཇས་སོག་དང་མང་སྤྱད་སོགས། ། ཞེས་བ་ལས།

སོག་ནི། ༡ ་རྒྱུ་རོར་སོགས་བསགས་པའི་སྤྱལ་ཆིག་སྟེ། ད་ལྟ་བ་ལ་གསོག་

པ། མ་འོངས་པ་ལ་གསལ། གསོགས་དང་སོགས་འབྲི་མཁན་ཡང་
ཡོད། རྒྱགས་ཆེ་བར་བསག་འབྲི་སྟེ། བསག་བྱ། གསོག་བྱེད། བསགས་ཟིན།
གསོགས་ཤིག ཅེས་དུས་གསུམ་རེ་འུ་མིག་ནམས་སུ་མང་ངོ། ། ༣ ་ མི་རིགས་
ཤིག་གི་མིང་སྟེ་རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་ཆུའི་སྟོང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སོག་རྫོང་། སོག་པོ་
བྱེ་སོག འང་སོག ར་སོག་མ། སོག་པ། སོག་འབྲལ། སོག་ལེ་སོགས་
ཀྱི་ཆིག་བསྐྱུས་པ།

སོགས་ནི། བྱངས་ཆིག་ དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་མང་པོ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏེ།
བདག་སོགས། ཁྱེད་སོགས་ལྟ་བུ། གནའ་དུས་ལ་སྟོགས་པ་ཞེས་བར་ཆེག་མི་
བྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་ལས་སོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེང་སང་ལ་སོགས་
ཞེས་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ཀར་ལ་རྒྱང་ལས་རྗེས་འབྲུག་ས་མེད་པར་
གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་གོ་རིམ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཤེས་དགོས་པའི་
གནད་ཅིག་གོ།

ཅ་བ། འདི་འདྲའི་ཆིག་གི་གདངས་མ་ཐུན་གྱང་། །

དོན་ཁྱད་ས་མཐའ་ཁོ་ན་ཡིས། །

འབྲེད་དགོས་བྱིར་ན་མཁས་ནམས་ཀྱིས། །

ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཤེས་གལ་ཆེ། །

འོན་གྱང་འདས་དང་སྐྱལ་ཆིག་འགར། །

ཡང་འབྲུག་ཐོབ་དེས་སྐབས་ཤེས་དགོས། །

ཞེས་འདི་འདྲ་བའས་འདི་འདྲའི་མིང་ཆིག་གི་སྐད་ཀྱི་གདངས་སོགས་པལ་

ཆེར་མ་སྒྲུབ་ན་ཡང་། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ས་མཐའ་
 ལྟེ་སའི་ཡང་འཇུག་ཁོ་ན་འཕེལ་གཅིག་བྱ་ཡིས་འབྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁས་
 པའི་དབང་བོ་ནམས་ཀྱིས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་མཛད་པའི་
 སྐབས་སུ་འང་ས་མཐའ་འཕེལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་
 གལ་ཆེ་བ་དང་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་
 འབྱུར་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོག་ནམས་ལ་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྲེད་སྐབས་འདས་ཆོག་
 དང་སྐུལ་ཆོག་དུ་གྱུར་བ་འགར་ས་མཐའ་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
 སྐབས་དེ་ཤུགས་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སེ་ཞེས་ཞལ་གདམས་གནང་བའོ། །

ལྷ་བ། ཆོག་གམ་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་སོ་བསལ་བ།

ཙ་བ། ཆོག་ཙམ་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། །

ཡི་གེ་ལོག་པར་གྲིས་པ་དེའི། །

སེམས་ཀྱི་ཚྲངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་བཤད། །

ཞེས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་འཕེལ་ཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་མ་སྒྲུབ་པ་འཕེལ་འདྲ་བར་འབྲུལ་
 བས་དོན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལོག་པར་གྲིས་པ་དེ་དག་གི་སེམས་
 ཀྱི་ཚྲངས་པ་འཕེལ་མེད་པའི་རིགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲ་གདངས་ཙམ་
 མ་སྒྲུབ་ཡང་དོན་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཆོག་

ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །

ཅ་བ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ས་བསྟན་ལ། །

མི་འགྱུར་བརྟན་པ་ར་བརྟན་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

བསྟན་པ་ནི། ༡ ་ སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་
རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ། བསྟན་
པ་གསལ་བྱེད། བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༢ ་ པ་རོལ་པོ་
ལ་མཛུ་བ་མོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ། དེ་ནི་བཤད་པ་
དང་དམིགས་ལུལ་ཞིག་གཞན་ལ་མཐོང་དུ་འབྱུག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ནོ། །

བརྟན་པ་ནི། མི་གཡོ་བའམ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། མཁས་པ་དང་ས་གཞི་
སོགས་ལ་འབྱུག (བརྟན་པོ་དང་དོན་འདྲ། འགྱུར་ཕྱོག་མེད་པ་དང་ཐ་བ་) ལྟ་
དབང་སྤྱུག་ཆེན་མོ་དང་བྱབ་འབྱུག་དང་བརྟན་པ་ཞེས་མི་གཡོ་བའི་སྐར་མ་
(ཨ་བརྟན་ནམ་བུང་གི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་ཞིག) ཞིག་དང་བཅས་པ་ལ་འབྱུག

ཅ་བ། རང་གིས་བསྟན་པ་ས་བསྟན་ལ། །

གཞན་ལ་བརྟན་པ་ར་བརྟན་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

བསྟན་པ་ནི། རང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུར་བསྟན་པ་སྟེ། བསམ་པ་
དང་སྦྱོར་བས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན། བསྟན་པ་ནི་མ་
འོངས་པ་དང་འདས་པ། ད་ལྟ་བ་ལ་སྟན་དང་སྤྱུལ་ཆོག་ལ་ཡང་སྟན་ཞེས་འབྲི།
ཉི་བར་བསྟན་པའམ་གཏུགས་པའི་དོན།

བརྟེན་ནི། གཞན་ལ་རྒྱ་ལས་བཟུང་ཁོར་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རང་ལ་
ཡོན་ཏན་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་པར་བརྟེན་དགོས་
ཞེས་བ་ལྟ་བུ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཞེས་ལ་སྒྲ་མེད་ན་བ་སའི་བསྟེན་
འགྲི་བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཞེས་ལ་སྒྲ་ཡོད་ན་བ་རའི་
བརྟེན་འགྲི་དགོས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་མོང་ན་ཁ་ཤེས་སྤྲུགས་བ་གར་འཐེན་
འཐེན་གྱི་དཔེ་དུ་མི་འགྱུར་སྟུང་།

ཙ་བ། གཞོད་པའི་དག་ནི་ད་དག་ལ། །

སྟན་པའི་སྒྲ་ནི་ས་སྒྲ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

དག་ནི། ༡ ་ གཞོད་འཆེའི་མིང་སྟེ། གནམ་དག་དང་ཆུ་དག་བཟུགས་ལོ་
ཡག་བྱང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ༢ ་ ཁེ་པན་འགལ་བ་ཡོད་སྟབས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་
པའི་སྤང་བའི་དག་པོ་སྟེ། དག་ལ་སྤང་ཞིང་གོགས་ལ་བྱམས། དག་འདུལ་
གཉེན་སྦྱོང་ལྟ་བུ།

སྒྲ་ནི། ༡ ་ རྟོག་བས་མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་སྟན་པའི་སྒྲ་དང་མི་སྟན་པའི་སྒྲ་
མོགས་དང་། འབགས་ལུལ་གྱི་བརྟེན་སྦྱོང་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀར་འཇུག ༢ ་ སྒྲ་
མི་སྟན་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གྱི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིང་ཆེན་ཏེ། དེའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྱིང་ཐན་སྒྲ་མི་སྟན་དང་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་བའང་མཆོན་
ཞིང་། རྒྱ་གཞུང་འགར་སྒྲ་རན་དང་སྒྲ་རན་ཅན་ཞེས་གྱང་འགྱུར་ཡོད་དོ། །

ཅ་བ། ལུས་ཀྱི་མགོ་ནི་མ་མགོ་ལ། །

ནད་སོགས་འགོ་བ་འ་འགོ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

མགོ་ནི། མི་དང་སློག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲད་བ་གནས་སའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ། མགོ་བོ་སྟེ་མི་དང་སློག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲད་བ་དང་དབང་བོ་ལྟ་
གནས་སའི་ཡན་ལག་གི་མིང་།

འགོ་ནི། རྒྱུ་འགོ་བ་དང་རིལ་འཛེག་བ་སོགས་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་བའི་
ལས་ཆོག་ཐུན་མོང་ལ་འཇུག་གོ། ། ཡང་འདིའི་སྐབས་ «ཐོན་མའི་དགོངས་
རྒྱན་» ལས། དག་ཡིག་འགར། བྱ་བའི་འགོ་དང་ལུས་ཀྱི་མགོ་། ཞེས་སློག་
མའི་དོན་དུ་བཤད་མོད། ཁ་མིག་ལྷན་བའི་གོང་བྱ་ལས་གཞན་ལ་མས་འཇུག་
མི་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཆུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་བའི་འགོ་མཇུག་དང་ལུས་ཀྱི་མགོ་
མཇུག་ཅེས་ཁྲད་བར་འབྲེད་དོན་ཡང་མི་རྟེན་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་འ་འགོ་ནད་འགོ་
བ་དང་རིལ་འགོ་ཞེས་བ་ལས་བྱ་བའི་མགོ་མཇུག་དང་ཆུའི་མགོ་རྟ། ཞེས་ཁྲད་
བར་མེད་བར་གྲིས་ན་དཔེ་དག་བ་རྣམས་དང་མ་ཐུན་ན་མ་སྟུང་མོ། ། ཞེས་
ཁྲད་བར་གྲིས་བ་ནི་ཏ་ཅང་ལེགས་བར་སེམས།

ཅ་བ། རིན་ཆེན་དུལ་ནི་ད་དུལ་ལ། །

ལུས་ཀྱི་རྩལ་ནི་ར་རྩལ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

དུལ་ནི། རིན་ཆེན་གཉིས་བ་སྟེ། སྤྲུལ་ཀ་མཉེན་ཞིང་མདོག་དཀར་ལ་འོང་
འཆེར་བའི་ལྷགས་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། རོད་དང་སློག་རྒྱ་སྤྲུལ་བའི་དངོས་རྒྱས་
བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གདུང་བྱེད་དང་། མདོག་

དགར། མདོག་ངན། རིན་ཆེན་གཉིས་པ་བཅས་སོ། ། དངུལ་བྱམ། དངུལ་
 མོར། དངུལ་ཚུ གཤེར་ཁྱ་དངུལ་མདོག་ཅན་ཞིག་སྟེ། གསེར་དངུལ་ཞ་ཉི་
 སོགས་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་མེད་སྐྱད་
 བས་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་དང་། རོད་ཆད་འཇལ་བའི་དབྱད་ཆས་སོགས་འབྱུབ་
 སྐྱབ། ། དངུལ་ཐོག་དང་དངུལ་བྱན། དངུལ་ཟེལ། དངུལ་ལོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་སྐྱན་གཞུང་དུ། དངུལ་གྱིས་ཚུ་སེར་ནད་དང་ནག་ཁྲག་སྐྱེས་ཞེས་གྲང་
 གསུངས་ཡོད།

རྩལ་ནི། ལུས་གྱི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་ནས་ཐོན་པའི་ཚུ་རིམ་ཅན་ཞིག་སྟེ། ལུས་གྱི་
 རྩལ་ཚུ། གཟུགས་པོ་རྩལ་ཚུས་སྤངས་འདུག མིང་གི་ནམ་གངས་ལ་ཆད་
 གྱེས་དང་། ལུས་རྩལ། ལུས་ཚུ། ལུས་བབས་བཅས་སོ། ། རྩལ་ལེན་ཞེས་པ་
 ཆེ་ལེན་ནམ་ནད་གོས་ལ་གོའོ། །

ཙ་བ། མགིན་པའི་མགུལ་ནི་མ་མགུལ་ལ། །

གཡོ་བའི་འགྲུལ་ནི་འ་འགུལ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

མགུལ་ནི། ༡ ་ ལུས་དང་མགོ་འབྲེལ་བའི་མཆོམས་གྱི་མིང་སྟེ་མགིན་པའམ་
 མགུལ་བ་ཞེས་པའི་བསྐྱས་མིང་། མིང་གཞན་དུ་མིང་བ་དང་གེ་བ་ཡང་ཟེར།
 ༢ ་ མིང་འགའ་ཤས་གྱི་སྟོན་དུ་སྦྱར་ན་ཞེ་སའི་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོག་གོགས་
 ཤིག་སྟེ། དཔེར་ན། མགུལ་རྒྱན། མགུལ་ཆིངས། མགུལ་འཕྲེང་། སྐྱེ་དང་
 དབྱེབས་མཚུངས་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ནི། རི་པོའི་མགུལ། ཤིང་གི་མགུལ།
 བྱམ་པའི་མགུལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འགྲུལ་ནི། སྒར་གྱི་གནས་ས་ནས་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པ་འགྱུར་བའི་བྱེད་མེད་
ལས་ཆོག་ལ་འགྲུལ་དང་བྱེད་འབྲེལ་ལ་བསྐྱལ་རྟེ། མ་བསྐྱལ་རང་འགྲུལ། ཤིང་
ཅ་བ་ནས་འགྲུལ་ན་ཅེ་མོ་ཡང་འགྲུལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་བ་ལྟ་བུའོ།

ཅ་བ། བན་པའི་འིན་ནི་ད་འིན་ལ།

ཉོ་ཆོང་བྱིན་པ་བ་བྱིན་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

འིན་ནི། ༡ ་ཤམ་བདེ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུའི་མིང་སྟེ། སྟོན་བྱོན་མེས་པའི་
བཀའ་འིན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་མང་། ༢ ་ཤམ་རྒྱས་ཀྱི་མིང་སྟེ། བྱད་
ཞེས་པོ་བྱང་བ་མར་གྱི་འིན། ། ཆེ་འདི་སྐྱིད་ཕྱི་སྐྱིད་ལྷ་མའི་འིན། ། ༣ ་ཤ་
ཆ་བ་དང་སྟོང་ཉེ་བའི་བྲ་སྐྱོད་སོགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། འིན་དུ་ཆོར་བ། འིན་གྱིས་
བསྐྱངས་པ་བཀའ་འིན་གྱི་དཔལ་དུ་ཆེ་ལྟ་བུ།

བྱིན་ནི། འིན་གོང་བཟང་བའམ་ཆོང་རྒྱགས་པ་སྟེ་ཉོ་མཁན་མང་བའི་དོན།
འོར་བུ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ཅམ། ། རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་དུ་ག་ལ་བྱིན། ། དངོས་
རྣམས་བཟང་པོ་འདི་སྟོར་མོ་མང་བའི་ཡུལ་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱིན་ཆེའོ། ། ལྟ་བུ།

ཅ་བ། སྟོབས་ཀྱི་འིགས་པ་ད་འིགས་ལ།

འིགས་སུ་གྲགས་པ་ག་གྲགས་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

འིགས་ནི། ༡ ་ཤང་ཆོ་རྒྱས་པའི་སྟེ། བྱད་མེད་ལ་འིགས་ལྡན་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི་མངོས་པའམ་ལང་ཆོ་རྒྱས་པ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན། ༢ ་ད་རྒྱལ་གྱི་མིང་སྟེ། ད་
རྒྱལ་ཁེངས་འིགས་སྤང་དགོས་ལྟ་བུ།

གྲགས་པ་ནི། ༡ ་ཤོགས་སུ་ཁྱབ་པའམ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་བརྒྱག་ཅིག་ལྟ་བུ། ༢ ་སྟན་གྲགས་
ཀྱི་དོན་ཏེ། མི་མིང་གྲགས་ཅན། གྲག་གི་འདས་པ་སྟེ། བྱ་ཁྱབ་ཀྱགས་ནས་
འཕྱར་སོང་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། གཞན་ལ་སྦྱལ་བ་ས་སྦྱལ་ (བསྦྱལ་) ལ། །

ལུས་ཀྱི་རྩལ་ནི་ར་རྩལ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

སྦྱལ་ (བསྦྱལ་) ནི། སྟོན་གྱི་ཡིག་རྟིང་ནམས་སུ་སྦྱལ་ཞེས་པ་འདས་ཆིག་
གི་དོན་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ནའང་དེང་སང་དུས་གསུམ་རེ་ལྟ་མིག་ནམས་
སུ་གཞན་ལ་བསྦྱལ་བུ། སྦྱོལ་བྱེད། བསྦྱལ་བེན། སྦྱོལ་ཅིག་ ཅེས་ཡོངས་གྲགས་
སུ་འབྱུང་ངོ། །

རྩལ་ནི། ༡ ་ལུས་ཀྱི་ཤེད་ཤུགས་སམ་རྒྱས་པའི་མིང་སྟེ། མི་རྩལ་ཅན། རྟིང་
བང་རྩལ། ལྟག་གི་མཆོང་རྩལ། ༢ ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བའི་མིང་སྟེ། རིག་རྩལ།
ལག་རྩལ། རྒྱ་རྩལ། ༣ ་སྦྱང་བའི་རྒྱས་མཐུ་ཁྱད་པར་བའི་མིང་སྟེ། ཅིས་རིག་
སོགས་ལ་སྦྱང་བ་རྩལ་ཐོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། སྐན་སྦྱབ་བཟོད་ནི་བ་བཟོད་ལ། །

རྟེན་ཀྱི་གཟོད་ནི་ག་གཟོད་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

བཟོད་ནི། ༡ ་སྦྱག་བསྐྱལ་སོགས་ལ་བཟོད་བསྐན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་བྱ་
སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། བཟོད་གླགས་མེད། བཟོད་སྒྲོམ་བྱེད། བཟོད་པ་སྒྲོམ་
པའི་པན་ཡོན་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཞོན་ནུ། ཐོག་མའམ་གཞོན་མ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱུས་པ། (བསྐྱུན་ཆོག) ལྷན་
དུ་ད་གཞོན་ཅེས་བཀོལ་བ་ཁྲབ་ཆེ་ཞིང་། ལྷ་མཆན་སྟོན་པའི་ན་ཡིག་དང་
འབྲེལ་ནས་བཀོལ་ཆེ། སློབ་གཉེར་བྱས་ན་ད་གཞོན་མཁས་པར་འཕྱུར་ཏུ་བྱ།

ཅ་བ། སྤང་དུར་བསྐྱུངས་པ་ས་བསྐྱུངས་ལ། །

ཉེས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

བསྐྱུངས་པ་ནི། ༡ ་ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དངོས་སོ་དང་ཡུན་སོགས་སྤང་དུ་
གཏོང་བ་སྟེ། སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཆོད་བསྐྱུང་དུང་བ་མ་ཡིན། ༢ ་ ཐག་བསྐྱུང་
བཞེན་པའི་འདས་པ་འང་ཡིན། གཞི་གང་ལ་སྤྱར་ཡང་བསྐྱུང་བ། ལྷུང་བྱེད།
བསྐྱུངས་ཟེན། ལྷུངས་ཤིག་ཅེས་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་འབྱེད་ཤེས་དགོས།

ལྷུང་ནི། མར་ལྷུང་པའི་ད་ལྷ་བ་དང་མ་འོངས་པར་འདི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཅ་ཁྲིམས་
དང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ།

ཅ་བ། མཛའ་བའི་གྲོགས་ནི་ག་གྲོགས་ལ། །

ཁུར་བའི་རྫོགས་ནི་ད་རྫོགས་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

གྲོགས་ནི། ༡ ་ བན་ཚུན་དཀའ་བའམ་པན་ཚུན་ལ་པན་བསྐྱུབ་མཁན་གྱི་མིང་
སྟེ། བཅེ་ལྷན་གྱི་གྲོགས་སོ་སྟེ་བྱ། ༢ ་ (ལས་ཆོག) ད་ལྷ་བའི་མཐར་སྤྱར་ན་
མཉམ་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་ལ་འཇུག་པ་ནི། འདུག་གྲོགས་དང་། འཕྲོ་
གྲོགས། ཟ་གྲོགས། ༣ ་ རོགས་རམ་གྱི་བྱ་བའི་མིང་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལས་
གྲོགས། བྱེད་གྲོགས་སྟེ་བྱ།

དོགས་ནི། ༡ ་ གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་ཐུམ་པོ་སྟེ། (ཁྱད་དུ་བྲིལ་བའི་དོག་པོ་
ཆུང་གས་ཏེ་ཐུམ་པོ་རྒྱག་པ། ༢ ་ ཁྱད་རྒྱ། ཁྱད་པོ་དང་ཁལ་གྱི་མིང་ཡིན།
༣ ་ ཁྱད་དོགས་ནི། ཁྱད་པོ་བཟོ་བའི་དོན་དང་། ཁྱད་པོ་བྱེད་བའི་དོན། ཡང་ན་
ཁྱད་ཤིང་ལ་འགྲེལ་བའང་ཡོད།

ཅ་བ། ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ག་འགྲོགས་ལ། །

བེད་ནས་འདྲོགས་པ་ད་འདྲོགས་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

འགྲོགས་ནི། བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའམ་
མཉམ་དུ་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟེ། སྟོབ་གྲོགས་ལ་འགྲོགས་ཤིང་སོང་སྟེ་ཆོས་གྲ་ལས་
ཅོད་པ་སྦྱངས་སོ་སྟེ་བྱ།

འདྲོགས་ནི། འདྲོག་གི་འདས་པ་སྟེ། དོགས་པས་ཞེད་ནས་འཇུར་བའི་དོན་ཏེ་
ཏྲ་སོགས་སྐྱག་ནས་འདྲོགས་པ་སྟེ་བྱ།

ཅ་བ། འགྲུགས་པའི་དྲུག་ནི་ད་དགྲུག་ལ། །

གྲོགས་པོས་སྐྱག་པ་ས་སྐྱག་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

དགྲུག་ནི། གཡང་སོགས་འགྲུགས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་
བཟུག་དང་སྐྱལ་ཆིག་ལ་ཁྱག་ཅེས་འབྲི། ༡ ་ ཐབས་དང་རུས་པ་དང་དབང་
གིས་ཚུར་བསྐྱས་པ། ༢ ་ གྲུག་ཏུ་འཇུག་པ།

སྐྱག་པ་ནི། བསྐྱགས་གྱི་ད་ལྟ་བུ། དམིགས་ཡུལ་ཞིག་འགྲུབ་ཆེད་དུ་དུས་རི་
རིང་དུ་བཏང་བའམ་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགོ་བར་འདུག་པ་སོགས་གྱི་དོན་ཏེ།
ངས་སྟོབ་གྲོགས་སྐྱག་གིན་ཡོད་ཀྱང་དུས་ཆེད་གྱིས་ང་ཆོ་སུ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱག་མི་

མིང་ལྟ་བུ། དུས་གསུམ་ནི། བསྐྱུག་བྲ། སྐྱུག་ལྱེད། བསྐྱུགས་ཟེན། སྐྱུགས་
ཤིག་ཅེས་བཤོ།

ཙ་བ། ཡི་གེ་སྒྲིག་པ་ཀ་སྒྲིག་ལ།

བྱི་ནང་སྒྲིག་པ་ས་སྒྲིག་ཡིན། | ཞེས་བ་ལས།

སྒྲིག་པ་ནི། ཡི་གེ་འམ་དཔེ་ཆ་སོགས་བསྐྱུགས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་
བ་ལ་བསྐྱུག ཡི་གེ་ལ་བལྟས་ནས་ཆོག་འདོན་པའི་དོན་ཏེ། བྱིས་བས་ཞོགས་
བར་ཀ་ཁ་སྒྲིག་གིན་ཡོད་ལྟ་བུ།

སྒྲིག་པ་ནི། བྱི་ནང་སོགས་བསྒྲིགས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་བ་ལ་
བསྒྲིག ༡ ་ བྱི་ནང་དང་སྤྱི་ལོག་ལྟོག་པའི་དོན་ཏེ། ལཱ་བའི་བྱི་ནང་མ་བསྒྲིག་
སྤྱི་ལོག་མགོ་མཁུག་མ་བསྒྲིག་ལྟ་བུ། ༢ ་ སྤྱི་ལོག་པའི་ཁ་སྒྲིགས་བསྐྱུར་བའི་
དོན་ཏེ། ཏྲ་ཁ་བྱིར་བསྒྲིགས་ནས་བསྐྱུགས། ༣ ་ སོགས་སོགས་བཞོ་བའམ་མཛོན་
བར་བྱངས་པའི་དོན་ཏེ། ས་བཞོ་དོ་སྒྲིག ༤ ་ དངོས་ཐུས་སོགས་བྱིར་སྤྱད་
པའི་དོན་ཏེ། ཆོང་ཐུས་ཉེས་ཐུས་སྒྲིན་མཐོང་ན་སྤྱི་སྒྲིག་ཆོག་ལྟ་བུའོ།

ཙ་བ། མཚུངས་པའི་འགྲེ་ནི་ག་འགྲེ་ལ།

གནོད་པའི་འདྲེ་ནི་ད་འདྲེ་ཡིན། | ཞེས་བ་ལས།

འགྲེ་ནི། རིགས་འགྲེས་ཀྱི་མ་འོངས་བ་དང་ད་ལྟ་བ། ༡ ་ རིགས་མཚུངས་སུ་
འགྱུར་བའམ་འཕོ་བ་སྟེ། སྤྱི་ཆོང་མ་རིགས་འགྲེས་སོང་། རིགས་འགྲེས་ན་
ཤེས་ལྟ་བུ། ༢ ་ ལུས་ས་ལ་ཉལ་ནས་ཐོག་ལོག་བཞེ་བའི་དོན་ཏེ། ཏྲ་སོགས་ས་
ལ་འགྲེ་ལྟོག་གམ་འགྲེ་ལོག་བསྐྱུར་ལྟ་བུ།

འདྲེན། ༡ ་ མེ་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ། འདྲེ་ངན། འདྲེ་པོ། འདྲེ་མོ།
༢ ་ དེ་དཔ་པ་གཡོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྟོག་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་དཔེ་སྟེ།
ཉིན་དགར་ལྷ་དང་མཚན་མོ་འདྲེ། (བྱེ་ངོས་ནས་བཟང་རྩི་བྱེད་ཀྱང་སྟོག་ནས་
གཡོ་རྒྱ་ཐུམ་གསུམ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་།) ༣ ་ འདྲེས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་
ལྟ་བུ། བྱ་དངོས་མི་གཅིག་པ་ལྟན་དུ་འདུ་བ་སྟེ། ལུག་ཁྱུ་འདྲེ་རྒྱ་རེད། རྒྱ་དང་
འོ་མ་འདྲེ་བཞིན་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ས་མཐོའི་སྒྲང་ནི་ས་སྒྲང་ལ། །

རྒྱ་སྟོང་སྒྲུང་ནི་ལ་སྒྲང་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

སྒྲང་ནི། ༡ ་ ས་གཞི་ཆེན་པོའི་མཐོ་སའི་མིང་སྟེ། མདོ་དབུས་མཐོ་སྒྲང་།
༢ ་ ས་ངོས་ནས་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་ཆ་གས་གྱི་མིང་སྟེ། རི་སྒྲང་། སྒྲང་གཤོང་ལྟ་
བུ། ༣ ་ ལས་ཆོག་ད་ལྟ་བུའི་མཐར་སྐྱར་ན་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་དུས་ད་ལྟ་བ་སྟེ།
སྟོབ་སྟོང་བྱེད་པའི་སྒྲང་། ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་སྒྲང་ལྟ་བུ། བྱ་བའི་སྒྲང་ལ་སྟོན་
འདུག་པ་འདྲིག་པའང་ཡོད།

སྒྲང་བནི། ༡ ་ གཅིག་སྟོང་སྒྲང་བ་སྟེ། མི་ཕུགས་གྱི་ཁོག་པའི་སྟོང་དུག་ (ཕོ་བ།
རྒྱ་མ། འོང་ཀ། མཁྱིས་པ། སྒྲང་བ། བསམ་སེུ་སྟེ་དུག་གོ།) གི་ཡ་གྲུལ་
ཞིག་ཡིན། ཡར་སྟེའི་བྱ་གཉིས་མཁལ་མ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། མར་སྟེ་ཕོ་མོའི་
མཚན་མའི་ཁ་ལ་འབྲེལ་ནས་གཅིན་གྱི་ལ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། «བཤད་
རྒྱུ་གྱི་འབྲ་དཔེ་» ལས། སྒྲང་དུག་རྒྱ་ཡིས་རྩ་མ་བཀང་བ་འབྲ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཙ་བ། མོ་རིག་གྲུང་བ་ག་གྲུང་ལ། །

མདུན་གྱི་རྩུང་ནི་ད་རྩུང་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

གྲུང་བ་ནི། གྲུང་བོ་དང་འབྲེན། ༡ ་ རིག་བ་གསལ་བོ་དང་གྲུང་བོ་མི་དོན་ཏེ།

མི་དེ་གྲུང་གྲུང་གཉིས་འཛོམས་ཤིག་འདུག གྲུང་ཐོན་གཉིས་ལྡན། ཁོ་སྤྱད་

ཆུང་མ་གྲུང་། ། བལ་འཇམ་ནམ་བུ་ལེགས། ། ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ༢ ་ རུས་བ་

དང་ལྷན་པའི་དོན་ཏེ། ས་ཐོན་གྲུང་བོ། མི་གྲུང་བོ་ལྟ་བུ།

རྩུང་ནི། ཉེ་བ་དང་མདུན་གྱི་ཞེས་སྟེ། སྤྱ་རྩུང་། ཞབས་རྩུང་། དགོན་པའི་མདུན་

རྩུང་ལ་སྐྱབས་སོང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། མི་གཙང་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་ལ། །

འཕུག་པའི་སྤྱལ་ནི་ས་སྤྱལ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

རྒྱལ་ནི། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱུན་ནམ་ངེ་ཆེན་གྱི་མིང་སྟེ། བའི་རྒྱལ་ལ། བ་རྒྱལ་

ཅེས་བ་ལྟ་བུ།

སྤྱལ་ནི། (རྒྱན་ཆོག) དངོས་རྒྱས་དང་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐག་སྤང་བ་དང་བར་

སྤང་ཉུང་པའི་དོན་ཏེ། ཞིང་ནང་དུ་སྤྱ་བུ་སྤྱེས་བ་ཏུ་ཅང་སྤྱལ་ བགས་ཆལ་སྤྱལ་

བོ་ལྟ་བུ། སྤྱལ་པོ་དང་། འཕུག་པོ། མཐུག་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱ་བྱི་དང་ཕྱག་རྒྱུན་གྱི་

ཁྱད་པར་མི་འབྲ་བའི་འབྲེ་ཚུལ་ཅམ་ཡིན། དཔལ་སྤྱལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་འེ་

མཆན་ཡིན་པས་དེ་སོགས་དང་མི་འབྲའོ། །

ཅུ་བ། རི་དྲགས་སྒྲ་བ་ག་སྒྲ་ལ། །

ཆེགས་མུང་སྒྲ་བ་ས་སྒྲ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

[illegible]

སྒྲ་བ་ནི། (ཁྱད་ཆོག) ༡ ། དཀར་ཆོག་ས་མེད་པའམ་དཀར་ཆོག་ས་ཆུང་པའི་
 དོན་ཏེ། ས་ཆོན་བཞོ་སྒྲ་བ། གང་གིས་གསུང་བ་པ་སེམས་མ་གཤེད་ན་གོ་སྒྲ་བ།
 ༢ ། གཤེད་ཁྱད་འདེས་པའི་སྒྲིགས་མ་ཅུང་པའི་དོན་ཏེ། རྩོམ་གར་སྒྲ་རན་བ།
 བག་ཅུ་སྒྲ་མོ། བྱེ་ཐུག་ཏུ་ཅང་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ༣ ། རྒྱད་བ་དང་བྱང་མ་སྒྲ་
 སོགས་བསྒྲིལ་ནས་ཡོ་བྱད་སོགས་བསྒྲན་པའམ་བསྒྲས་པའི་ད་ལྟ་བ་སྒྲི། རྒྱག་
 མས་སྒྲ་བཞིན་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡག་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། རྟེན་གྱི་སྒྲ་ནི་བ་སྒྲ་ལ། །

ལྷན་གྱི་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་པ་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

མ་ཅི། ༡ ་ རྟོག་དང་རྟོག་པོར། མྱུ་རྟོག་སྟོག་མི་མིང་རྟོ། མ་པོས་
(རྟོག་པོས།) གནས་ས་མ་པོག་བརྟེས། མ་པོ། མ་རེ་པོས། ༢ ་ མི་སྟོག་ས་
གསོན་དུས་ལུས་པ་གནས་མིང་། མི་རྟེས་ལུས་དང་ལུས་ནས་གནས་ལུས་པའི་
མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ༣ ་ ལས་ཆིག་ལུས་པའམ་བཟོད་པའི་བདེ་ཆེང་། དང་
སྟོག་གཏོར་བ་ནི་མ་ཡི། དལ་པ་མཐོ་བཟུང་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །

༤ ་ཤང་བྱང་བཤད་པའི་དོན་ཏེ། སྟོན་པའི་ཁ་ཐ་བ་ལྟ་བུ། ༥ ་ཐ་མ་མཆོད་པ་
ཞེས་པའི་ཆོག་བསྟུས་པ་སྟེ་ཐ་མཆོད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཟུ་ནི། ༡ ་མི་སྤྲུགས་ཀྱི་དབྱེའི་མན་དང་བྱས་མོའི་ཡན་གྱི་སྤྱིའི་མིང་སྟེ།
བཟུ་ཀང་དང་བཟུ་ཤ་ལྟ་བུ། ༢ ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་མིང་སྟེ། བཟུ་བཟུན་
གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་མིང་ཞེས་སོ། །

ཅ་བ། གཙོད་པའི་སྟེ་ཕུ་ས་སྟེ་ཕུ་ལ། །

ཆོད་མའི་རྟེ་ཐུ་ར་རྟེ་ཕུ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

སྟེ་ཕུ་ནི། ཤིང་གཞོག་བྱེད་ཀྱི་ལོ་བྱད་ཅིག་གི་མིང་སྟེ། ཆེ་བ་ལ་སྟ་རེ་དང་སྟ་
བོ། རྩུང་བ་ལ་སྟེ་ཕུ་ཞེས་འབྲི་བའང་ཡོད་དེ་སྟེ་ཕུ་བཟུང་ནས་སྐྱ་བཞོགས་མཁུ་
མང་ལྟ་བུ།

རྟེ་ཕུ་ནི། ཆོད་མའི་སྤྲུག་གུའི་མིང་། དེ་ལ་རྟེ་ཕུ་ཟེར། རྟེ་ཕུ་ལོ་ནི་གཙན་གཙན་
རྩུང་རྩུང་ཞིག་གི་མིང་རོ། ༡ ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལ་རྟ་ཟན་དང་། རྟ་ཡི་བྱ།
རྟེན་ཟུར། ཟུ་རུ་བཅས་པའོ། །

ཅ་བ། རང་རོལ་རྒྱ་མ་ར་རྒྱ་ལ། །

མི་བདེན་རྒྱ་མ་ས་རྒྱ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

རྒྱ་མ་ནི། ༡ ་མི་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱང་ཁོག་སྤྲད་དུ་ཡར་སྟེ་མོ་བ་དང་མར་སྟེ་ལོང་ག་
རུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་སྟེ། དེའི་བྱེད་ལས་ནི་ཟས་སྟོམ་རྣམས་
འབྱུ་ཞིང་དངས་མ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འདེན་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད། ཟས་
འབྱུ་བྱེད་དང་དངས་མ་སྤྲད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། ༢ ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྐར་སོགས་ཀྱང་

ར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

སྒྱུ་མ་ནི། ༡ ་ མི་ནམས་ཀྱི་མིག་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཅེད་མོ་ཞིག་སྟེ་སྒྱུ་མ་
མཁན་གྱིས་སྒྱུ་མ་བསྟན་ནས་མི་ནམས་ལ་ལྟང་མོ་བསྟན། ༢ ་ སྒྱུ་མའི་མཆན་
བུ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྟོབ་བུ་ཡིན་ནོ། ། གཡོ་སྒྱུ་དང་སྒྱུ་ཅལ་སྒྱུ་འབྲེལ་
སོགས་ཀྱང་ས་སྒྱུ་འོ། །

ཅ་བ། འཕོང་གི་སྐྱེན་ནི་ས་སྐྱེན་ལ། །

མཐུན་པའི་སྐྱེན་ནི་ར་སྐྱེན་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

སྐྱེན་ནི། སྐྱེན་བ་སྟེ། ༡ ་ (རྒྱན་ཆོག) མཚོགས་པའམ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཏེ། སྐྱེན་
པའི་གོམ་འཕྲོས་སྟོབ་སྒྲིང་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད། ༢ ་ ལྷང་སྐྱེན་ལ། ཁོ་སྐྱེན་ལ།
ཡོན་ཏན་ལོབ་སྐྱེན་བ་དང་མདའ་ཅལ་ལ་མཁས་བ་སྟེ་འཕོང་སྐྱེན་བ་ལྟ་བུ། །

སྐྱེན་ནི། ༡ ་ བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཞིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐྱེན་གྱི་མིང་སྟེ། སྐྱེན་
བཅོས་བྱས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ནད་སེལ། སྐྱེན་ངན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར། མས་ཕྱི་
དགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་བརྒྱལ་སོང་། རྒྱ་སྐྱེན་འཛོམས་ན་སྒྱུ་བྱ་སྟེ། ༢ ་ འབྲས་
བུའི་རྩས་རྒྱན་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། འགལ་སྐྱེན་སེལ་ཏེ་མཐུན་
སྐྱེན་ནམ་ཆ་སྐྱེན་བསྐྱབས་སོང་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། གནས་སོགས་སྒྲོར་བ་ས་སྒྲོར་ལ། །

དཀོན་མཆོག་དྲུག་འཛིན་དཀོར་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།

སྒྲོར་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་སྟེ། བསྒྲོར་བའི་ད་ལྟ་བ་དང་སྒྱལ་ཆོག་
༡ ་ མཐའ་ནས་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་དང་། ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བ། དུ་མ་སྟན་དུ་འདུས་

པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བཞིན་པ་དང་། རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཏ་ཁ་སྐྱོར་གྱིན་པ། སྐྱོབ་མ་
སྐྱོར་ཞིག་སྐྱོབ་སྐྱོར་ལ་བཅོན་བཞིན་ཡོད་ལྟ་བུ། ༡ ་ སེ་རྩའི་འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་
ན་ལས་ཆོག་ལ་བསྐྱོར་འདི་གཅིག་བྱ་མ་གཏོགས་སྐྱོར་མི་འབྲི་བས་དོགས།
དགོར་ནི། ༡ ་ དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པས་ཕྱལ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱིའི་མིང་
དང་། འོར་ཇས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་སྟེ། འོར་ཇས་གསོག་འཛོག་བྱེད་སའི་མཛོད་
ཁང་ལ་དགོར་མཛོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ༡ ་ དགོན་པའི་འོར་ཇས་དང་ཁ་ཟས་སྟེ།
དགོར་ཟས་དགོར་ཚུ་ལ་བག་མེད་དུ་རོལ་བའི་ཆོས་བྱད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ཚུ་ལ་བཟུལ་བ་ར་བཟུལ་ལ། །

ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་ས་སྒྲུལ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

བཟུལ་བ་ནི། ཟུལ་བའི་མ་ཚངས་པ་དང་འདས་པ། ༡ ་ རྟེ་ཐོ་དང་ལ་ལུང་
སོགས་ཀྱི་པ་རོལ་ནས་ཚུ་རོལ་ལ་འབྲོ་བ་སྟེ། དེ་ཚུ་ལས་དེང་བཟུལ་ནས་རོ་
བོར་མཇལ་དུ་འབྲོ། ༡ ་ ཆད་དང་གངས་ལས་འདས་པ། སྐྱོར་མོ་བཟུལ་ལས་
བཟུལ་བ་ལྟ་བུ།

སྒྲུལ་བ་ནི། མི་སོགས་ཀྱི་མཛིང་བ་ནས་གཞུག་གྱུ་ཚུང་བའི་བར་ཀྱི་ལུས་
ཟུབ་ཀྱི་སྤྱི་མིང་སྟེ། ལུས་པོའི་སྟོད་ཀྱི་ཟུབ་རོལ། (ལུས་པོའི་སྒྲུལ་གཞུང་གི་
རུས་ཆོགས་ལ་སྒྲུལ་ཆོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཟུད་དེ་སྒྲུལ་གཞུང་གི་ཆོགས་ཨན་སྟོར་
ཡན་སྟེ་ལ་ལྟ་དང་མེ་བཅའི་གསང་ཉི་ཤུ་གཞུག་གྱུ་ཚུང་མན་ལ་གསུམ་བཅས་
ཉི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཟུད་དོ་ཟེར།)

ཙ་བ། ས་བདག་སྤྱི་ཀ་སྤྱི་ལ། །

སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཀ་སྤྱི་ཡི། ། ཞེས་བ་ལས།

སྤྱི་ནི། རྒྱ་མཚོ་དང་ཚུ་སྤྱང་དྲུ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་ལུས་སྤྱང་སྤྱི་ལ་དང་
ལུས་སྟོད་མའི་ནམ་བ་ཅན་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཡིས་དངོས་བྱལ་
གནང་ལྟ་བུ།

སྤྱི་ནི། དབྱངས་སུ་གྱེར་ཆོག་པའི་ཆོག་སྤྱོར་རམ་ཆོག་སྤྱོར་རིགས་དབྱངས་
སུ་གྱེར་བའི་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་སྤྱང་པོད་ལྷ། སྟོག་ལྷ། ལྷ་གཞས་
དང་མགུར་ལྷ། ལྷ་དབྱངས་སྟོགས་མང་།

ཙ་བ། རིག་བྱ་འཇམ་བ་ཇ་འཇམ་ལ། །

འབྲམས་པའི་འབྲམས་བ་བ་འབྲམས་ཡི། ། ཞེས་བ་ལས།

འཇམ་བ་ནི། (རྒྱ་མཚོ་ག) ༡ ་རིག་བྱ་འཇམ་པོ་སྟེ་རྩལ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱོག་
ལྷོ། འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ། རྩོ་འཇམ་ལྟ་བུ། ༢ ་རིག་པོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ།
དག་འཇམ་པོ་དང་ཆོག་འཇམ་པོ། སྟེས་རྒྱུད་འཇམ་པོ་འཇམ་འཇམ་བ་ལྟ་བུ།
༣ ་ཟས་དང་སྤྱན་སྟོགས་ཀྱིས་དབང་པོར་ཟུག་རིག་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱེད་པའི་
དོན་ཏེ། སྤྱན་འཇམ་དང་ཇ་འཇམ་པོ་ལྟ་བུ།

འབྲམས་ནི། ༡ ་འབྲམ་གྱི་འདས་ལ། འབ་ཆེ་རུ་བཟམ་བ་སྟེ། ལུག་ལྷ་རི་ལ་
འབྲམས་ནས་འོང་། ཆ་བ་ལུས་ལ་འབྲམས་པའི་ནད་བ་སྤྱག་ལྟ་བུ། ༢ ་རྒྱ་
ཆེ་བའི་དོན་དང་འབྲམས་གྲས་བའམ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཏེ། རབ་འབྲམས་
རྒྱ་མཚོ། ཡོན་ཏན་འབྲམས་གྲས་ལ། ༣ ་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱངས་

པ་མཐར་སོན་པའི་མཁས་པ་སྟེ་རབ་འབྲམས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། སྤུས་པའི་དོན་ནི་རྫོག་ལ། །

བསྐྱེད་པའི་བསྟོན་ནི་ས་བསྟོན་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

དོན་ནི། གཏེར་དངོས་སྣ་ཚོ་གསལ་སྤྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲ་མཁེགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྫོག་གཡའ་མ་དང་འཛིང་དོ། རྫོག་དོ། རྫོག་ཐལ། རྫོག་རིང་། རྫོག་པ་ལམ། རྫོག་སོལ་སོགས་ཡོད་དོ། །

བསྟོན་ནི། ༡ ་ གཞན་ལོར་བསྐྱེད་ནས་ལེན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་བསྟོན་རྒྱ་དང་སྟོན་བཞེན་པ་འཕམ་བསྟོན་ནས་སོང་། (ཡུལ་སྐྱད་ལ་སྟོན་བཅད་ཐེང་།) ༢ ་ རྟོག་དང་བཟེ་བའམ་ཚོས་གཏོང་བའི་དོན་ཏེ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོག་དང་བསྟོན་ནས་བསྐྱེད་སྤྲུབ། ༣ ་ གཞན་ལ་འབྲུག་པ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་མ་དམ་པའི་སྤྱོད་ལ་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ད་དབྱེར་ལ། །

ལོ་མ་པ་གཡུར་བ་ག་གཡུར་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལས།

དབྱེར་ནི། དུས་ཚོགས་བཞིའི་ནང་གི་དུས་ཚོགས་གཉིས་པ་དབྱེར་ཁའི་མིང་སྟེ། དབྱེར་རྒྱ། དབྱེར་རྒྱ་གསལ། དབྱེར་ཉི་ཤེས་ཀྱི་དུས་གཟེར་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་དུས་གཟེར་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ལུགས་གསར་རམ་སྤྱི་རྒྱ་ 6 པའི་ཆེས་ 21 དང་ 22 ཅི་རིགས་ལ་འཆར་བ་ཡིན།

གཡུར་བ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དུས་གསུམ་ལ་གཟུགས་མི་འབྱུར་བ་སྟེ། གཡུར་བྱའི་དཔེ་ཆ་དང་གཡུར་བཞེན་པའི་དཔེ་ཆ་གཡུར་ནས་བསྐྱེད་ཐེར་བ་

ལས། དཔེ་ཆ་གཡོར་མཁན་མི་ཟེར་གྲང་དཔེ་ཆ་གཡོར་ཅིག་ཅེས་བ་སྐྱུལ་ཆོག་
ལའོ།

ཙ་བ། རྒྱལ་ཤེས་གཡེང་བ་འབྲེང་ཅན་ལ།

གང་ (གང་) བའི་གཡོང་ནི་འབྲེང་མེད་གཡོང། ། ཞེས་བ་ལས།
གཡོང་བ་ནི། ༡ ་ གཡོངས་བའི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་ལ། རྫོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མི་
གནས་ལ། ཅེད་འཛོ་སོགས་ལ་སེམས་གཡོང་བཞིན་བསྡད་ན་སློབ་གཉེར་བྱས་
བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་དགའ་བས་སེམས་མ་གཡོངས་ལྟ་བུ་དང་། ༢ ་ རྒྱུའི་གཉིང་
དུ་མི་བྱལ་བར་ཚུ་འོས་སུ་གནས་བ་སྟེ། ཚུ་ཁར་གཡོང་གིན་ཡོད་དང་། མི་ཁར་
བལ་ལྟར་གཡོང་བ་བརྒྲེག་ལྟ་བུ།

གཡོང་ནི། ༡ ་ རྒྱག་གཟར་དང་འོས་གཟར་གྱི་མིང་སྟེ། རྒྱག་གཡོང་། གཡོང་
འོང་། (ཕུང་གོག) གང་གཡོང་། གཡོང་ས། གོག་གཡོང་ལྟ་བུ། ༢ ་ རྒྱུ་འོར་
འོངས་སྒྲོད་སོགས་ཀྱི་སྒྱི་མིང་སྟེ། རྒྱུ་འོར་ཕུག་གསུམ་གྱི་གཡོང་འཁོར། བར་
མཛོད་འབྲུ་རིགས་སྣ་ལྔའི་གཡོང་གིས་གང་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། སྤྱུག་ཅན་དབྱིངས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ལ།

སྤྱུག་མེད་དབྱིངས་ནི་སྐད་དབྱིངས་ཡིན། ། ཞེས་བ་ལས།
དབྱིངས་ནི། ༡ ་ ཆོས་དབྱིངས་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད། ༢ ་ གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལ་
སོགས་བ་ཕུང་བོ་ལྔའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། ༣ ་ རྣམ་མཁའ་
སྟོང་སངས་སམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁོངས། རང་བཞིན་ནམ་འབྲུང་གནས། འགྲིང་
ཉམས། ༤ ་ ཟབ་ཅིང་ལྷ་བའི་བད་དོན་དང་སྐབས་འགར་དགོངས་བའི་དོན་

ལའང་འཇུག་མེ་འདི་ལ་དབྱིངས་བཅད་དང་དབྱིངས་དབྱུད་གིས་པའང་ཡོད།
 དབྱངས་ནི། ལྷའི་མཐོ་དམའ་དང་སྒྲ་སྒྲོམ་རིང་སྤང་སོགས་བསྐྱེད་ས་པའི་སྒྲ་
 མེ། ལྷན་ངག་དབྱངས་ལ་གྱུར། དབྱངས་སྒྲ་མོ་ཐོས། ལྷ་དབྱངས། ལྷ་
 དབྱངས། དབྱངས་རྒྱ། དབྱངས་ཡིག དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ལྟ་བུ།

ཅུ་བ། གནམ་གྱི་སྐར་མ་ས་སྐར་ལ། །

ཁ་དོག་དྲུག་པ་ན་དཀར་རོ། ། ཞེས་པ་ལས།

སྐར་མ་ནི། ༡ ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་རང་གིས་འོད་འབྱིན་པའམ་གཞན་
ཀྱི་འོད་ལོག་པར་བརྟེན་ནས་འོད་འབྲོ་བའི་གནས་གཞུགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་།
༢ ། རྒྱུད་ཆོད་སོགས་འཇམ་བའི་སྡེ་ཆོན་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྐར་མ་བརྒྱ་ཞོག་དང་།
ཞོ་བརྒྱ་སྐར་གང་ཡིན། སྐོར་མོ་ཅི་བའི་སྡེ་ཆོན་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྐར་མ་བརྒྱ་སྐོར་
བྱུང་གཅིག་དང་། སྐོར་བྱུང་བརྒྱ་སྐོར་མོ་གཅིག་ཡིན། ཏུས་ཡུན་ཚུ་ཆོད་གཅིག་
གི་དྲུག་ཅུའི་ཆ་གཅིག་སྐར་མ་གཅིག་གོ།

དཀར་བཞི། ༡ རྟེན་དོག་དཀར་པོ་དང་འབྲས་སྟེ་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་གངས་རི།
 ཙ་བའི་ཁ་དོག་བཞིའི་ནང་གི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ། སེར་པོ། དཀར་པོ། དམར་པོ་
 ཞེས་པ་རྩ་བུ། ༢ རྟེན་གཏེན་བའམ་དང་བ་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་དཀར་བའི་རང་ནས་
 སྟོན་ཁྲིད་བྱེད་རྩ་བུ།

བྱག་པ། སྒྲ་མཚུངས་རིགས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པ།

ཅ་བ། ར་རྟགས་ (རྟག་) ས་སྟག་ལ་ལྟག་ནམས། །

མི་འབྱུང་གཅན་གཟན་མགོ་བོའི་རྒྱལ། ། ཅེས་པའི།

རྟག་ནི། ༡ ་ རྟགས་པའི་རྟམ་ཡུན་རིང་བའམ་འབྱུང་ལྡོག་མེད་པའི་དོན་ཏེ།
གོགས་བཟང་བོ་ངོ་རྟག་ རྒྱ་མི་རྟག་རྩ་མགོའི་ཐེལ་བ་འབྲ། ༢ ་ རྟེའིག་པ་དང་
འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། རྟེའིག་བྲལ་བ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། ། ལྟ་བུ།

སྟག་ནི། གཅན་གཟན་ཆེ་ཞིང་གཏུམ་པ་སྟུ་མདོག་དམར་སེར་ལ་ཐེག་ལེ་ནག་
པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྩས་པ་ནི་སྟན་མཚོག་ཅིག་ཡིན། ༡ ་ རོད་གྱི་
རྩས་མིང་གེ་བྲག་པ་རེའི་མིང་དུ་འབྱུག་སྟེ་རྩས་ཆེན་སྟོ་དེ་ལ་གེ་བྲག་ཏུ་ཤོལ་
སྟག་འབྱུང་གསུམ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ལྟ་བུ།

ལྟག་ནི། རྒྱལ་གྱི་མིང་སྟེ། མགོ་ལྟག་ ལྟག་སྟོ། ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལས་སྐབས་
དགོན་པའི་ལྟག་རྒྱལ་ནས་ཅན་དན་སྟུལ་སྟེང་ལས་བྱུང་པའི་རྩེ་བཙན་བྲམས་པ་
མགོན་པོའི་སྟུ་བརྟན་ལ་མངལ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ར་དང་ས་སྟང་ལ་སྟང་ནམས། །

འདོགས་ཐག་གཤེད་དང་སྟན་ལས་ལངས། ། ཞེས་པ་ལས།

དང་ནི། ༡ ་ ཐག་དང་སྟེ། འཕྲོག་པའི་བྱུགས་ཐོག་འདོགས་སའི་ཐག་པ་འབྲེད་
འཐེན་གྱི་མིང་སྟེ། ཏ་དང་། མངོ་དང་ལྟ་བུ། ༢ ་ དངོས་རྒྱས་འགོལ་སའི་ཤིང་

དབྱུག་འཕྲེད་བཞག་དང་ཐག་པ་འཕྲེད་འཕྲེན་གྱི་མིང་སྟེ། གོས་དང་ལ་འཕངས་
ལྟ་བུ། ས་རུ་འཕྲེན་པ་ལ་དང་དང་གོས་སོགས་འཕྲེན་སར་གནམ་རུ་འཕྲེད་
བཞག་བྱས་པའི་རིགས་ལ་གདང་ཞེས་སོ་སོར་བྲིས་པའང་ཡོད།

ལྟངས་ཀྱི། ༡ ་ཁྲོས་པའི་དོན་ཏེ། དག་ལ་ལྟངས་པའི་བསམ་བཤ། དག་ལ་ལྟངས་ཞིང་
གཉེན་ལ་བྱམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༢ ་རྩལ་པོ་ཡིན་པའམ་གཞོད་པའི་དོན་ཏེ།
ལྟམ་ངན་ཀྱང་བ་ལ་ལྟངས་། ལྟ་ངན་ཏེ་ལ་ལྟངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྟངས་བཀྱི། ༡ ་ཡར་འབྱེད་བ་སྟེ། ལྟན་ལས་ལྟངས་། མཛོན་རུ་ལྟངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
༢ ་བྱུང་བའམ་རུང་པའི་དོན་ཏེ། མེ་ཏོག་བྲི་དང་ལྟངས་བ། ལྟངས་བ། ལྟུག་
བཟུལ་བཅན་ན་སྟོང་ལྟངས་ལྟངས་། ༣ ་ཆད་ཡོངས་པ་སྟེ། བྱངས་ཀ་ལྟངས་བ།
༤ ་བྲེད་མེད་ལས་ཆོག་ ལངས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་བ། བས་ལངས་པ་
སྟེ། བས་ལྟངས་ལ་ཁད། བས་ལྟངས་བཞིན་འདུག་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ར་རྒྱ་ས་སྒྱུ་ད་དུ་ཁྱེས་ས། །

གསང་ལེན་ཞེས་ལུས་ཀྱི་བྱུང་། ། ཞེས་པ་ལས།

རྒྱ་ཀྱི། བརྒྱས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་བརྒྱ། བདག་པོས་མི་ལེས་
པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་གསང་པའི་ངང་ནས་ལེན་པའི་
དོན་སྟེ། བསམ་མེད་གཏུམ་པོས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་རྒྱ་བཞིན་འདུག་ལྟ་བུ།

སྒྱུ་ཀྱི། ལུས་ཕྱང་གི་ཞེས་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་མཛེས་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྱུག་ཅེས་
དང་། སྒྱུ་མཆེད་དང་སྒྱུ་རྩ་སྒྱུ་མཁོན་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་ཁམས་དང་སྒྱུ་གཟུགས་བདེ་
ཞིང་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཙོན། ༡ ་ཡང་བརྒྱན་གྱི་ཞེས་སྟེ། སངས་

ཀྱས་སྟོང་གི་སྐྱ་ཐང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅན་ལྟ་བུ།

དགུ་ནི། ༡ ་མིའི་ལུས་ཀྱི་དབྱི་ཅ་དང་ཅི་བ་རུས་ཚུང་བའི་བར་མཆ་མས་སྟེ།
མིང་གཞན་ལ་ལྟ་བུར་ཡང་ཟེར། དཔེར་ན་ལག་གཡས་དགུ་ལ་བཞེན་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ། ༢ ་(རྒྱ་ཆོག) མྱོག་པ་དང་ཤིང་ཀུན་གྱི་འི་ལྟ་བུའི་འི་མི་ཞེས་པའི་དོན་
ཏེ། འི་ལྟར་བསྐྱམ་ན་རབ་དགུ་ཞིང་། ། ལུངས་ན་ཞེས་པའི་སྐྱན་བཞེན་བུ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༣ ་ལྷང་བའམ་འཛག་པའི་དོན་ཏེ། མཆེ་མ་དགུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
༤ ་ཤོ་བའམ་གསུས་པའི་མིང་བུ་ཡང་འཇུག་པར་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟ་དམར་བས།
དགུ་ནི་དབྱི་དང་གསུས་པ་དང་། ། འི་མི་ཞེས་དང་མཆེ་མ་འཛག་། བསམ་
སེལ་བུ་སྟོད་བཅས་ལ་འཇུག། ཅས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་བ། ར་གྱ་ས་སྐད་དགའ་ནམས། །

ན་ཆོད་གཞོན་ (བཞོན) ཆས་སེམས་ཡིད་སྟོ། ། ཞེས་པ་ལས།

གཞི། ༡ ་ཀས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ། མི་སྤྲུགས་ཀྱི་ན་ཆོད་ཡོལ་བའི་
དོན་ཏེ། རྩེ་ག་ན་འཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༢ ་རྩིང་བར་གྱུར་བའམ་ཡུན་ལོན་པའི་
དོན་ཏེ། ཤིང་ཀས་ན་ཤུན་པ་མ་སྤྲུག་ལྟ་བུ།

སྐྱ་ནི། ༡ ་ཏྲ་བོང་ཐོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་ནས་བཞོན་པ་དང་ཁལ་འགལ་
སའི་ཡོ་བུང་། ༢ ་སྐྱ་ཆ་ཡི་འགྲེ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡིན། ༣ ་བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག་
༤ ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་དམར་སོགས་ལ་འང་འཇུག།

དགའ་ནི། སྟོ་བ་སྟེས་པའི་དོན་ཏེ། ལོ་ལག་གྱུར་བས་སེམས་པ་དགལ། ཤེས་
ལྡན་སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་ལྟ་བུ།

སྒྲོ་ནི། མི་མཛོན་པའི་སྤྲ་བ་སྟེ། སྟེང་པའི་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་སྤྲས།
གསང་བའི་དོན་སྟེ། རང་སྟོན་སྤྲ་བ་མེད་པར་གཤེས་ན་ཀུན་དང་མ་ཐུན་ལམ་
ཡོད།

སྒྲོ་ནི། ༡ ། མིའི་སྟེ་ལ་བྱུང་བའི་ཤ་འབྱུང་གྱི་ནད་རིགས་ཤིག་སྟེ། སྤྲ་བ་མེད་ན་
སྦྱིར་སྤྲོ་འགར། ། ཡན་ལག་ཉམས་པའི་སྟོན་དུ་བཅེ། ། ཞེས་པ་ལྟར།
སྟེའི་སྟོར་གྱི་ཅ་དང་མེན་བུ་འདུ་བ་སོགས་འབྲུགས་ནས་མགུལ་བའི་གནས་སུ་
ཤ་སྟག་གསོ་བ་ཅན་སྟེ་ས་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། བར་གསེས་སུ་དབྱེ་ན། རྒྱར་མཁེས་
བད་ཀན་ལས་བྱུར་པའི་སྤྲ་བ་དང་། འདུས་པ་ལས་བྱུར་པའི་སྤྲ་བ། ཆོལ་ལས་
བྱུར་པའི་སྤྲ་བ། ཁྲག་ལས་བྱུར་པའི་སྤྲ་བ། གཡང་ལེན་པའི་སྤྲ་བ། བྱར་གྱི་སྤྲ་
འཛེན་པའི་སྤྲ་བ་བཅས་རིགས་བརྒྱད། སྟེ་ལ་སྤྲ་བ་དེ་བྱུར་ན་སྒྲུབ་པ་འཛེར་
ལངས། ༢ ། ཤིང་སྟོང་སྟེང་གི་སྟོག་པོ་སྟེ། ཤིང་ལ་སྤྲ་ཐོང་དང་ཤིང་འཛེར་ཅན་
མེད་ས་དཀོན་རྩ།

ཅ་བ། ར་ཁྱོ་ས་སྟོ་བ་བཞོ་ནམས། །

རི་དྲགས་ཁང་སྟོ་གོས་ནམས་གྱོན། ། ཞེས་པ་ལས།

ཁྱོ་ནི། རི་དྲགས་དགོ་བ་ཡི་མིང་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ནམ་དེའི་མིང་སྟེ། དེའི་སྤྱུ་ཁ་
སེར་སྤྱུ་བཟག་མདངས་ཅན། ར་མ་སྤང་ཞིང་སྤྱག་བཞི་སྤྲ་བ་ཅན་མཐོ་སྒྲར་
འབྲོག་སར་མང། འབྲོང་གི་སྟོ་ཐོག་དང་ཁོ་རྩའི་སྤྱ་ཁྱུ་མི་ཡོང་རྩ།

སྟོ་ནི། ༡ ། ཁང་བར་འབྲོ་འོང་བྱེད་སའམ་ཁུང་བུ་སྟེ་གྱི་སྟོ་ནད་སྟོ་སྟོ་སྟོ་གསུམ་
རེ་ཡོད་ས་མང། ༢ ། རྩེ་ཆན་ནམ་སྟོར་ཁག་གི་མིང་སྟེ་རིག་པའི་སྟོ་འབྲེད་པའི་

བགོ་ནི། ༡ ་ཤོས་སྟགས་གྱོན་པའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ། འདས་སྐུལ་
གཉིས་ལ་བགོས་ཞེས་འབྲི། གྱོན་པའི་དོན་སྟེ་བགོ་བྱའི་གོས་སྟགས་ལུས་ལ་
བགོ་བར་བྱས། ༢ ་དུམ་བུ་གཅིག་ཁག་སོ་སོར་བྱེས་ནས་བཟུང་པའི་དོན་ཏེ།
ཆོགས་སྒྲུལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།

ལྷ་ལམ་མི་རྒྱས་ལྟེ་ཡི་ཡུལ། ། ཞེས་བ་ལས།

དཀར་ནི། (རྒྱ་ཆོག) ལྷ་བའི་ཕྱོག་རྩ་མི་བྱས་པ་སྟེ། དཀར་སྤྱད་ལབ་བཙོན་
བྱས་ནས། གཞུང་དོན་ཤེས་དཀར་བ་ནམས་ཤེས། ཡི་གེ་ལྟེ་དཀར་བའི་
རིགས་ཀྱང་ལྟེ་སྤུ་མོང་ཞེས་པ་སྟེ། དཀར་བ། དཀར་སྤྱད། དཀར་མོ།
དཀར་སྤུ། དཀར་ལྟེ་ལ་མོགས་མིང་གི་ཆ་ཤས་མང་པོར་འབྱུག

130

ཙ་བ། ལ་སྐལ་ས་སྐལ་བ་བསྐལ་ནམས། །

མིད་ (མིད་) དང་ཐོབ་དང་དུས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བ་ལས།

སྐལ་ནི། ༡ ་། 《ཐོན་མའི་དགོངས་རྒྱན་》 ལས། སྐལ་ནི་རྟོག་ལོའི་དག་ཡིག་ཏུ་
འབྱུང་ཞིང་། འདུལ་བ་སྟོ་ལྷན་གྱི་ས་ལ་སྐལ་མེད་པའི་སྟོག་གྱུར་ཏེ། ཞེས་
བཀའ་ཏེ་དེར་སང་འབྲི་བ་མི་སྣང་། མཁས་བ་དགའ་སྐྱེད་གྱི་མཆན་དུ། མིད་
བའམ་སྟོག་མའི་མིང་དུ་བཤད་བ་ནི་ཡིག་འོར་ལ་བརྟེན་བའི་འབྲུལ་བའོ། ། ཞེས་
གསུངས་ཡོད། ༢ ་། སྐལ་ནི་མེད་པའི་བད་རྟིང་དུ་གསུངས་མཁན་ཡང་ཡོད་དོ། །

སྐལ་ནི། ༡ ་། སྐལ་བ་སྟེ། དངོས་རྒྱུ་སོགས་བགོ་བཤའ་བྱས་ནས་ཐོབ་འོས་
པའི་ཆ་ཤས་སྟེ་སྐལ་བའི་ཟས་ནམས་ལོངས་སུ་སྦྱད་པའི་འོར་སྐལ་དང་ཟན་
སྐལ། རང་སྐལ། ༢ ་། ལས་སྐལ་དང་བསོད་ནམས། ཡི་དམ་ལྷ་ལ་མཇུག་པའི་
སྐལ་བ། ཆོས་སྐལ་ལྟ་བུ།

བསྐལ་ནི། བསྐལ་ད་བ་སྟེ། 《ཐོན་མའི་དགོངས་རྒྱན་》 ལས། ཀལ་ཟུར་ཆག་
བ་སྟེ་ལོའི་ཆོགས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་ཤིག་གོ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁུན་
མཛོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ། བར་བསྐལ་གཅིག་ལ་མི་ལོ་དཀྱིགས་ཐག་དབྱ་དང་།
བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་མི་ལོ་མི་འབྲུག་ཐག་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། འཆི་
མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་མའི་དུས་བཞི་སྟོང་ཐག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་བཞི་
དུང་ཟུར་གསུམ་གྱི་ཆེན་གཉིས་ལ་བསྐལ་བའི་ཆད་དུ་འཛོལ་ཅིང་དེ་ཆངས་
པའི་ཉིན་མོ་གཅིག་དང་ཆད་མཉམ་པར་བཤད་བ་སོགས་འཆད་ཚུལ་གཞན་
ཡང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བར་ཐག་རིང་པའི་དོན་ལའང་འབྲུག་

སྟེ། དངོས་སུ་མངལ་བར་འདོད་ཀྱང་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ག་གལ་ད་བལ་བ་བྲུ་ནམས། །

བསྐྱེགས་དང་རལ་བ་གྱིས་པའོ། ། ཞེས་པ་ལས།

གལ་ནི། ༡ ་མི་མང་པོ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་འདུག་སའམ་བསྐྱེགས་པའི་གནས་
གྱི་མིང་སྟེ། གཡས་གལ། གཡོན་གལ། གལ་ལ་འཁོད་ལྟ་བུ། ༢ ་ཁོངས་སམ་
གས་གྱི་དོན་ཏེ། སྟོན་ཆད་མི་ངན་ནམས་མི་གལ་དུ་མི་བཅི། དང་ཡང་མཁས་
པའི་གལ་དུ་བཙོན་པས་བསྐྱེག་ལྟ་བུ།

བལ་ནི། ༡ ་ཉིང་ནས་རལ་བའམ་ཕྱིལ་པོར་གྱུར་བ་སྟེ། ལལ་བ་བལ་སོང་ལྟ་བུ།
༢ ་འབལ་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་སྟེ། བྱི་ལུན་ལ་བུ་ག་བཞོལ་བ་སྟེ།
སྐྱངས་པ་རལ་རྒྱ་རེད། དགས་པ་བལ་བའམ་རལ་སོང་ལྟ་བུ།

བྲུ་ནམས་ནི། ༡ ་འབྲལ་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་སྟེ། མ་བུ་ཁ་གྱིས་པའམ་
འབྲལ་བ། ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ། འཁོར་བ་དང་བྲལ། ༢ ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། གོས་
དེ་མ་དང་བྲལ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ།

ཅ་བ། ག་གལ་ད་བལ་བ་བྲུ་ནམས། །

ཆོགས་པ་གོས་བཞོས་སེམས་སྟོར་པོ། ། ཞེས་པ་ལས།

གལ་ནི། ༡ ་སྤྱ་སྤྱི་ལས་རྩལ་ཅིང་རིང་བ་སྟོག་ཆགས་གྱི་དགས་པའི་སྤྱ་ལ་ག་
དང་ཁུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གའི་མིང་སྟེ། བཟ་སྤྱགས་ག་ཁ་ཡག་པ། བཟ་དགས་ག་
ཁུལ་གཉིས་འཛོམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༢ ་ཆ་གས་སམ་ཡན་ལག་དང་དུམ་བུ་
སོགས་གྱི་མིང་སྟེ། ཆོག་ག་རྩུར་ཅམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་ལུང་བྱངས། གནའ་

གཉིས་དོན་གཅིག་གོ།

ཅ་བ། ག་གྲེད་ད་བྲེད་བ་བྲེད་ནམས། །

འགྲེད་དང་དྲུང་འགྲོ་སྐྱེད་བ་ལོ། ། ཞེས་བ་ལས།

གྲེད་ནི། འགྲེད་བ་ཞེས་བའི་འགྲེད་ཅེས་བའི་ཡི་གེ་ཉམས་བ་སྟེ། ཡིན་གྱུ་ནི་
འགྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་སྟུམ་སྟེ། རོག་ལོ་རྩ་བའི་ «དག་ཡིག་ཉིར་མཁོ་བསྐྱུས་བ་»
ལས། ག་གྲེད་ད་བྲེད་བ་བྲེད་ནམས། ། འགྲེལ་དང་དྲུང་འགྲོ་ཞེས་བ་དང་།
«བད་དཔོལ་གསེར་གྱི་མེ་ལོང་» ལས། གྲེད་བ་ནི་འབྲེད་དེ་འགྲེལ་བའི་མིང་སྟེ།
འདུལ་བ་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས། བྱ་ཚོད་ལུང་བོའི་རི་ལ་འཛེགས་བ་དང་འབབ་
བ་ན་དེ་དག་གྲེད་ཅིང་རོག་འཆོས་ཏེ་སྒྲད་བར་ཡང་གྱུར། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །
ཞེས་གསུངས་བས་སོ། །

བྲེད་ནི། དྲུང་འགྲོ་སྟེ། གཅན་གཟན་བྲེད་མོའི་བསྐྱུས་མིང་ངོ་ ། བྲེད་མོའི་སྐྱུ་
མདོག་སེར་སྒྱ། ལུས་ཆེ་ལ་མཐུག་མ་ལུང་དུ་ཅན་ཡར་ལང་ནས་འགྲོ་ཤེས་ཤིང་
སྒོར་བོ་ལ་འཛེགས་ཅུལ་ཅན་ཁ་ཟས་ལ་སྒོག་ཆགས་གྱི་ཤ་ཟ་བ་དང་གྲོ་མ་
སིལ་ཏོག་སོགས་ཟ་མཁན་གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་ཤིག་གོ། །

བྲེད་ནི། སྐྱེད་བའམ་འཛེགས་བའམ་ཞེད་བའི་དོན་ཏེ། རི་བོང་གིས་མི་སོགས་
མཐོང་དུས་བྲེད་ནས་རི་ལ་འཛེགས་ཤིང་བྱིར་འཁོར་ནས་བསྐྱུས་ཆེ་མི་ནམས་
ཁོ་ལ་བསྐྱས་ནས་དགོད་བཞིན་བ་རིག་ཆེ་ཁོ་ཡང་ངོ་བྲེད་ནས་འདུག་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། ག་མོད་དོད་བ་མྱོད་ནམས། །

ཟས་སྒོད་ཆ་བ་ཡིད་དགའ་ལོ། ། ཞེས་བ་ལས།

མོད་ནི། ཟས་སྒོད་མོད་བའམ་མོ་བའི་མིང་གཞན་ཏེ། ལྷན་དུ་གསུམ་བ་དང་
དོན་འདྲའོ། ། མོད་སུ་ཞེས་བ་ནི་ཞོར་ལུག་སོགས་སྒྲུག་ལྟ་བུ་ཉིད་པའི་སོག་
ཆགས་ཀྱི་མོ་བའི་ཆ་ཤས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མིང་ལོ། །

དོད་ནི། ཆ་བ་སྟེ། ཉི་མའི་དོད་ལ་ཉི་དོད་དང་། མའི་དོད་ལ་མེ་དོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།
༡ ་མི་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལ་དོད་ཆད་འཆམས་བ་ལ་ལག་བ་དོད་མོ། ར་ཟས་
སོགས་དོད་མོ་ཞེས་ཆོག་གོགས་མོ་བྱུང་བའི་སྐབས་རྗེས་འབྲུག་ན་དང་ཆ་དོད་
དང་དོད་རྒྱངས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རྗེས་འབྲུག་ད་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་སོགས་
ལའང་མ་ཆོངས་པར་བྱའོ། ། ༢ ་དོད་སྒྲུང་བའམ་གང་རར་སོགས་འགོག་
པའི་རྒྱས་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱུ་ཆས་དོན་མོ། ཁང་བ་སོགས་དོན་མོ།
༣ ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཟབ་གསུང་བསྐྱབ་བྱའི་དོད་ཀྱིས་བདག་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་
ལང་ཆོ་རྒྱས་ལྟ་བུ།

མོད་ནི། ཡིད་དགའ་བའམ་སྟོ་བ་སྟེ། རྒོ་མོད་པའི་རང་ནས་ཆོས་ལ་བསྐྱབས་
ཆོ། ཡུལ་ཀན་གཞོན་ཆང་མ་དེ་ལ་མོད་ཅེས་དང་། འཆི་མོད་ཀྱི་གདང་དང་ལྟན་
བ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

ཙ་བ། འདི་འདྲའི་ཆོག་མཐུན་ལ་འབྲུལ་ནས། །

ཡི་གེ་གང་བྱུང་བྱིས་བྱུར་ན། །

དོན་ནམས་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

རྟག་ཏུ་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་བསྟེན། །

ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་ཆིག་ཙམ་མཐུན་པ་ལ་སེམས་འབྲུལ་ནས། །

ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཆ་མི་ཤེས་པར་གདངས་ཐོན་པ་ཙམ་དུ་གང་སྤྱང་
གཟུགས་སུ་བྲིས་སྤྱར་ན། ། དོན་རྣམས་གོ་བ་ལོག་པར་འགྱུར་འགྲོ་
བ་དེའི་ཕྱིར། ། རྟག་ཏུ་འཇ་རྒྱན་དུ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྷན་
རྣམས་ལ་འབད་འབྱངས་སྟོད་མེད་བཀྱིས་ཏེ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་
ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བདུན་པ། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་
མཐུག་གི་དོན།

ཅ་བ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ལས་དྲུག་པ་དང་། །

གསུམ་པའི་ཁྱད་པར་རྩད་ཟད་དབྱེ། །

ཆ་ཅན་དང་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི། །

བར་གྱི་ཀྱི་སོགས་དྲུག་པའི་སྒྲ། །

ཡིན་ཆེ་ས་མཐའ་མི་འཐོབ་དཔེར། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བདག་གི་ལུས། །

སྒྲན་གྱི་བརྒྱད་དང་མཁས་པའི་རྫོ། །

ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་འོ་པོ་ཅམ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ།
གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྷ་བ་འབྱུང་ཁུངས། འབྲེལ་ལ་སྒྲུབ་
བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་འཛོད་པ་རྣམས་ལས་འབྲེལ་པ་དང་། གསུམ་
པའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་དམ་ཅུང་ཅུང་ཞིག་གི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་
བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། ཆ་ཅན་ནམ་བྱེད་གཞི་དང་ནི་ཆ་ཤས་སམ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི།
བར་གྱི་གྱི་གི་གྱི་འི་ཡི་སོགས་རྣམ་དབྱེ་འབྲེལ་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་ཆེ་འབྲེལ་ཚུལ་
གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་དགོས་པའི་བྱེད་དུ་ས་མཐའ་འཕམ་ས་རྗེས་འབྲེལ་ཏུ་མི་
འཛོལ་པའི་སྟེ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་ན། (ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
ཁམས་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ། དང་བདག་གི་ལུས་སྤྱང་སྟོན་བཞིན་ལགས། སྟོ་
སྟོན་གྱི་བརྒྱུད་དང་གསོ་རིག་ལ་མཁས་པའི་སྟོ་བཟང་། སྤྱི་བ་གཡོག་དང་བྲལ་
བའི་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་རིས་རྣམ་པར་གསལ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །)

ཅ་བ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་ཅན་དང་། །

བྱ་བའི་བར་གྱི་གྱི་སོགས་ཀྱིས། །

ས་མཐའ་ངེས་པར་འཛོལ་དགོས་དཔེར། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་རང་གིས་མཐོང་། །

སྟོན་གྱིས་ནད་གསོས་མང་པོས་བཀྱར། །

ལྷ་ཡིས་ཆར་ཕབ་མཁས་པས་མཆོད། །

ཉི་མེས་སྒྲུབ་སེལ་ལྟ་བུ་སོགས། །

ནམ་དབྱེ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་མེད་གྱི། །
དོན་ལ་བྱད་བར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །
མཁས་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །
ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །
ཡི་གེའི་གཙུག་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
ཆོ་ལུན་སྒྲེ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་། །
ཆུ་ཆེན་གཞུང་ལ་བརྟན་པ་སྒྲེད། །

ཞེས་པའི་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་ཅན་ནམ་བྱེད་པ་བོ་དང་བྱེད་པ་དང་། བྱ་
བའི་བར་གྱི་ཞེས་པའི་བྱ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་གཅིག་པོ་ལ་གོ་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་གི་རིགས་
གཉིས་ཡོད། དེའི་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡིན་སོགས་ཤེས་ན་དེའི་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་
གྱི་གི་གྱི་འི་ཡི་སོགས་ལས། གྱི་ལ་གྱིས་ཞེས་ས་མཐའ་འཇགས་པའི་རྗེས་འབྲུག་
ངེས་པར་འཛོལ་དགོས་པའི་དཔེར། སློབ་མ་ཁྱོད་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པའི་
དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་དེ། ང་རང་གིས་མིག་གིས་མཐོང་བས་ཡིད་སེམས་
གཏིང་ནས་སློབ་ཏེ། ཞེས་པའི་སློབ་མ་དང་ང་གཉིས་བྱེད་པ་བོ་དང་མིག་ནི་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ་བྱེད་དང་མཐོང་ནི་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། སྒྲན་
གྱིས་ནད་པའི་སྦྱང་གཞི་གསོས་ཏེ་དག ༥ རྩོད་ལྡན་མང་བོས་བཀྱར་འོས་
པའི་སློབ་གཉེར་བ་བཟང་ངོ་། ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དང་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་སྤང་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར། ཆར་བ་

ཆེན་པོ་ཐབ་བ་ལྟ་བུ་དང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་མོངས་པའི་མཁས་བས་
 རང་གི་སྐབས་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ནམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཆོད་པ་དང་། དགྲུང་
 རྩོན་འཛུལ་སྤོང་གི་ཉི་མ་དང་དཀར་གསལ་གྱི་ཆོ་བས་མ་རིག་པའི་སྤྲན་བ་
 སེལ་ལྟ་བུ་སོགས། ཞེས་པའི་སྤྲན་དང་ཉི་མ། ཆོ་བ་གསུམ་ནི་བྲེད་བ་ཡིན་ལ།
 དབྱེད་ལྡན་མང་པོ་དང་ལྷ། མཁས་བ་གསུམ་ནི་བྲེད་བ་པོ་ཡིན། རྣམ་དབྱེ་ས་
 མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློན་ས་དོན་གྱི་སྤྱ་རིས་སམ་བྱད་པར་མ་འདྲེས་པར་འབྲེད་
 དགོས་པས། དེའི་དོན་ལ་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར། མཁས་བས་འདི་ལ་
 གལ་ཆུང་དུ་མི་མཛད་པར་བཟོ་སྟོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ནམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་འདྲིས་
 པར་མཛོད་ལ། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་(གྱི་)གཞི་འམ་ཅ་བ། ཡི་གེའི་
 གཙུག་ལག་འབྲེ་སྟོག་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོ་བོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་དང་
 གང་གིས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟན་བའམ་བཙོན་འབྲས་སྟེད་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཅ་བ། མཁས་མཆོག་གསུང་གིས་བསྐུལ་བའི་དོར། །

མདོར་བསྐུས་ཅ་མ་ཞིག་བཛོད་པ་འདིས། །

དགེ་བའི་དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་ལ། །

ལུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱིས་སྟོད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་མཁས་བ་དགའ་སྟེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དགེ་སྟོང་
 བསོད་ནམས་བསྟན་པ་སོགས་སྟོགས་དང་སྟོབ་མ་མང་པོས་གསུང་ངམ་

བཀའ་ཐབ་མོ་གང་མང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་རོང་། མདོར་བསྐྱལ་སམ་
 ཅུང་བསྐྱལ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་བ་འམ་གྱིས་བ་འདིས་མཆོན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་
 བའི་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་བ་རྣམས་དཔེ་དཔག་བསམ་སྡོན་པའི་དབང་བོའི་གཟུགས་
 ལུ་བཀོད་ནས་དེ་ལས་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གང་དང་གང་ལ།
 ལུས་ཅན་འཁོ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ལེགས་པར་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་ཅིག་
 གྲུ་ཞེས་དགེ་བ་སྡོ་མཛད་པའོ། །

ཅེས་དག་ཡིག་མཁས་བ་དགའ་སྦྱོད་ཅེས་བུ་བ་འདི་ནི་གསོ་བ་
 རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སློབས་བ་
 མཆོག་ཏུ་ཡངས་བ་དགེ་སློང་བསོད་ནམས་བསྟན་པའི་གསུང་གིས་
 བསྐྱལ་བ་ལྟར། ཡི་གེ་སྡེ་བ་སྦྱོར་ལ་སྦྱ་བའི་ལྷགས་ཅུང་ཟད་རིང་བ་
 དབྱངས་ཅན་རོལ་བའི་འོ་མཆོར་ (དེ་ནི་ཀུན་གྱི་དུང་གི་མིག་ལ་འདི་བརྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བའི་
 བདུན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱང་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པའི་དག་རྒྱན་ཅམ་ཡོད།) འཕོད་བས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་མཁས་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་
 སྦྱོར་ཏེ་ (སྟེ་ལོ་⁶¹⁹) ལོ་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས་དགྲུང་ལོ་བཙུ་ (སྟེ་ལོ་⁶³³)
 ལོར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པ་ (སྟེ་ལོ་
 639) ཐོག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྐྱེ་མཁར་མ་རུ་ནས་བསྟན་བཙུ་ཆེན་
 པོ་བརྒྱད་བཅམས། རྗོད་ལོ་རྩ་བ་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ (སྟེ་ལོ་^{1059—1109})
 རྗོད་བཅམས་བ་གླིང་བ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ (སྟེ་ལོ་^{1400—1475}) ། ལྷ་ལུ་
 ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོ་ (སྟེ་ལོ་^{1441—1527}) དཔལ་

ཁང་ལོ་རྩ་བ་རག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀླུ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ (སྤྱི་ལོ་^{1456—1539}) སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་
 གསུང་གི་དགོངས་པ་དངོས་བཞེན་ཉེར་མཁོའི་ཆ་རྣམས་བསྐྱུ་ཏེ་རབ་
 བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མོས་ (མྱོས་) ལྷན་ (བགྲང་བྱ་¹ ༣) ཞེས་པ་ས་
 མོ་ཡོས་ཀྱི་དཔོ་ (༤) རྒྱ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟང་བོ་གཉིས་ (༥༥)
 བར་ (སྤྱི་ལོ་¹⁶⁹⁹མེའི་བགྲང་བྱ་¹ ༣བ་ལ) སྐྱར་བའམ་གྲིས་པ་ཇ་ཡུ། | | |
 ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདི་བཟ་གིས་པའི་རང་ནས་མཐུག་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སློན་
 ལས་བཟང་བོས་བསྐྱོ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། |

སྐས་པ།

ཡད་བྱངས་གསལ་སྒྲིག་སྒྲིར་ནས་བཟུང་ལྷ་རིག་ཐེང་། |
 ཡོངས་རྫོགས་རང་སྒྲིའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པོ་རུ། |
 རྒྱངས་ཏེ་མཁས་པའི་ཁྱིལ་རོལ་འདོད་ན། |
 རོག་མར་ལེགས་བཤད་ཀྱན་བརྩས་འདི་ལ་རོལ། |

འཇམ་དབལ་དབྱངས་དངོས་ཐོན་མི་སྟོན་ཅས། |
 གཞུང་ཆེན་བན་སྒྲིད་རྒྱ་མཚོའི་གདེངས་ཀ་ལས། |
 འབྱུངས་པའི་དག་འགྲེལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། |
 ལེན་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་ཤྱགས་ཉམས་མེད་མཛོད། |

འབད་པའི་དོན་ཆེན་འདི་ཕྱིར་པན་པའི་རྒྱ། །
ལེགས་སྒོན་བཅུད་ལྷན་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཟང་གིས། །
སྐལ་ལྷན་ཡིད་གྱི་ཞིང་ས་ཉེར་བཟོན་ཏེ། །
རྒྱལ་བསྐྱེད་འདབ་སྟོང་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་གྲ། །

དག་ཡིག་འགྲེལ་བ་ཆད་ལྷན་རིན་ཆེན་འཕྲེང་། །
དུ་མའི་གཞུང་ལས་ཉེར་བརྟམ་མཆན་འགྲེལ་འདིས། །
སྤྱི་འགྲོའི་ཡིད་གྱི་མོངས་བ་རབ་བསལ་ཏེ། །
གཏན་བདེའི་གཞི་ཅ་ཟེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་། །

མཇུག་བྱང་།

ལགངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་གྲག་གེ་མོ་ཞིག་ནས་བརྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་དབང་བོ་
དབྱངས་ཅན་རོལ་བའི་འོ་མཆོས་མཛད་པའི་《དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཅ་བ།》ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟོང་དང་དུས་རབས་བཅུ་
བདུན་པའི་མཇུག་ལ་བཅུ་མས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དག་ཡིག་ཀྱན་ལས་
མཆོག་ཏུ་ལྟ་བུ་འདི་ཞིང་པན་རྒྱལ་གྱི་དགེ་མཆོན་གཞན་ལས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
ཅས་སྟོན་སྟོན་མཁས་དབང་མང་པོས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག་
པས་བརྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིར་བ་ཀན་གཞོན་བར་མ་མང་པོས་ཆད་མར་བཟུང་ནས་
དཔེ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་འདི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད་འདུག དཔེ་ཆ་འདིའི་ཅ་བ་
ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བཟུ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཤིང་པར་དཔར་མ་སྣ་ཟུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
དང་། 《དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཅ་འགྲེལ།》 ཞེས་པ་ཀན་སུའུ་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་ (1981) ལོར་དཔར་ཐངས་དང་བོར་བརྒྱབ་པ་
དང་སྤྱི་ལོ་ (1982) ལོར་དཔར་ཐངས་གཉིས་པ་བརྒྱབ་པ་དེའི་ནང་ལ་སུམ་ཅུ་
བ་བསྐྱས་པ་དང་དག་ཡིག་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ལམ་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ལ་
འགྲེལ་བ་ཨ་མཆོག་ཐང་སར་དགོན་དཔལ་ལྷན་བཟུ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་སྤྱིང་གི་

ཨ་ཁུ་ཚོས་འཕེལ་ཚད་གིས་བརྩམས་པའི་དཔེ་ཆ་སོགས་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་
 ཅ་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་རེ་རེའི་དོན་སོགས་དག་ཡིག་ཁྲུངས་ཟུབ་ནམས་
 ལས་བརྩས་ཤིང་རང་དང་སྐལ་མཉམ་སྟོབ་ཀྱོགས་ཡོངས་ལ་སྟབས་བདེའི་
 སྤྱིར་དུ་དཀའ་ཆེགས་ལ་མ་འདྲེམས་པར་རྩུང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡི་གེར་པ་བ་ཁུལ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནའང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཤེས་པ་དང་མ་འདད་པའི་སྟོན་གྱིས་
 སྐགས་ཡོད་ངེས་པས་འདི་ལ་གཞིགས་པ་བོ་ནམས་གྱིས་འདྲེམས་དོགས་མེད་
 པར་སྟག་བསམ་ནམ་དག་གིས་འཁུལ་བ་ཡོ་བསྐང་དང་ལམ་སྟོན་གནད་བར་
 མཁྱེན་མཁྱེན་ཞུ་བ་དང་ཆབས་གཅིག་དེབ་འདིའི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གནད་མཁན་གྱི་མཆེད་ཀྱོགས་དམ་པ་ཡོངས་ལ་བཀའ་ཤིན་ཟླ་སྟག་
 དུ་ཞུས་དང་ཞུ་བ་ཞིན་ཡོད་ལགས། ཞེས་པ་བྱང་མིང་བ་བྱ་ཆབས་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དུ་
 འབོད་པས་རབ་རྒྱན་ཤིང་མོ་རྟའི་མོའི་ས་ག་ (སྤྱི་ལོ་2014.6.10.) རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་བཟང་བོ་གསུམ་
 པའི་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྟོར་ལེགས་པའི་ཉིན་མོར་དཔལ་རྩ་ཡུལ་གི་རྟའི་དགོན་དགེ་ལྷན་ལེགས་བཤད་
 སྤྱིང་ནས་ཐེས་པ་སངས་རྒྱ་ལོ། ། །

༡༣། དག་ཡིག་མཁས་དགའ་ཚུ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲན་ཐབས་
སྒོ་སྒྲན་གཞོན་ནུའི་གསོས་སྒྲན་བཞུགས་སོ།

ཚུམ་བུ།	བུ་ཆབས་ སྒོ་བཟང་བསྐྱན་འཛིན།
作者：	俄加 • 罗让旦真
ཁུ་དག་བ།	དབལ་ ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
校勘员：	华 • 协拉嘉措
ཚུམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།	སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད།
责任编辑：	罗让久美
མདུན་ཤོག་རྩས་འགོད་བ།	ཁང་ འཛིགས་མེད།
封面设计：	康久美
དེབ་ཆད།	880mm-1230mm 1/32
开本：	880 厘米-1230 厘米 1/32
བར་ཤོག	6.25
印张：	6.25
བར་གཞི།	2014.མེའི་ལྷ་བ་ 6 བར་དཔར་གཞི་དང་ཐོ་བསྒྲིགས།
版次：	2014 年 6 月第 1 版
བར་ཐེངས།	2014.མེའི་ལྷ་བ་ 6 བར་དཔར་ཐེངས་དང་ཐོ་བཏབ།
印次：	2014 年 6 月第 1 次印刷
རིན་གོང་།	༥.༠༠
定价：	5.00 元

四川省阿坝州阿坝县格尔登寺院：

འཛིན་གོང་།

定价： 5.00